

Een adviesrapport voor Brabants
Landschap ter verbetering van de
ondersteuning aan vrijwilligersgroepen.

Adviesrapport ondersteuning vrijwilligers

Brabants Landschap

Sanne van Doormaal
Marinus van Sluisveld

Adviesrapport ondersteuning vrijwilligers

Brabants Landschap

Opdrachtgever:	Brabants Landschap
Instelling:	HAS Kennistransfer
Opleiding:	Tuin- en landschapsmanagement: (Sanne van Doormaal) Stad en streekontwikkeling: (Marinus van Sluisveld)
Begeleiding:	Perry van Kerkhoven
Studenten:	Sanne van Doormaal Marinus van Sluisveld
Datum:	16-01-2013
Plaats:	's-Hertogenbosch

natuur dichtbij huis

Brabants Landschap

onderzoek, advies & opleiding
haskennistransfer

Voorwoord

Dit onderzoek is uitgevoerd door Sanne van Doormaal en Marinus van Sluisveld als afstudeeropdracht van de opleiding Plattelandsvernieuwing aan de Hogeschool HAS Den Bosch. De begeleiding is verzorgd door Perry van Kerkhoven, docent Nederlands en communicatie aan de Hogeschool HAS Den Bosch. Deze opdracht wordt uitgevoerd voor HAS Kennis Transfer (HKT). Aan dit onderzoek is twintig volledige werkweken gewerkt. Dit project is uitgevoerd tussen 4 september 2012 en 8 februari 2013.

Wij willen graag een aantal mensen bedanken voor hun hulp en ondersteuning tijdens de uitvoering van dit onderzoek. Ten eerste willen wij de vrijwilligers bedanken die de enquêtes hebben ingevuld en opgestuurd. Zonder deze verdiensten was dit onderzoek niet mogelijk geweest. Ten tweede willen wij Ernst- Jan van Haaften, Emiel Rijken en Jochem Sloothaak bedanken voor hun hulp. Zij hebben geholpen bij het maken en verzenden van de enquêtes. Ook hebben zij voor veel informatie gezorgd. Verder willen wij Saskia Hordijk, medewerker 'Galant vrijwilligersnetwerk' te 's-Hertogenbosch, bedanken voor het advies over vrijwilligers en advies over het opstellen van een enquête. Als laatste willen we Perry van Kerkhoven bedanken voor zijn feedback op dit product en zijn medewerking om dit project tot een goed einde te brengen.

Samenvatting

Dit adviesrapport is geschreven voor Brabants Landschap. Brabants Landschap ondersteunt veel vrijwilligersgroepen die in de provincie Noord-Brabant werken aan natuurbescherming en verzorging van natuur. Brabants Landschap is benieuwd of de ondersteuning die zij bieden aan de vrijwilligersgroepen goed verloopt. Als dit niet zo is wil Brabants Landschap graag te weten komen hoe zij de ondersteuning kunnen optimaliseren.

Om deze vragen te beantwoorden is naar 183 vrijwilligersgroepen een enquête verstuurd met vragen over ondersteuning, middelen, informatie, werving, communicatie, ambities en wensen van de vrijwilligersgroep. 123 vrijwilligersgroepen hebben de enquête ingevuld en teruggestuurd hiervan waren 118 enquêtes bruikbaar voor het onderzoek. Naast de enquête zijn ook vier interviews gehouden met monitoringsgroepen, hierbij zijn één à twee vrijwilligers per groep geïnterviewd. Daarnaast zijn twee vrijwilligers van een informatiecentrum geïnterviewd. De resultaten uit de enquête zijn verwerkt en geanalyseerd.

De uitkomsten van de enquête waren veelal erg positief. De grote meerderheid van de vrijwilligersgroepen zijn erg tevreden over de ondersteuning die Brabants Landschap biedt. Daarnaast verlopen de activiteiten bij de meerderheid van de groepen zoals gewenst. Ook hebben zij meer dan genoeg middelen om hun werkzaamheden uit te voeren.

Uit het onderzoek blijkt dat er ook mogelijkheden tot verbetering zijn. Twee punten komen opvallend vaak naar voren. Het eerste is dat veel onduidelijkheid heerst bij de vrijwilligersgroepen en de medewerkers van Brabants Landschap, bijvoorbeeld over het uitlenen van gereedschap en apparatuur, incorrecte adressenlijsten, beschikbare informatie, vergoedingen en wie de contactpersonen bij Brabants Landschap zijn. Een aanbeveling aan Brabants Landschap is om deze zaken op orde te krijgen door nieuwe lijsten te maken met gereedschap, adressen, informatiemiddelen en een betere communicatie met de groepen te onderhouden.

Een tweede aandachtspunt is de werving van nieuwe vrijwilligers. Meer dan 30 procent van de vrijwilligersgroepen geeft aan niet genoeg leden te hebben. Daarnaast zegt meer dan 30 procent moeite te hebben met het werven van vrijwilligers. Brabants Landschap wordt dan ook aangeraden hierop in te spelen door de groepen te helpen bij het werven van vrijwilligers.

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
Samenvatting.....	6
Inhoudsopgave	8
Hoofdstuk 1 Inleiding	10
Hoofdstuk 2 Methode	12
Hoofdstuk 3 Resultaten en analyse.....	14
3.1 Algemeen.....	15
3.2 Middelen	27
3.3 Informatie.....	32
3.4 Financiën	37
3.5 Waardering.....	43
3.6 Werving	47
3.7 Communicatie	52
3.8 Wensen/ambities	62
Hoofdstuk 4 Conclusie en aanbevelingen	70
4.1 Algemeen.....	70
4.2 Middelen	73
4.3 Informatie.....	74
4.4 Financiën	75
4.5 Waardering.....	76
4.6 Werving	77
4.7 Communicatie	78
4.8 Wensen/ambities	79
Hoofdstuk 5 Hoofdconclusie	82
Hoofdstuk 6 Discussie.....	86
Bronnenlijst	88
Bijlagen	90
Bijlage 1. Enquête.....	90
Bijlage 2. Tabellen met resultaten uit de enquête.....	102
Bijlage 3. Resultaten open vragen uit de enquête	103
Bijlage 4. Verzekering via Coördinatiepunt Brabants Landschap.....	118
Bijlage 5. Arbo- Checklist.....	119
Bijlage 6. Aanmelding nieuwe groep.....	120

Hoofdstuk 1 Inleiding

Brabants Landschap is een van de twaalf provinciale landschappen van Nederland. Brabants Landschap houdt zich naast het beschermen van natuur en landschap in Noord-Brabant ook bezig met voorlichtingsactiviteiten. Ze ondersteunen zo'n 2000 vrijwilligers, bijvoorbeeld door de verzekering voor wettelijke aansprakelijkheid en ongevallen. Ook informatie en materialen om werkzaamheden correct uit te voeren worden door hen verschaft.¹

In het verleden is nog niet onderzocht of de ondersteuning van Brabants Landschap aansluit op de behoeften van de vrijwilligersgroepen. Brabants Landschap is benieuwd of ze de vrijwilligersgroepen goed ondersteunen. Daarom zijn studenten van Hogeschool HAS Den Bosch, via HAS kennistransfer, ingeschakeld om een onderzoek te doen naar de wensen en ideeën van vrijwilligers.

Het doel van dit rapport is een advies te geven aan Brabants Landschap over de begeleiding van vrijwilligers. De hoofdvraag van dit onderzoek luidt: 'Op welke manier kan de ondersteuning van de vrijwilligersgroepen door Brabants Landschap verbeterd worden?'

De deelvragen zijn:

- Wat is de huidige situatie met betrekking tot de ondersteuning van Brabants Landschap aan de vrijwilligersgroepen?
- Wat vinden de vrijwilligersgroepen van de huidige ondersteuning door Brabants Landschap en wat moet aangepast worden?
- Wat zijn de wensen en ambities van de vrijwilligersgroepen voor de toekomst?

Structuur rapport

Dit rapport bestaat uit zes hoofdstukken:

- In het tweede hoofdstuk wordt de onderzoeksmethode beschreven. Dit hoofdstuk is toegevoegd om duidelijk te maken op welke manier het onderzoek is uitgevoerd.
- In het derde hoofdstuk worden de resultaten geanalyseerd.
- In hoofdstuk 4 worden de conclusies en aanbevelingen gegeven.
- In hoofdstuk 5 staat de hoofdconclusie. Deze hoofdconclusie geeft Brabants Landschap de belangrijkste aanknopingspunten voor een plan van aanpak tot verbetering van de begeleiding van vrijwilligersgroepen.
- In het laatste hoofdstuk wordt een discussie weergegeven. Hierin worden sterke en zwakke punten van dit onderzoek belicht.

Relevantie onderzoek

Het onderzoek is tot stand gekomen door een vraag vanuit de praktijk. Door dit onderzoek zijn sterke punten en verbeteringspunten naar voren gekomen. Door aanknopingspunten uit dit onderzoek kunnen de efficiëntie en effectiviteit van de ondersteuning van vrijwilligersgroepen worden verbeterd.

¹ Brabants Landschap. (sd). *Campagnesite voor het trekken van donoren en nieuwe vrijwilligers*. Opgeroepen op december 11, 2012, van <http://www.brabantslandschap.nl/campagnesite/>

Hoofdstuk 2 Methode

Onderzoeksopzet

Om deze onderzoeksvragen te beantwoorden zijn zowel kwantitatieve als kwalitatieve onderzoeksmethoden gebruikt. Het kwantitatieve onderzoek bestaat uit een papieren enquête met daarin een vragenlijst bestaande uit 31 open en gesloten vragen (bijlage 1). De enquête is op 12 oktober 2012 door Brabants Landschap verstuurd naar de vrijwilligersgroepen. Na ongeveer vier weken is telefonisch contact gezocht met de vrijwilligersgroepen, die nog geen enquête terug gestuurd hadden, met de vraag om dit alsnog te doen.

Het kwalitatieve deel van het onderzoek bestaat uit semi-gestructureerde interviews met vrijwilligers van verschillende vrijwilligersgroepen. De enquête is hiervoor als basis gebruikt. De toegevoegde waarde van interviews is dat dieper op de vragen kan worden ingegaan.

Doelgroep

De doelgroep zijn vrijwilligersgroepen die ondersteund worden door Brabants Landschap in hun werkzaamheden. De vrijwilligersgroepen kunnen gecategoriseerd worden gebaseerd op hun werkzaamheden:

1. Landschapsbeheergroepen, bijvoorbeeld knotploegen of de beheerders van kleine landschapselementen.
2. Uilenwerkgroepen, welke zich bezig houden met de bescherming en inventarisatie van uilen.
3. Weidevogelgroepen, welke zich bezig houden met de bescherming en inventarisatie van weidevogels.
4. Monitoringsgroepen, welke bepaalde soorten flora en fauna in een vastgesteld gebied monitoren.
5. Vrijwilligers van bezoekerscentrum De Kraaijenberg te Bergen op Zoom.
6. Terreinbeheerders, welke bepaalde natuurgebieden onder toezicht van een professional, bijvoorbeeld een boswachter, beheren.

Binnen het tijdsbestek van het onderzoek was niet mogelijk was om alle vrijwilligersgroepen te interviewen. Daarom is naar categorie 1 tot en met 3 een enquête verstuurd. Categorie 4 en 5 bestaan uit slechts enkele groepen, waardoor ervoor is gekozen een selectie van deze categorieën te interviewen. Ook zou het te lastig zijn om aparte vragen voor deze groepen in de enquête te verwerken. Categorie 6 is niet meegenomen in dit onderzoek, omdat hier geen contactgegevens beschikbaar van waren.

Analyse

De gesloten vragen van de teruggestuurde enquêtes zijn verwerkt door gebruik te maken van het programma Microsoft Office Excel 2007. Beschrijvende statistiek is toegepast op deze gegevens, zoals het berekenen van percentages. De resultaten zijn per doelgroep en grootte van de vrijwilligersgroep beschreven. De open vragen zijn verwerkt met behulp van Microsoft Office Word 2010. Deze resultaten zijn per doelgroep beschreven.

Hoofdstuk 3 Resultaten en analyse

Dit hoofdstuk is verdeeld in 8 paragrafen. De informatie in dit hoofdstuk is afkomstig uit gegevens van Brabants Landschap, de enquête en de interviews. De enquête is te vinden in bijlage 1, de tabellen met de uitkomsten van de gesloten vragen van de enquête zijn te vinden in bijlage 2 en de uitkomsten van de open vragen van de enquête zijn te vinden in bijlage 3.

- Het eerste deel van elke paragraaf vertelt de huidige situatie met betrekking tot de ondersteuning van Brabants Landschap aan de vrijwilligersgroepen.
- Het tweede deel van elke paragraaf beschrijft de opvallendste meningen van vrijwilligers over de huidige ondersteuning van Brabants Landschap en wat aangepast moet worden om de ondersteuning te verbeteren.
- De laatste paragraaf beschrijft wat de wensen en ambities van de vrijwilligersgroepen voor de toekomst zijn.

Steekproef kenmerken

De resultaten van het onderzoek kunnen opgedeeld worden in verschillende categorieën. Deze zijn hier onder weergegeven.

De enquête

In totaal zijn er 183 enquêtes verstuurd naar de verschillende groepen. In totaal zijn 118 bruikbare enquêtes teruggestuurd, dit is een respons van 64,5%. Aan de hand van de teruggestuurd enquêtes zijn de vrijwilligersgroepen gecategoriseerd naar werkzaamheden:

- Landschapsbeheergroepen, bestaande 45 groepen waarvan:
 - 20 grotere groepen vanaf 20 personen
 - 25 kleinere groepen tot 20 personen
- Uilenwerkgroepen, bestaande uit 39 groepen waarvan:
 - 21 grotere groepen vanaf vijf personen
 - 18 kleinere groepen tot vijf personen
- Weidevogelgroepen, bestaande uit 32 groepen waarvan:
 - 11 grotere groepen vanaf 20 personen
 - 16 middelgrote groepen van vijf tot 20 personen
 - vijf kleinere groepen tot vijf personen
- Ook zijn er twee groepen die een combinatie van meerder categorieën zijn doordat zij zowel landschapsbeheer als werk met weidevogels en uilen doen. Zij zijn enkel meegenomen in algemene resultaten.

De interviews

De geïnterviewde vrijwilligers zijn in te delen in de volgende categorieën:

- drie monitoringsgroepen
 - Waarvan bij twee groepen twee vrijwilligers zijn geïnterviewd en bij één groep een enkele vrijwilliger is geïnterviewd
- twee Vrijwilligers van bezoekerscentrum De Kraaijenberg te Bergen op Zoom

3.1 Algemeen

Deze paragraaf gaat over de algemene ondersteuning die Brabants Landschap de vrijwilligersgroepen biedt.

3.1.1 Wat doet Brabants Landschap aan ondersteuning

Hieronder wordt de algemene ondersteuning van Brabants Landschap aan de vrijwilligersgroepen beschreven.

Coördinatiepunt Landschapsbeheer:

Coördinatiepunt Landschapsbeheer omvat de werknemers van Brabants Landschap die vrijwilligers helpen bij het beheren van de natuur buiten de grote natuurgebieden. Het gaat hierbij om behoud, herstel en ontwikkeling van landschapselementen in het agrarische gebied. Via voorlichting aan verschillende doelgroepen en financiële ondersteuning van projecten wordt hier invulling aan gegeven.

Het coördinatiepunt gaat er vanuit dat groepen zelfstandig kunnen functioneren. Bij de opstartfase kan natuurlijk meer tijd worden gestoken in de begeleiding. Zo kan in het veld gekeken worden wat voor activiteiten uitgevoerd kunnen worden. Ook bij het benaderen van de eigenaar kan de vrijwilliger (indien nodig) in eerste instantie worden ondersteund.

Het Coördinatiepunt Landschapsbeheer van het Brabants Landschap kan groepen adviseren in hun activiteiten op het gebied van landschapsbeheer. Zodra men van de diensten van het Coördinatiepunt Landschapsbeheer gebruik wil maken, kan dit worden doorgegeven. Hierna wordt de naam van de groep en de contactpersoon op een lijst geplaatst. Er bestaat geen formele verbintenis.

Tweemaal per jaar verschijnt er een nieuwsbrief. Hierin staan wetenswaardigheden over het landschapsbeheer. Belangrijkste doelgroepen zijn de vrijwilligers en de gemeenten. Elke groep krijgt de gelegenheid om ongeveer tien personen op te geven die de nieuwsbrief gratis willen ontvangen.

Soortenbeheer

Het Coördinatiepunt Landschapsbeheer houdt zich ook bezig met het beheer van soorten die zich voornamelijk in het agrarische cultuurlandschap ophouden, zoals weidevogels, kerk- en steenuilen. Activiteiten op dit gebied kunnen door het Coördinatiepunt Landschapsbeheer worden ondersteund. Dit kan gebeuren door de coördinatoren en de veldmedewerkers van het landschapsbeheer. Wanneer er specifieke vragen zijn kan dit ook door de medewerker Soorten, Ernst-Jan van Haaften, beantwoord worden.

Opening van het vrijwilligersseizoen

Jaarlijks wordt in de maand oktober een dag voor de vrijwilligersgroepen georganiseerd in het kader van de officiële opening van het seizoen. Op een bepaalde locatie in de provincie worden de groepen uitgenodigd om hieraan deel te nemen. Vaak vaardigt de vrijwilligersgroep hiervoor 3 à 4 personen af. Elk jaar wordt een locatie gekozen met een relatie tot het thema landschapsbeheer. Hier komen dan ± 120 personen op af. 's Morgens wordt een bepaald onderwerp aangesneden, 's middags een wandeling.

Verzekering

Alle groepen die op de vrijwilligerslijst van Brabants landschap voorkomen zijn voor Wettelijke Aansprakelijkheid (WA) en ongevallen via het Brabants Landschap collectief verzekerd. Indien er iets voordoet waarbij schade wordt geleden, kan (wanneer de eigen verzekering dit niet dekt) een beroep op deze verzekering worden gedaan. Dit dient direct schriftelijk aan het kantoor van het Brabants Landschap te worden doorgegeven. Als bijlage is een informatieblad over de verzekering bijgesloten. (Zie bijlage 4)

In geval van schade of verlies van mobiele telefoons, iPad's, leesbrillen en dergelijke door ondoordacht of onvoorzichtig handelen wordt door Brabants Landschap geen vergoeding uitgekeerd.²

² Rijken, E., Sloothaak, J., & Haften, v. E.-J. (2012, december 21). *Medewerkers Brabants Landschap*. Informatie over de ondersteuning die Brabants Landschap de vrijwilligersorganisaties biedt.

3.1.2 Evaluatie door vrijwilligersgroepen

82,2% van de ondervraagden vindt dat de coördinerende werkzaamheden in de groep goed verdeeld zijn. Dit is te zien in grafiek 3.1.2.1. Hieruit is te concluderen dat een klein gedeelte van de groepen vindt dat de werkzaamheden niet goed verdeeld zijn.

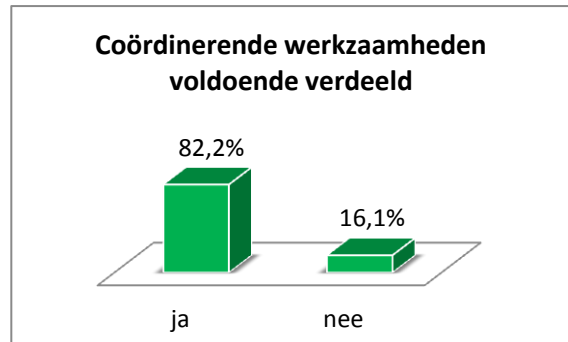
Dat de coördinerende werkzaamheden niet goed verdeeld zijn kan verschillende oorzaken hebben. Een voorbeeld zijn groepen die te klein zijn om coördinerende werkzaamheden te verdelen of groepen waar alle coördinatie uitgevoerd wordt door één persoon

In grafiek 3.2.2.2 is te zien dat veel van de ondervraagde groepen vinden dat de ondersteuning die Brabants Landschap levert nuttig is. Dit is erg positief, de ondersteuning moet dus zeker worden voortgezet.

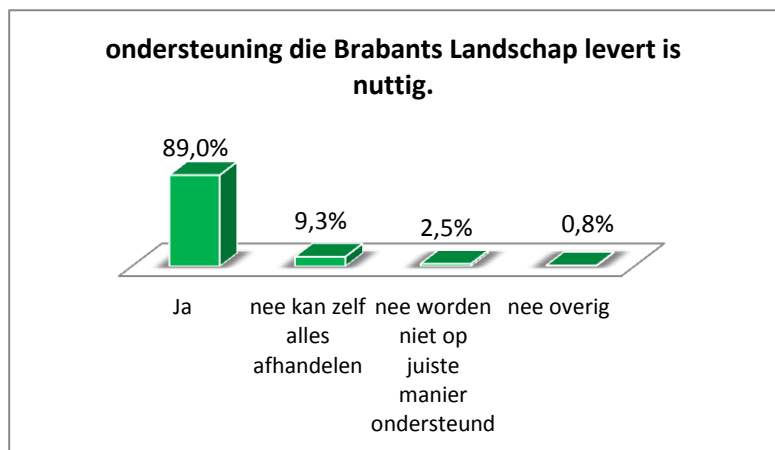
Tevens zijn er een aantal groepen die zelf alles af kunnen handelen zonder hierbij hulp nodig te hebben en een kleine groep wordt niet op de juiste manier ondersteund wordt of een andere reden heeft waardoor de ondersteuning niet nuttig is. De vrijwilligers geven aan in de open vragen dat de communicatie soms problematisch is. Daarnaast hebben zij meer behoefte aan kennisoverdracht, in de vorm van lezingen en cursussen.

Voor hetzelfde aantal groepen als in grafiek 3.1.2.2 is het duidelijk wat deze ondersteuning inhoudt (grafiek 3.1.2.3). Voor een kleiner gedeelte van de ondervraagde groepen is niet duidelijk wat de ondersteuning inhoudt. Deze groepen bestaan uit 10% van het totaal.

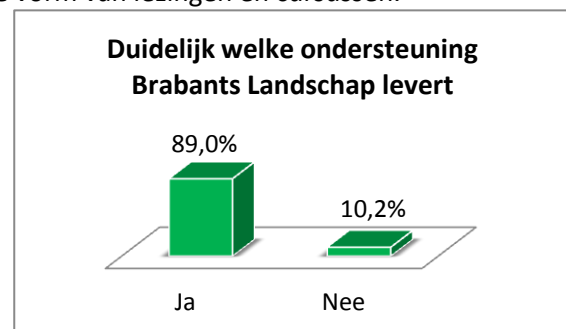
Bij een groot gedeelte van de ondervraagde groepen is duidelijk waar men terecht kan met vragen (grafiek 3.1.2.4). Dit betekent dat onduidelijkheid heerst bij de overige groepen.

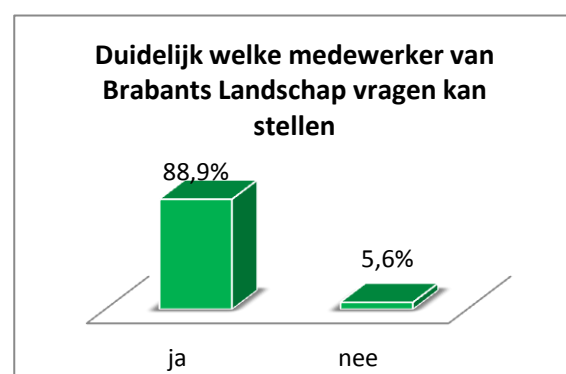
Grafiek 3.1.2.1

Grafiek 3.1.2.2

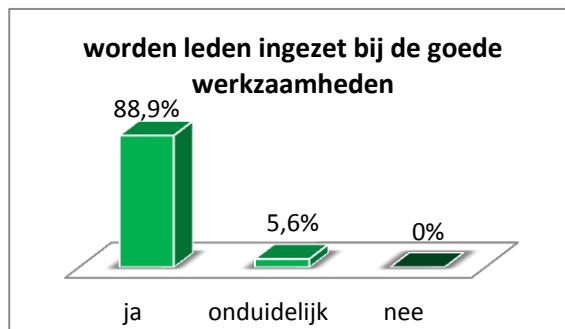

Grafiek 3.1.2.3

Grafiek 3.1.2.4

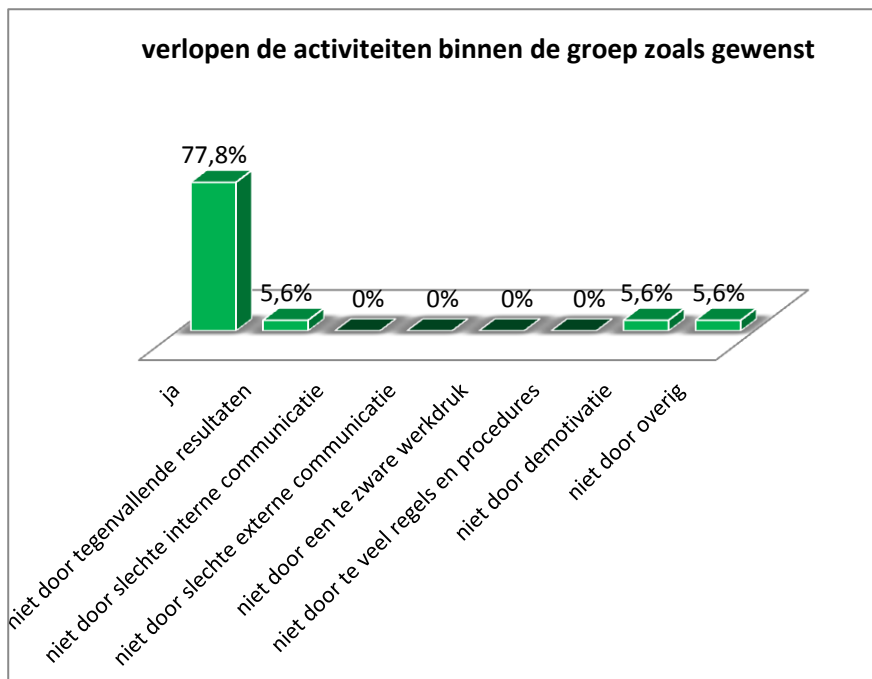
De leden van de groepen worden veelal bij de juiste werkzaamheden ingezet en hierbij is geen hulp nodig (grafiek 3.1.2.5).

Grafiek 3.1.2.5

Bij het grootste gedeelte van de ondervraagde groepen verlopen de activiteiten zoals gewenst. Maar een flink gedeelte kampt met tegenvallende resultaten. Tevens valt demotivatie te bespeuren onder een aantal groepen.

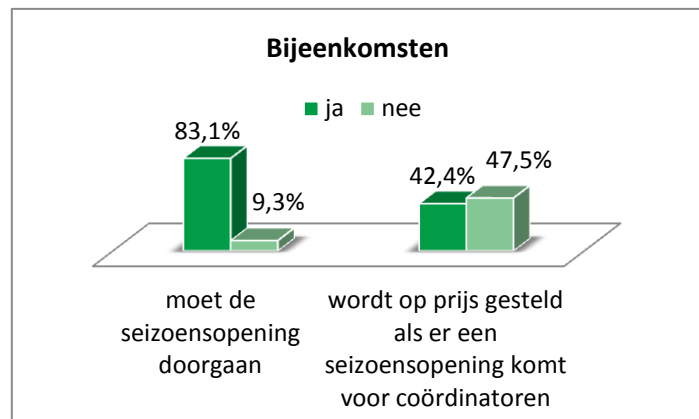
Uit de open vragen blijkt dat vergrijzing vaak een rol speelt wanneer de activiteiten niet gaan zoals gewenst. Het is moeilijk om jonge mensen aan te trekken, omdat het werk niet de belangstelling heeft van jongeren.

Grafiek 3.1.2.6

De seizoensopening van Brabants Landschap moet overduidelijk doorgaan (te zien in grafiek 3.1.2.7). Iets minder dan de helft van de groepen vindt een seizoensopening voor coördinatoren nuttig.

Uit de open vragen blijkt dat veel mensen positief reageren over de seizoensopening. Landschapsgroepen zien het vaak als een uitje voor de groep. Het opdoen van informatie en het netwerken doet hen goed.

Grafiek 3.1.2.7

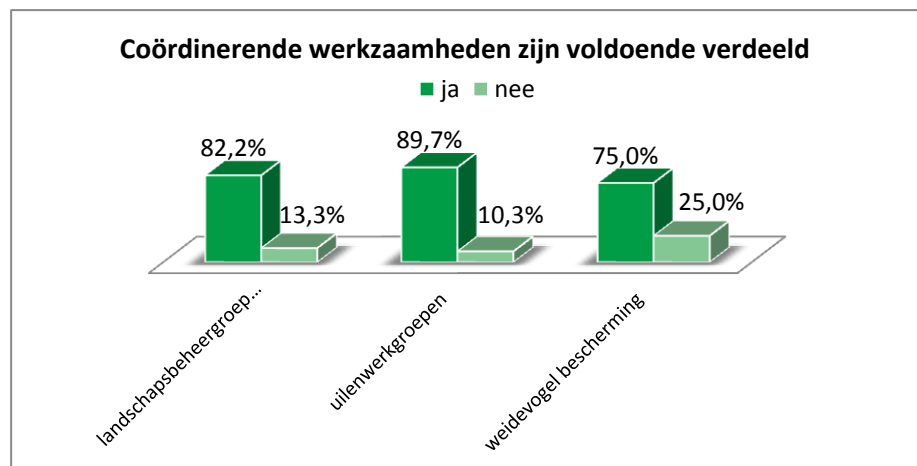
Uilenwerkgroepen vinden de presentatie van de broedresultaten belangrijk evenals de nieuwe ontwikkelingen die gaande zijn. Maar ook het ontvangen van de jaarverslagen en de lezingen zijn hoogtepunten.

Vrijwilligers die geen voorstanders zijn van de seizoensopeningen vinden vaak dat het te veel moeite en tijd kost om bij elkaar te komen. Deze tijd kan ook gebruikt worden voor werkzaamheden. Voor bijvoorbeeld weidevogelgroepen is het voorjaar het belangrijkste seizoen en dus ook een drukke tijd. Zij hebben hun vrijwilligers dan hard nodig.

Uit de open vragen blijkt dat een seizoensopening voor coördinatoren net iets negatiever wordt ontvangen. Maar het bespreken van organisatorische zaken lijkt veel vrijwilligers een goed idee. Toch wordt vaak genoemd dat dit erg veel tijd kost en dat te veel vergaderen niet nuttig is. Daarnaast regelen veel vrijwilligers deze zaken zelf. Uit de antwoorden bleek dat er vaak verwarring is met de al bestaande seizoensopening en een al bestaande activiteit in Made.

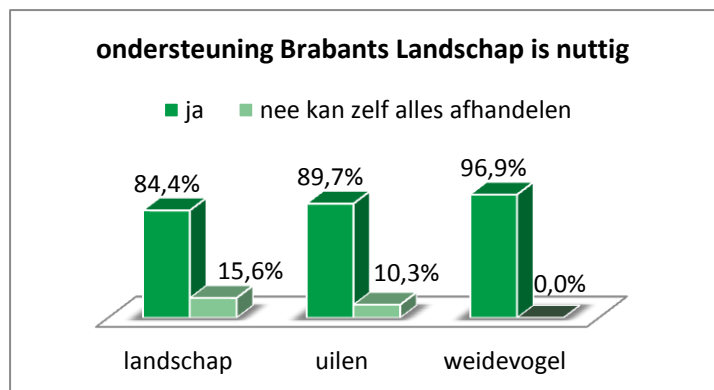
3.1.3 Verschillen tussen soorten groepen

Bij de weidevogelgroepen worden de coördinerende werkzaamheden beduidend minder goed verdeeld dan bij de andere groepen (grafiek 3.1.3.1).

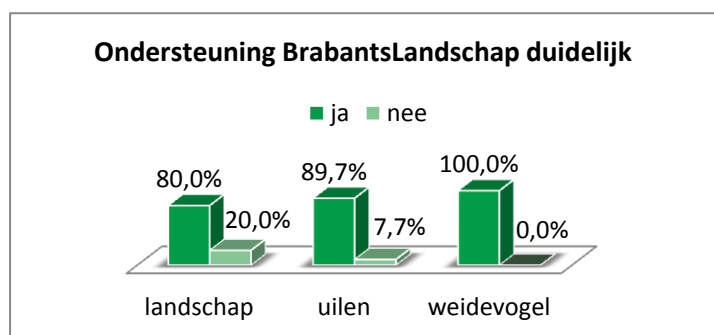
Grafiek 3.1.3.1

De weidevogelgroepen ervaren de steun van Brabants Landschap vaker als nuttig. Van de overige groepen vindt ook het grootste gedeelte de ondersteuning van Brabants Landschap nuttig (grafiek 3.1.3.2).

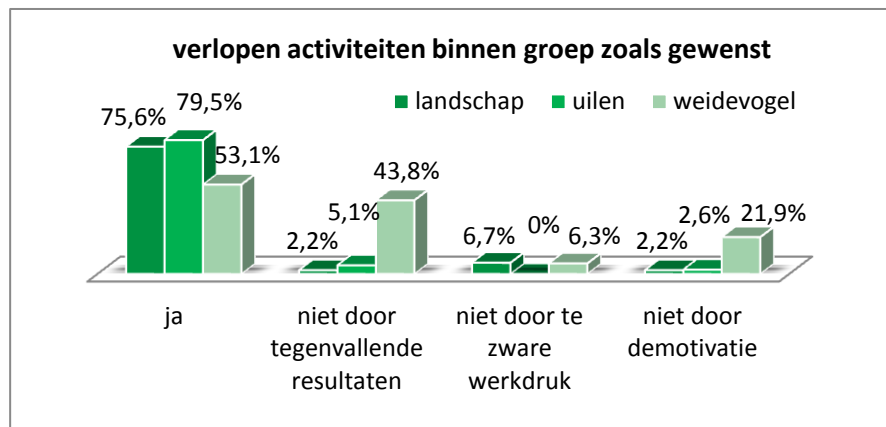
Grafiek 3.1.3.2

Alle weidevogelgroepen weten wat de ondersteuning van Brabants Landschap inhoudt. Het is voor hen duidelijk bij wie ze moeten zijn met vragen. Dit ligt bij de andere groepen wat lager (grafiek 3.1.3.3).

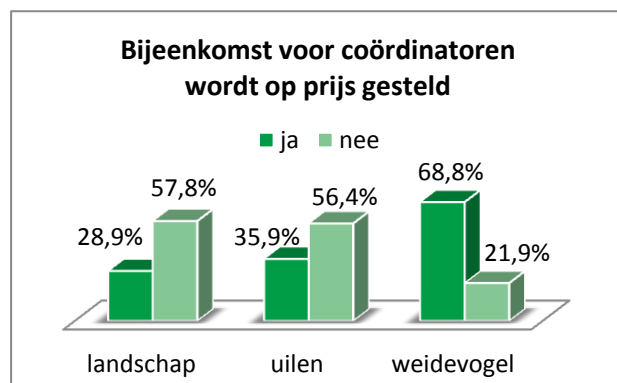
Grafiek 3.1.3.3

De activiteiten lopen bij de weidevogelgroepen vaker niet als gewenst. Dit komt door tegenvallende resultaten, te zware werkdruk en door demotivatie (grafiek 3.1.3.4). Dit zou te maken kunnen hebben met het feit dat het slecht gaat met de weidevogels. De landschapsbeheergroepen hebben soms ook te maken met een te zware werkdruk. Dit zou kunnen komen doordat sommige werkzaamheden in een korte periode gedaan moeten worden.

Grafiek 3.1.3.4

De bijeenkomst voor coördinatoren wordt vooral door de weidevogelgroepen op prijs gesteld. De landschapsbeheergroepen zitten hier het minst op te wachten (grafiek 3.1.3.5).

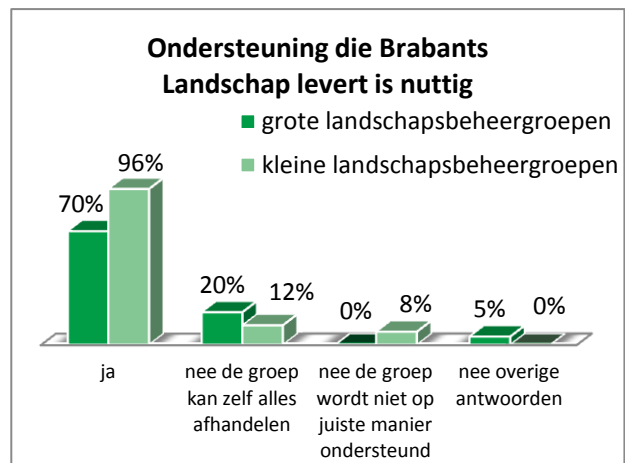

Grafiek 3.1.3.5

3.1.4 Verschillen tussen de verschillende grootte van de groepen

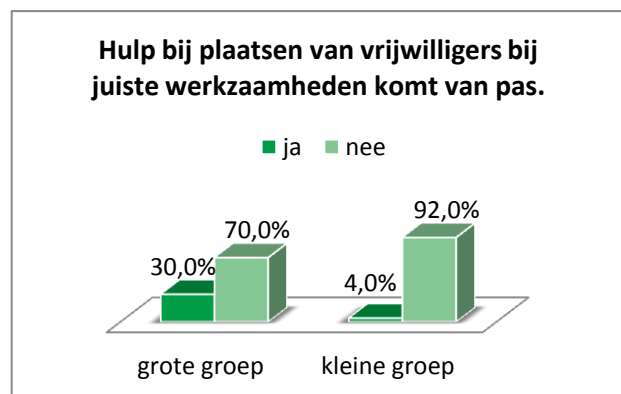
Landschapsbeheergroepen

Van de grote landschapsbeheergroepen vinden relatief minder groepen de hulp van Brabants Landschap goed (grafiek 3.1.4.1). Dit heeft als reden dat meer van deze groepen zelf alles af kunnen handelen.

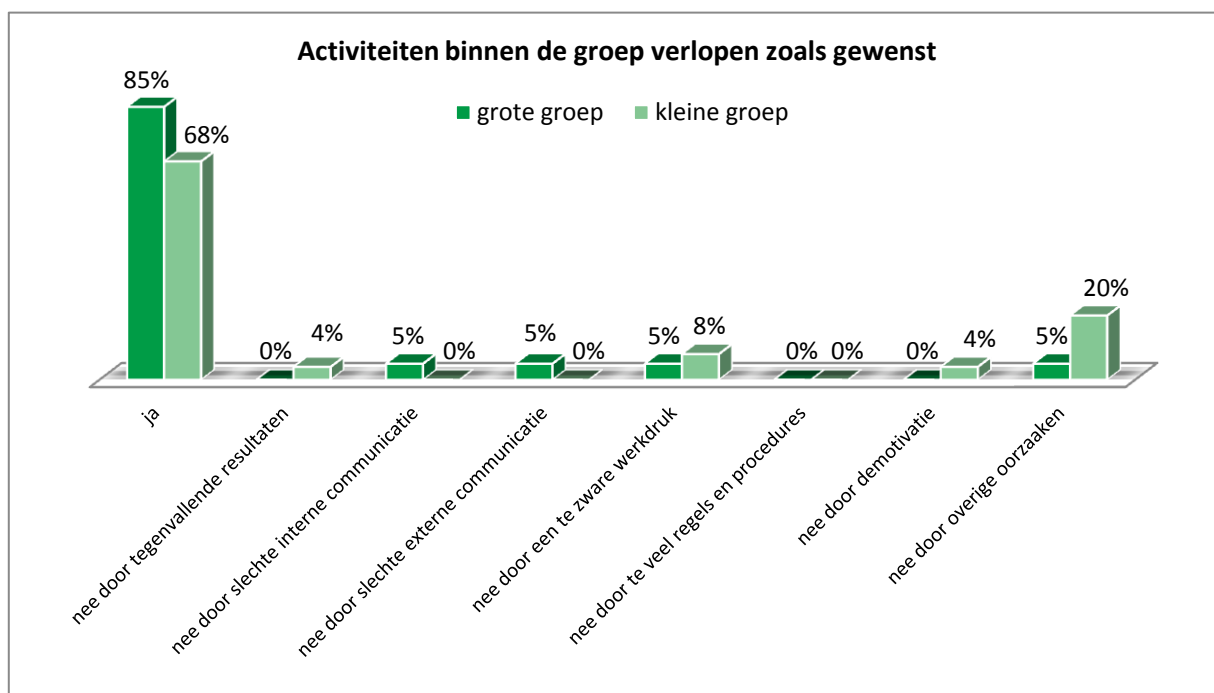

Grafiek 3.1.4.1

Ook geven de grote landschapsbeheergroepen vaker aan dat ze hulp kunnen gebruiken van Brabants Landschap bij het plaatsen van de mensen op de juiste werkzaamheden (grafiek 3.1.4.2). De reden hiervan zou kunnen zijn dat het lastiger is om mensen te plaatsen op de juiste werkzaamheden, omdat er meer mensen zijn waarbij dit gedaan moet worden.

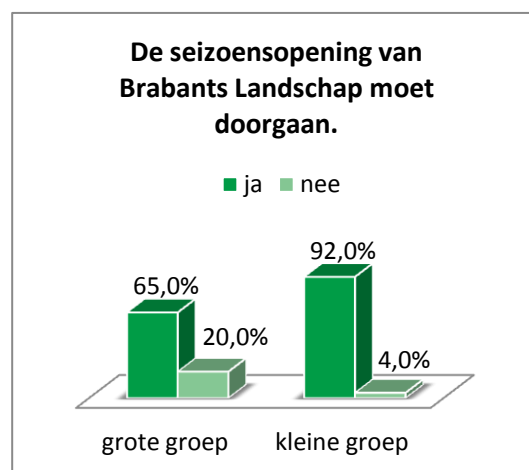
Grafiek 3.1.4.2

Grafiek 3.1.4.3

Bij de kleine groepen lopen de activiteiten vaker niet zoals gewenst (grafiek 3.1.4.3). Uit de open vragen blijkt dat dit vaak komt door veroudering van de groep en gebrek aan belangstelling voor het vrijwilligerswerk.

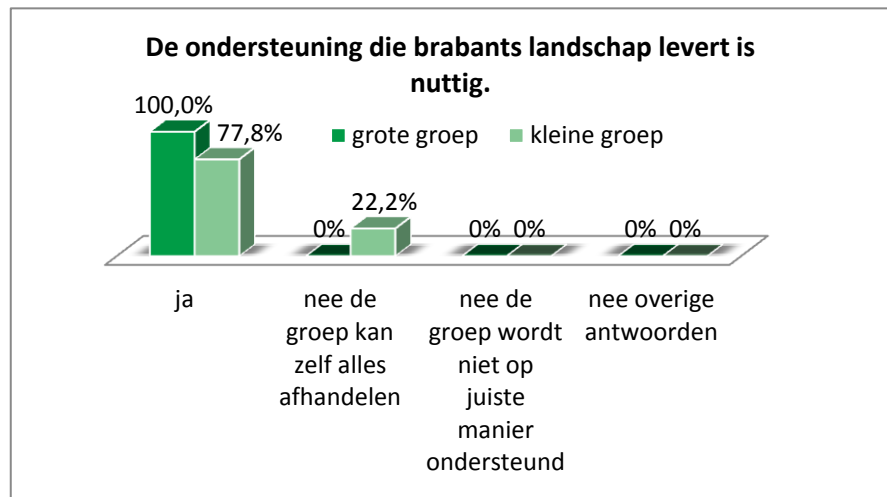
De kleinere groepen geven veel vaker dan de grote groepen aan dat de seizoensopening door moet gaan (grafiek 3.1.4.4). Dit komt ook doordat de grote groepen minder aangeven hulp van Brabants Landschap nodig te hebben dan de kleine groepen.

Grafiek 3.1.4.4

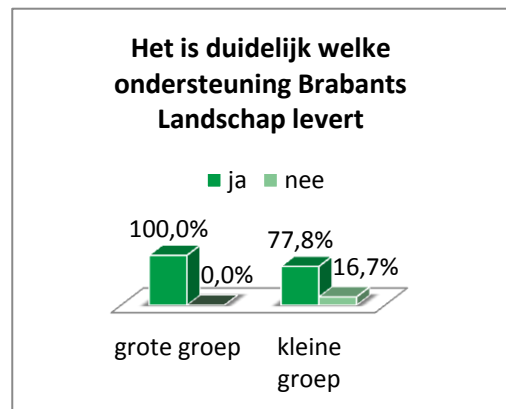
Uilenwerkgroepen

De kleine groepen geven ook vaker aan dan anderen dat ze alles afkunnen zonder de hulp van Brabants Landschap (grafiek 3.1.4.5).

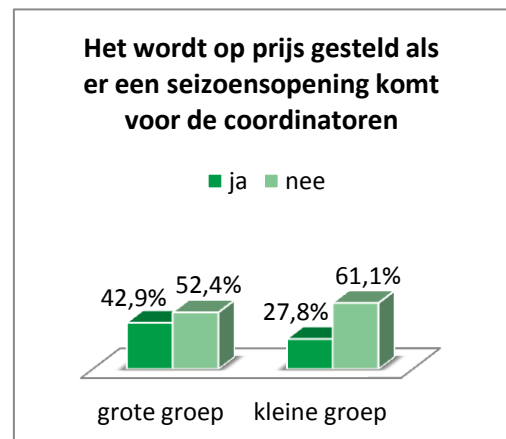
Grafiek 3.1.4.5

De kleine groepen geven ook vaker aan dat het niet duidelijk is welke ondersteuning Brabants Landschap levert en bij wie men terecht kan met vragen (grafiek 3.1.4.6).

Grafiek 3.1.4.6

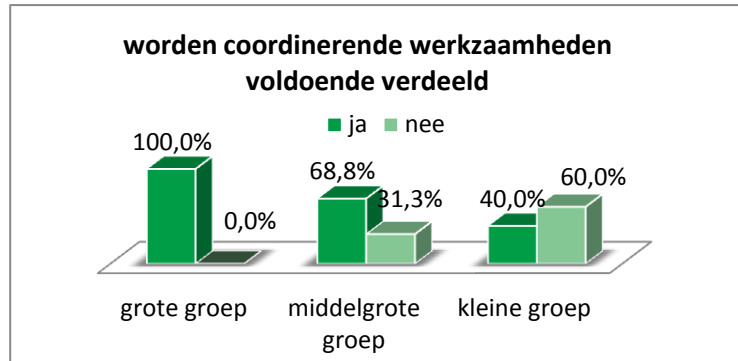
De grote groepen geven vaker aan interesse te hebben in een bijeenkomst voor coördinatoren (grafiek 3.1.4.7).

Figuur 3.1.4.7

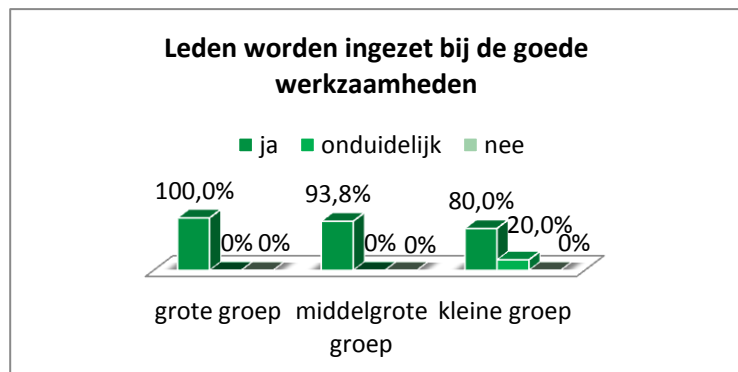
Weidevogelgroepen

Kleine weidevogelgroepen geven vaker aan dat de coördinerende werkzaamheden niet goed verdeeld zijn (grafiek 3.1.4.8).

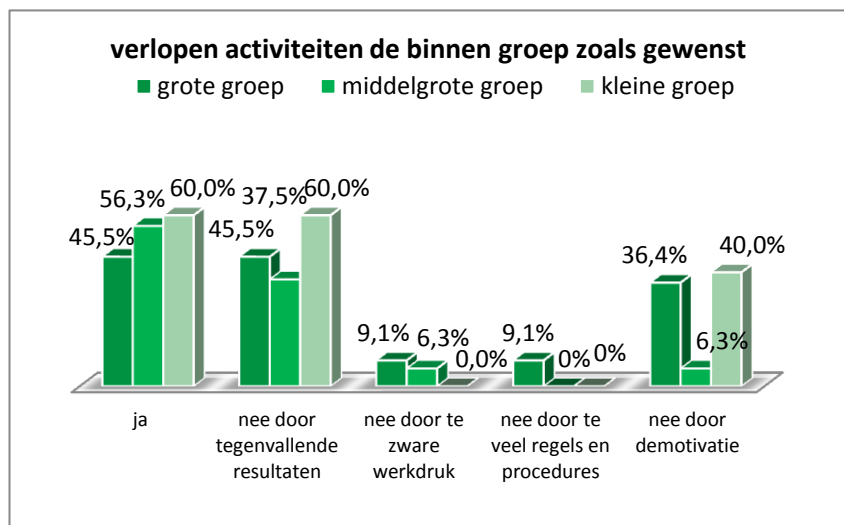
Figuur 3.1.4.8

Bij de kleine groepen is het vaker onduidelijk of vrijwilligers bij goede werkzaamheden ingedeeld zijn. Bij de grote groepen is dit volledig duidelijk (grafiek 3.1.4.9).

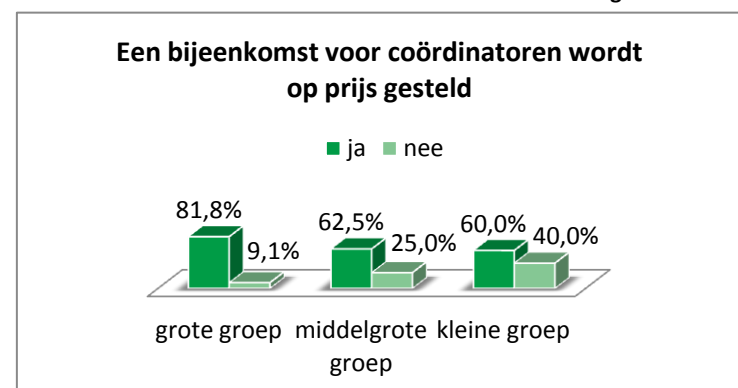
Grafiek 3.1.4.9

Kleine groepen hebben vaker te maken met tegenvallende resultaten en demotivatie maar de activiteiten lopen toch ook vaker zoals gewenst. Grote groepen daarentegen hebben vaker last van zware werkdruk en te veel regels en procedures. De middelgrote groepen hebben veel minder last van demotivatie als de andere groepen (grafiek 3.1.4.10).

Figuur 3.1.4.10

De grote groepen zien een bijeenkomst voor coördinatoren wel zitten. Bij de middelgrote groepen is dit minder en bij de kleine groepen is dit nog minder (grafiek 3.1.4.11).

Figuur 3.1.4.11

3.1.5 Interviews

Uit de interviews komt naar voren dat de groepen die buiten de drie hoofdgroepen die onder Coördinatiepunt Landschapsbeheer vallen niet uitgenodigd worden voor de seizoensopening. Dit terwijl zij hier wel graag naar toe zouden willen. Dit zouden zij willen gebruiken om kennis op te doen van andere groepen (het liefst vergelijkbare groepen).

Ook willen deze groepen graag terugkoppeling van wat er met de door hen opgestuurde gegevens gebeurt. Verder willen zij graag op de hoogte gehouden van projecten die in hun werkgebied plaatsvinden en de mogelijkheid om beheersplannen van hun werkgebied in te zien.

3.2 Middelen

In deze paragraaf wordt de ondersteuning in de vorm van materiaal en gereedschap beschreven.

3.2.1 Wat doet Brabants Landschap aan ondersteuning

Hieronder wordt de ondersteuning van Brabants Landschap onderverdeeld in de drie hoofdcategorieën van vrijwilligersgroepen.

Landschapsbeheergroepen

Startende groepen kunnen bij het Coördinatiepunt Landschapsbeheer eenvoudig handgereedschap lenen (schoppen, zagen etc.). Brabants Landschap gaat ervan uit dat de groep in de loop van tijd zelf (via gemeente of subsidies) gereedschap vergaard.

Wanneer een groep een werkdag organiseert en daar veel mensen verwacht, kunnen ze gereedschap tijdelijk in bruikleen krijgen van Brabants Landschap. Het gaat dan om:

- zagen (driehoekig, met zaagblad met lengte van 53 cm).
- zagen met pistoolhandvat (kleine snoeizagen).
- takkenscharen (snoeischaren met lange handgrepen)
- steekschoppen voor het plaggen en planten.
- hooiharken
- hooivorken
- ladders voor het knotten van wilgen en het ophangen van uilenkasten.
- schepnet voor poelen

Brabants Landschap leent geen motorgereedschap (motorzagen, bosmaaiers) of slaggereedschap (bijlen, hiepen) uit.

Dit gereedschap ligt opgeslagen bij het kantoor in Haaren. Het aanspreekpunt is Emiel Rijken.

Weidevogelgroepen

Voor het begin van een nieuw weidevogelseizoen worden groepen in de gelegenheid gesteld om het benodigde materiaal voor het komende seizoen aan te vragen. Het gaat hierbij om notitieboekjes, bamboestokken, rieten mandjes, nestbeschermers, jaarverslagen, borden, veldgidsen etc. Indien op een later moment alsnog meer materiaal nodig blijkt, kan dit worden aangevraagd via Angela Huijden. Bovendien worden groepen op verzoek uitgerust met GPS-apparaten voor de gegevensverwerking.

Uilenwerkgroepen

Alle groepen hebben een valbeveiliging (in verband met veilig werken) in bruikleen gekregen. Wanneer groepen uilennestkasten willen bijplaatsen kunnen deze tevens worden aangevraagd.

Monitoringsvrijwilligers

Bij deze groep is bijna nooit sprake van benodigd materiaal. Zaken als verrekijker of schepnet hebben de groepen veelal zelf. Eventueel kan dat ook in bruikleen beschikbaar worden gesteld door Brabants Landschap.

Vrijwilligers terreinbeheer

Benodigd gereedschap is in principe beschikbaar in de werkschuur van de betreffende beheerder.

Vrijwilligers bezoekerscentrum

Benodigde materialen behoren in principe tot de inboedel van het bezoekerscentrum.

ARBO:

Landschapsbeheer

De Arbeidsomstandighedenwet (Arbo) is een wet waar ook vrijwilligersgroepen rekening mee moeten houden. Het spreekt vanzelf dat er veilig moet worden gewerkt. Eveneens is het van belang dat men veiligheidsmaatregelen treft, en deze aantoonbaar maakt. Je moet dus behalve in de praktijk, ook op papier laten blijken dat de Arbo serieus genomen wordt. Belangrijk hulpmiddel daarbij is het Arbo-checkblad dat het Coördinatiepunt Landschapsbeheer heeft gemaakt en per werkdag dient te worden ingevuld (zie bijlage 5).

(Bijna) ongelukken dienen in de jaarlijkse enquête te worden vermeld. Het Coördinatiepunt Landschapsbeheer kan behulpzaam zijn bij het opstellen van een risico-inventarisatie en -evaluatie.

Overige groepen

Richting de vrijwilligers van het terreinbeheer wordt over de Arbo-wet niet eenduidig gecommuniceerd, hoewel zij daar ook aan moeten voldoen.

Voor de weidevogelgroepen is een standaard Arbo-format. Dit kunnen ze invullen en dan dient het als hun eigen Arbo- plan.

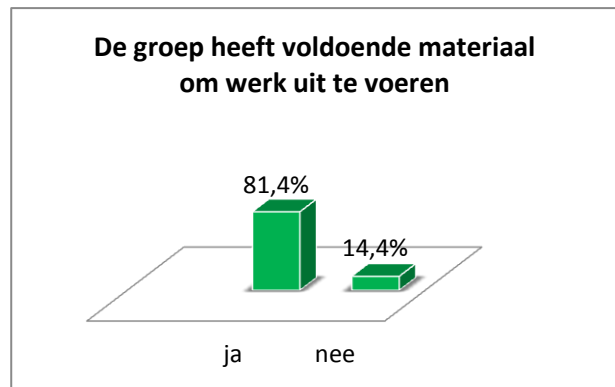
Voor de uilenwerkgroepen is een handleiding geschreven voor veilig werken. Van de vrijwilligers van het bezoekerscentrum en de terreinbeheervrijwilligers is niet bekend of er maatregelen worden genomen. Bij de terreinbeheervrijwilligers wordt niet centraal aandacht aan dit onderwerp besteed. Het is dus afhankelijk van de individuele beheerder.³

³ Rijken, E., Sloothaak, J., & Haafte, v. E.-J. (2012, december 21). *Medewerkers Brabants Landschap*. Informatie over de ondersteuning die Brabants Landschap de vrijwilligersorganisaties biedt.

3.2.2 Evaluatie door vrijwilligersgroepen

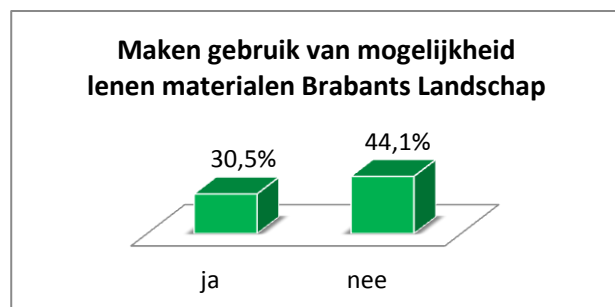
Het grootste gedeelte van de groepen heeft zelf genoeg middelen om hun werk uit te voeren. Toch zijn er een aantal groepen die niet over voldoende materiaal beschikken en hier dus hulp bij nodig hebben (grafiek 3.2.2.1).

Uit de open vragen blijkt dat er veel onduidelijkheid heerst over de materialen die geleend kunnen worden.

Grafiek 3.2.2.1

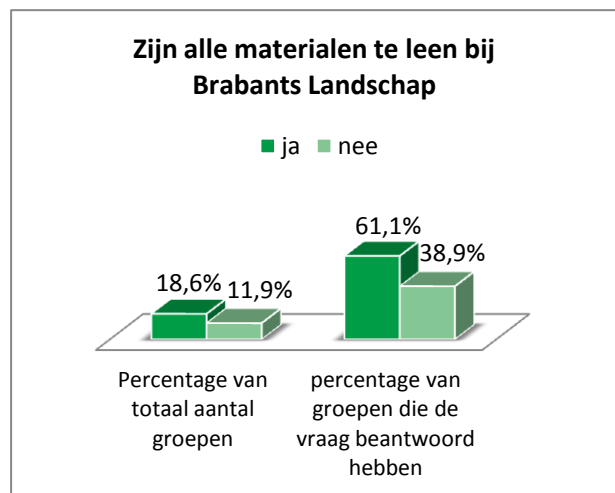
Meer dan 30% van de ondervraagden maakt gebruik van de te lenen materialen van Brabants Landschap (grafiek 3.2.2.2). Dit is dus een redelijk aantal groepen.

Grafiek 3.2.2.2

Men geeft aan dat een aantal materialen gemist worden (grafiek 3.2.2.3).

De materialen die gemist worden verschillen per groep en worden in hoofdstuk 3.2.3 beschreven.

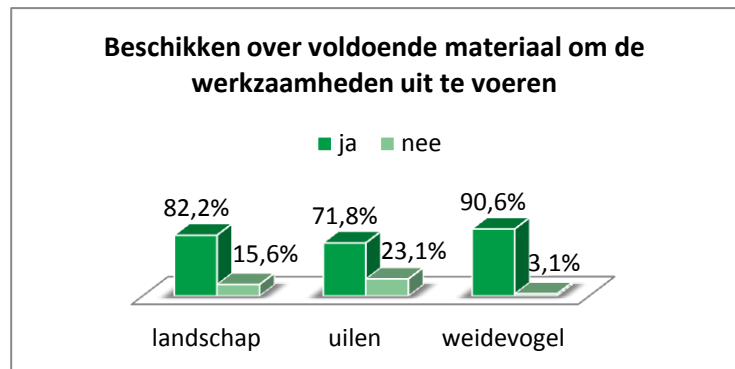
Grafiek 3.2.2.3

3.2.3 Verschillen tussen soorten groepen

De weidevogelgroepen geven vaker aan dat er voldoende materiaal aanwezig is binnen de groep om de geplande werkzaamheden uit te voeren. Bij de uilenwerkgroepen wordt dit het minst aangegeven (grafiek 3.2.3.1).

Uit de open vragen blijkt dat de landschapsgroepen veel kleine benodigheden hebben zoals werkhandschoenen en een heggenschaar. Daarnaast wordt opvallend vaak gevraagd om een ladder. Dit wordt tevens genoemd door de uilenwerkgroepen. Uilenwerkgroepen vragen daarnaast om dopsleutels, schroevendraaiers, dokbedekking en steeksleutels. Daarnaast wordt door uilenwerkgroepen om boormachines en accuzagen gevraagd.

Weidevogelgroepen vragen vaak om GPS-systemen. Daarnaast vragen een paar groepen om een beamer, vlaggen en brochures.

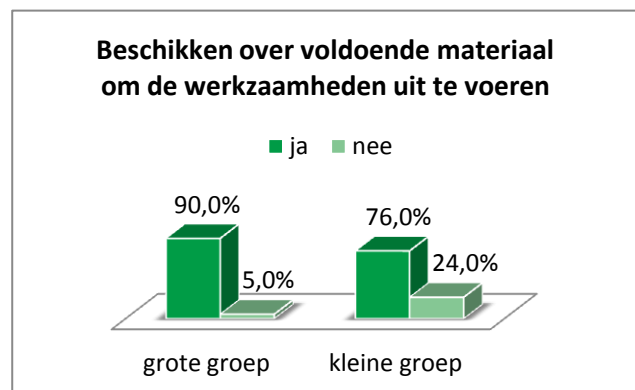

Grafiek 3.2.3.1

3.2.4 Verschillen tussen de verschillende grootte van de groepen

Landschapsbeheergroepen

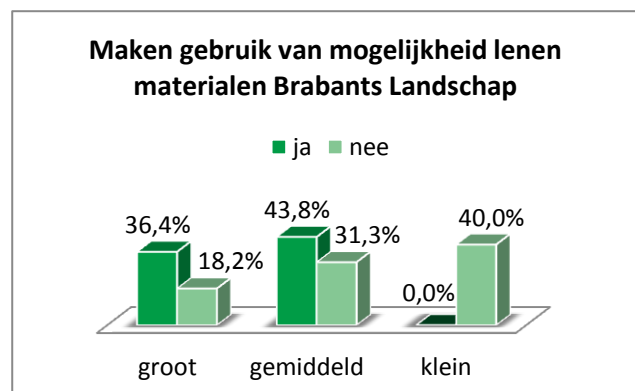
De grote groepen hebben vaker voldoende middelen om het werk uit te voeren (grafiek 3.2.4.1).

Grafiek 3.2.4.1

Uilenwerkgroepen

De kleinere groepen geven vaker aan dat ze voldoende middelen hebben om hun werk uit te voeren (grafiek 3.2.4.2).

Grafiek 3.2.4.2

3.2.5 Interviews

Verschillende monitoringsgroepen willen gebruik maken van een GPS-systeem om hun werkzaamheden makkelijker uit te kunnen voeren. Hierbij hoort ook een computerprogramma om de GPS-gegevens gemakkelijk in te kunnen verwerken.

Een van de geïnterviewde groepen geeft aan gebruik te maken van kaarten. Deze moeten ze van andere organisaties krijgen omdat de kaarten van Brabants Landschap niet gedetailleerd genoeg zijn. Ook moeten deze kaarten 'up-to-date' zijn.

Een aantal monitoringsgroepen en de vrijwilligers van het informatiecentrum geven aan graag herkenbare kleding te willen. Dit omdat ze zich zo makkelijker kunnen identificeren wanneer ze aan het werk zijn. Op dit moment is het voor omstanders soms onduidelijk wie er door de natuurgebieden lopen. Herkenbare kleding kan boze reacties voorkomen en er voor zorgen dat de vrijwilligers meer aanspraak krijgen van mensen die ze tegenkomen tijdens de werkzaamheden.

Bezoekerscentrum de Kraaijenberg geeft aan vlaggen te willen om duidelijk te maken waar het bezoekerscentrum zich bevindt. Het ligt een stukje in de bossen en is vanaf de openbare weg moeilijk te zien. Deze vlaggen zouden mensen vanaf de openbare weg naar het bezoekerscentrum kunnen trekken.

3.3 Informatie

In deze paragraaf wordt de ondersteuning door middel van informatievoorziening en educatie beschreven.

3.3.1 Wat doet Brabants Landschap aan ondersteuning

Landschapsbeheergroepen

Als er zich een nieuwe vrijwilligersgroep meldt, dan geeft Brabants Landschap aan welke diensten zij kunnen verwachten. Deze diensten zijn in een Word-bestand opgenomen (te zien in bijlage 6).

Elk jaar krijgen de vrijwilligersgroepen een jaarverslag over het landschapsbeheer toegezonden. Twee maal per jaar wordt de nieuwsbrief 'Landschapsbeheer dicht bij huis' onder de vrijwilligers verspreidt.

In 2011 heeft Brabants Landschap de vrijwilligersgroepen Landschapsbeheer een korte cursus (4 avonden en een excursie) gegeven.

Op verzoek kan er over het vrijwillig landschapsbeheer een cursus worden verzorgd door het Coördinatiepunt Landschap. Deze cursus kan zowel op de theorie als op de praktijk zijn gericht. Een cursusprogramma wordt in overleg met de groep opgesteld. Er wordt altijd gekeken of de cursus gegeven kan worden voor meerdere groepen tegelijk in een bepaalde regio. Dit is geen noodzaak maar wel prettig.

Weidevogelgroepen

Voor weidevogelgroepen is de volgende informatie beschikbaar:

- Informatiemap voor vrijwilligersgroepen
- Mogelijkheid tot digitale gegevensverwerking via website
- Kaartmateriaal werkgebied en legsels
- Jaarverslag weidevogelbescherming
- Nieuwsbrief weidevogelbescherming
- Veldgidsjes
- Divers foldermateriaal van landelijke organisaties
- Diverse films
- Banners van weidevogelbescherming
- Foto-stand
- Informatiepanelen
- Formats voor persberichten
- Preparaten grutto en kievit en steenmarter
- Kunsteieren

Uilenwerkgroepen

Voor uilenwerkgroepen is de volgende informatie beschikbaar:

- Handleiding veilig werken
- Gegevensverwerking via digitaal invulformulier
- Jaarverslag uilenbescherming
- Nieuwsbrief uilenbescherming
- Divers foldermateriaal van landelijke organisaties
- Kaartmateriaal werkgebied en nestkasten
- Foto-stand
- Informatiepanelen

- Demo-nestkasten (steenuil en kerkuil)
- Preparaten steenuil en kerkuil

Monitoringsvrijwilligers

De monitoringsvrijwilligers krijgen beperkt informatie aangeboden. Het gaat vaak om een vergunning voor monitoring in een gebied, aangevuld met kaartmateriaal. Ook wordt een lijst met doelsoorten die tenminste geïnteriseerd zouden moeten worden aangeboden. Verder zijn de volgende middelen beschikbaar voor deze groepen:

- Kaartmateriaal werkgebied
- Lijst met aandachtsoorten Brabants Landschap, waar het onderzoek zich speciaal op zou kunnen richten.

Terreinbeheervrijwilligers

Voor terreinbeheervrijwilligers zou idealiter een soort intakegesprek moeten plaatsvinden tussen de beheerder van Brabants Landschap en de vrijwilliger. Daar zijn geen afspraken over gemaakt en het is niet bekend of dit altijd volledig plaatsvindt.

Website

De vrijwilligers van Brabants Landschap kunnen informatie halen van de website:

www.brabantslandschap.nl

Cursus en opleiding

Brabants Landschap stelt verschillende cursussen en opleidingen beschikbaar voor de vrijwilligers. Deze zijn hieronder beschreven.

Landschapsbeheergroepen

Het is onbekend wat landschapsbeheergroepen krijgen aan cursussen en opleidingen.

Weidevogelgroepen

- PowerPoint presentaties
- Cursus weidevogelbescherming algemeen
- Cursus inventariseren en alarmtellingen
- Coördinatorenavond
- Coördinatorenexcursie
- Jaaravond weidevogelbescherming

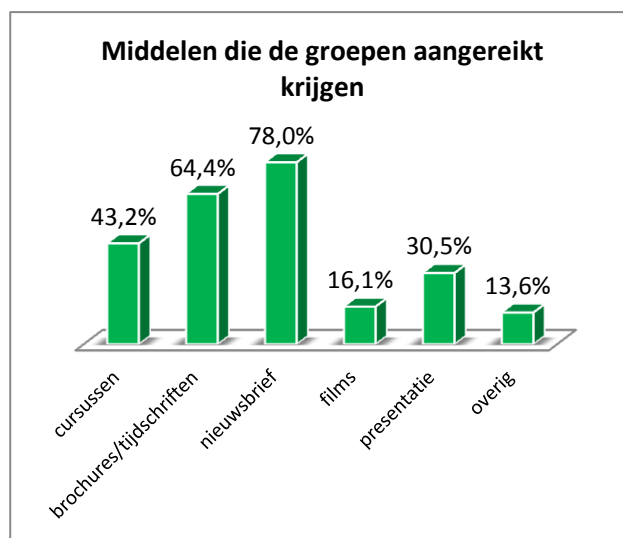
Uilenwerkgroepen

- PowerPoint presentaties
- Bijeenkomst uilenoverleggroep
- Regiobijeenkomsten
- Coördinatorenexcursie
- Jaaravond uilenbescherming⁴

⁴ Rijken, E., Sloothak, J., & Haften, v. E.-J. (2012, december 21). *Medewerkers Brabants Landschap*. Informatie over de ondersteuning die Brabants Landschap de vrijwilligersorganisaties biedt.

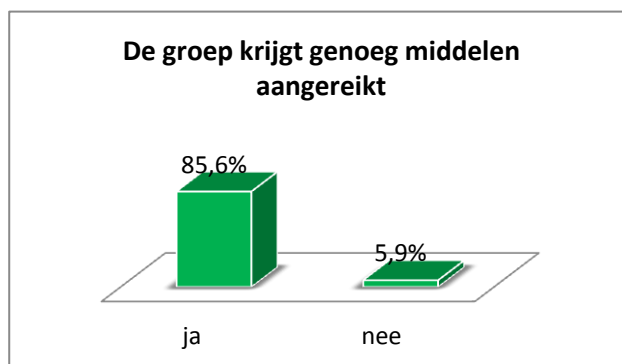
3.3.2 Evaluatie door vrijwilligersgroepen

Een groot gedeelte van de groepen ontvangt en maakt gebruik van informatie van Brabants Landschap. Groepen krijgen vooral tijdschriften en nieuwsbrieven aangereikt (grafiek 3.3.2.1).

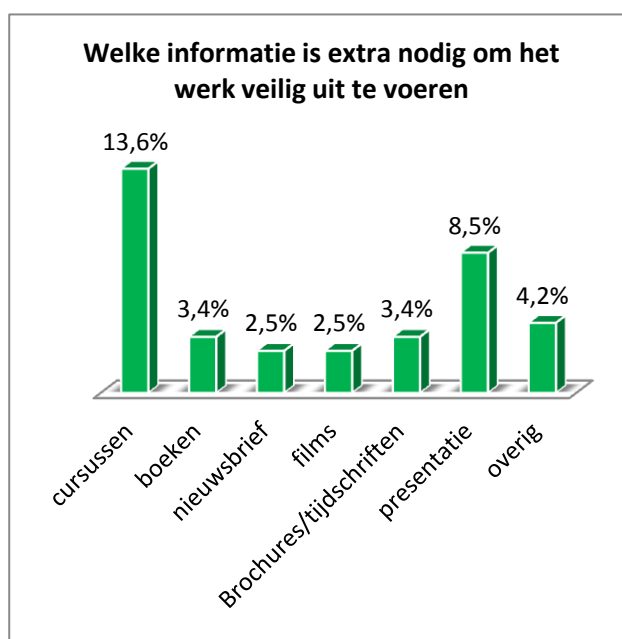
Grafiek 3.3.2.1

De groepen geven over het algemeen aan dat er genoeg informatieve middelen gegeven worden of beschikbaar worden gesteld (grafiek 3.3.2.2).

Grafiek 3.3.2.2

Toch is er voor een aantal groepen niet duidelijk wat voor informatie beschikbaar is. Tevens ontbreekt informatie over bepaalde onderwerpen. Bijvoorbeeld over verschillende soorten cursussen (grafiek 3.3.2.3).

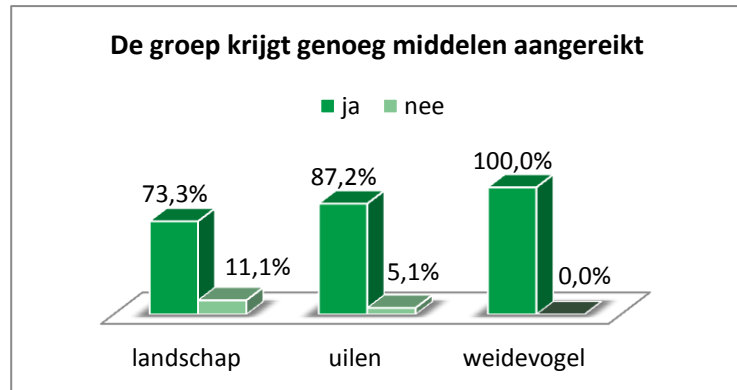

Grafiek 3.3.2.3

3.3.3 Verschillen tussen soorten groepen

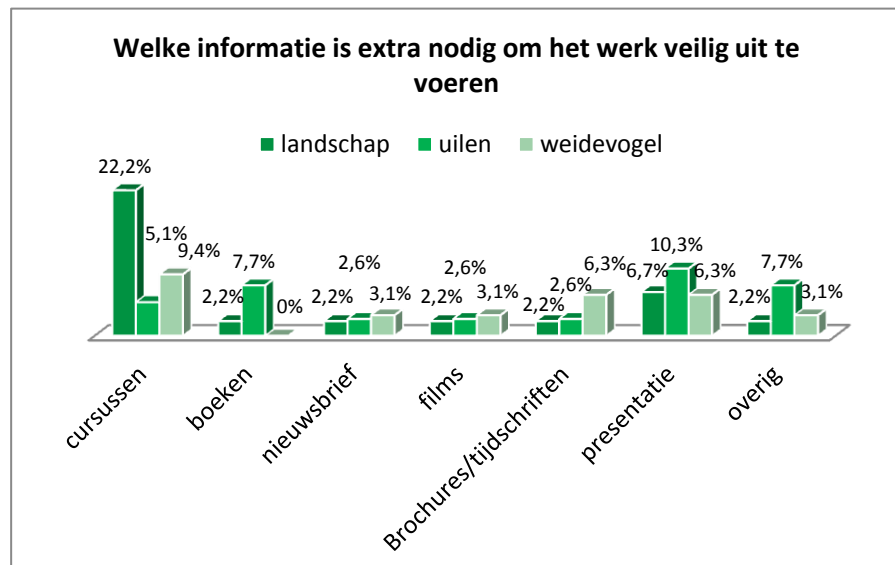
De weidevogelgroepen geven altijd aan dat er genoeg middelen aangereikt worden.

De landschapsbeheergroepen geven vaker aan dat er niet genoeg middelen worden aangereikt (grafiek 3.3.3.1).

Grafiek 3.3.3.1

Landschapsbeheergroepen en weidevogelgroepen geven vaak aan dat er extra cursussen nodig zijn. De uilenwerkgroepen geven vaker aan dat er presentaties nodig zijn. Weidevogelgroepen geven wat vaker als andere groepen aan dat ze wat meer brochures en tijdschriften zouden willen (grafiek 3.3.3.2). Uit de open vragen blijkt dat bij veel landschapsgroepen en uilenwerkgroepen onduidelijkheid heerst over de informatie die aanwezig is.

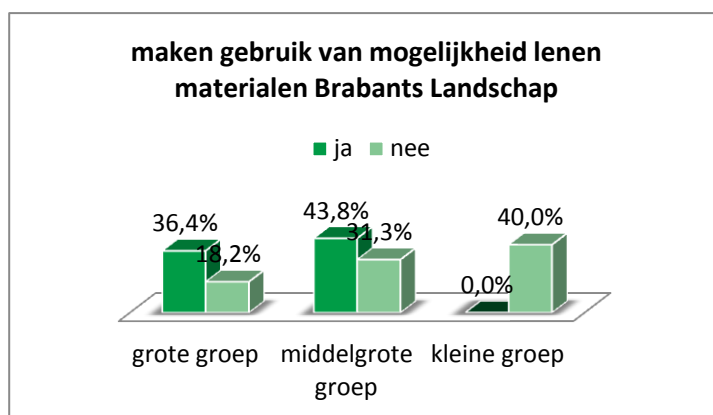
Grafiek 3.3.3.2

Landschapsgroepen vragen vaak om cursussen. Hierbij komen de thema's GIS, veiligheid, onderhoud kleine landschapselementen, EHBO en omgaan met bosmaaier en kettingzaag vaak aan de orde. Uilenwerkgroepen vragen om informatie over veiligheid en om informatie van experts. Weidevogelgroepen vragen om hulp bij open dagen en voorlichting materiaal. Daarnaast wordt gevraagd om hulp bij het omgaan met GPS-apparatuur en andere ICT-middelen die helpen bij het invoeren van gegevens.

3.3.4 Verschillen tussen de verschillende grootte van de groepen

Weidevogelgroepen

Van de kleine weidevogelgroepen geeft geen enkele groep aan gebruik te maken van de mogelijkheid om materialen te lenen bij Brabants Landschap (grafiek 3.3.4.1).

Grafiek 3.3.4.1

3.4 Financiën

In deze paragraaf wordt de financiële ondersteuning van Brabants landschap beschreven. Verder worden andere manieren besproken waarop de vrijwilligersgroepen inkomsten genereren.

3.4.1 Wat doet Brabants Landschap aan ondersteuning

Op financieel gebied is de ondersteuning erg verschillend. Daarom wordt het onderwerp financiering in deze paragraaf per type groep behandeld.

Landschapsbeheergroepen

Elke groep kan aanspraak maken op een onkostenvergoeding. Deze vergoeding is gebaseerd op de jaarlijkse enquête:

- enquête teruggestuurd: € 50,--
- enquête ingevuld met weinig werkdagen: € 100,--
- enquête ingevuld en veel dagen gewerkt; € 200,--

De ingevulde enquêtes worden altijd bij de volgende enquête beloond. Hier zit dus een jaar tussen. Als voor de eerste keer de enquête wordt ingevuld staat hier dus nog niets tegen over. Als een paar jaar op rij geen enquête wordt ontvangen wordt er vanuit gegaan dat de groep niet meer actief is en kan de groep (na telefonisch overleg) van de lijst wordt gehaald.

Weidevogelgroepen

Elke groep kan aanspraak maken op een onkostenvergoeding die varieert tussen de € 75,-- en €250,--. Hiervoor moet een aanvraagformulier worden ingevuld.

Uilenwerkgroepen

Elke groep kan aanspraak maken op een onkostenvergoeding die varieert tussen de € 45,-- en €195,--. Hiervoor wordt een aanvraagformulier ingevuld.

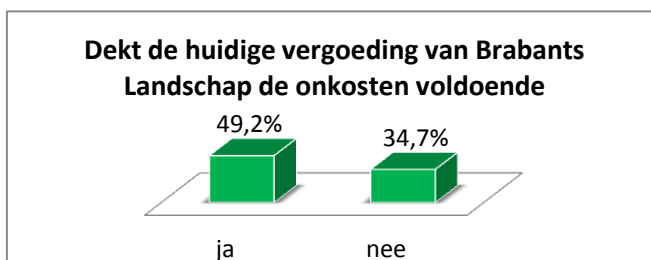
Overige type vrijwilligerswerk

Voor monitoringsvrijwilligers, vrijwilligers van het terreinbeheer en de vrijwilligers van het bezoekerscentrum wordt geen vergoeding uitgekeerd.⁵

⁵ Rijken, E., Sloothaak, J., & Haaften, v. E.-J. (2012, december 21). *Medewerkers Brabants Landschap*. Informatie over de ondersteuning die Brabants Landschap de vrijwilligersorganisaties biedt.

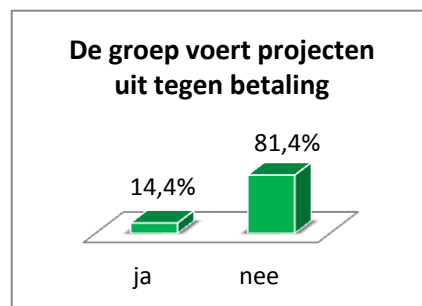
3.4.2 Evaluatie door vrijwilligersgroepen

Van de mensen die gereageerd hebben op de vraag of de vergoeding van Brabants Landschap de kosten dekt zegt iets meer dan de helft dat dit waar is. Een iets kleiner gedeelte geeft aan dat de vergoeding niet voldoende is (grafiek 3.4.2.1). Ook geven een aantal groepen aan dat ze niets weten van een vergoeding.

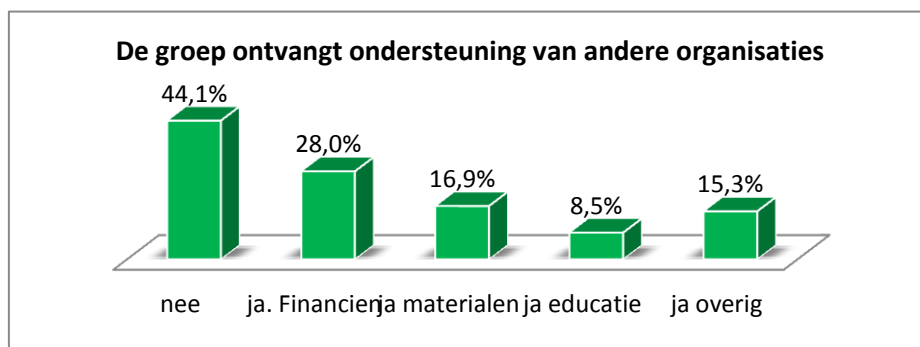
Grafiek 3.4.2.1

De meeste groepen voeren geen projecten uit tegen betaling (grafiek 3.4.2.2). Dit betekent dat ze volledig afhankelijk zijn van andere inkomstenbronnen, zoals de vergoeding van Brabants Landschap.

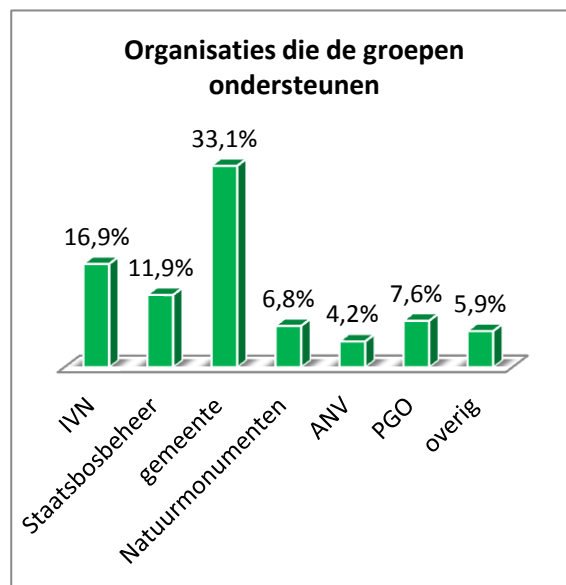
Grafiek 3.4.2.2

Verder ontvangen een aantal groepen nog ondersteuning van andere organisaties. Dit vooral in de vorm van financiële ondersteuning of materiaal (grafiek 3.4.2.3).

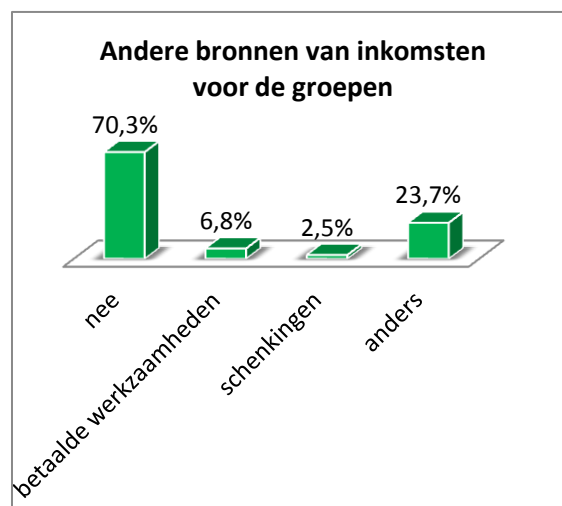
Grafiek 3.4.2.3

Het grootste gedeelte van deze groepen worden geholpen door de gemeente of het IVN (Instituut voor Natuureducatie en duurzaamheid) (grafiek 3.4.2.4).

Grafiek 3.4.2.4

Andere bronnen van inkomsten zijn vooral overige bronnen (grafiek 3.4.2.5). In de open vragen geven de groepen vaak aan dat het geld komt van contributie van leden.

Grafiek 3.4.2.5

3.4.3 Verschillen tussen soorten groepen

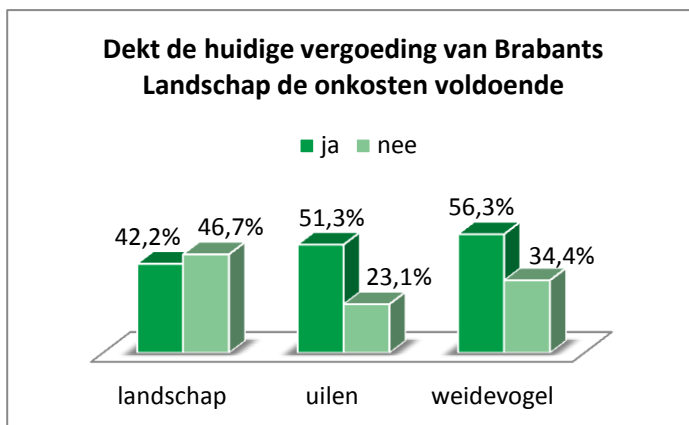
De vergoeding van Brabants Landschap is vooral voor de landschapsbeheergroepen niet voldoende om de onkosten te dekken (grafiek 3.4.3.1). Dit zou kunnen zijn omdat deze groepen vaker gebruik maken van verschillende soorten gereedschappen en andere materialen als de andere groepen. In de open vragen is genoemd welke redenen worden gegeven voor het tekort aan geld.

Voor de landschapsgroepen komt dit vaak doordat de kosten van onderhoud en aanschaf van gereedschap hoog zijn. Ook is de brandstof erg duur. Er heerst soms onduidelijkheid over de vergoeding. Sommige groepen weten niet van een vergoeding af.

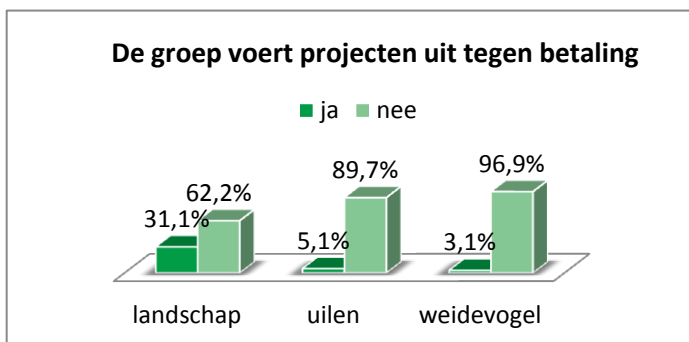
De uilenwerkgroepen en weidevogelgroepen hebben last van reiskosten en zijn eveneens vaak onbekend met een financiële vergoeding.

Landschapsbeheergroepen geven vaker aan projecten uit te voeren tegen betaling (grafiek 3.4.3.2). Dit zou kunnen omdat de werkzaamheden die zij uitvoeren ook voor particulieren en bedrijven ingezet kunnen worden. Dit is bij de uilen- en weidevogelgroepen veel minder.

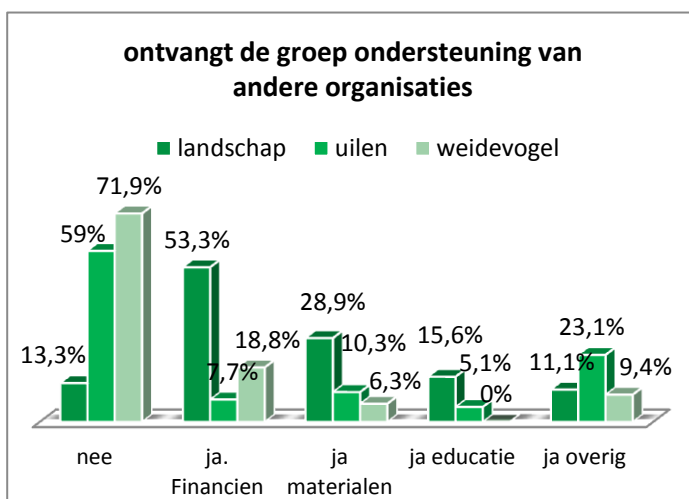
Vooralschapsbeheergroepen ontvangen steun van andere organisaties. Dit zijn onder andere financiën, materialen en educatie. Uilenwerkgroepen ontvangen vaker ondersteuning. Weidevogelgroepen ontvangen minder ondersteuning dan de andere groepen (grafiek 3.4.3.3).

Grafiek 3.4.3.1

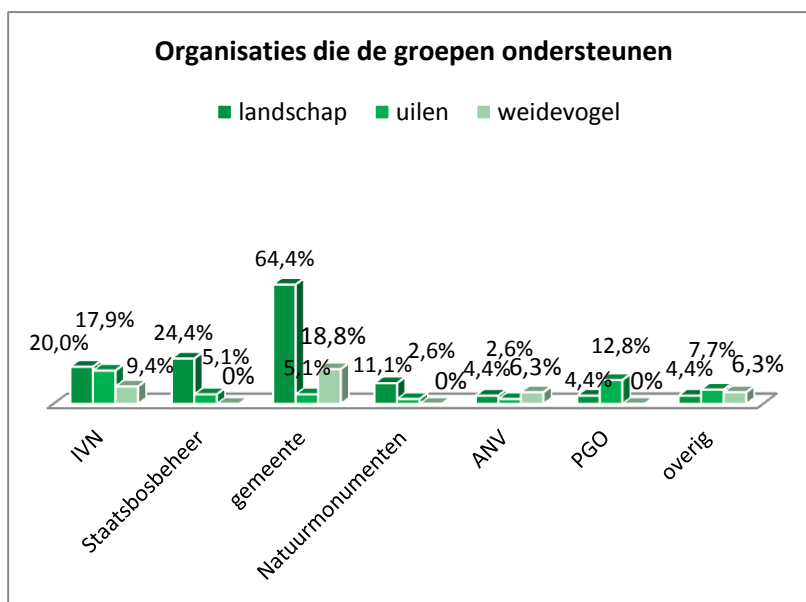
Grafiek 3.4.3.2

Grafiek 3.4.3.3

Landschapsbeheergroepen worden naast Brabants Landschap vooral door het IVN, Staatsbosbeheer en de gemeente ondersteund. Voor de uilen groepen zijn dit het IVN en het PGO. Voor de weidevogelgroepen zijn dit het IVN en de gemeente (grafiek 3.4.3.4).

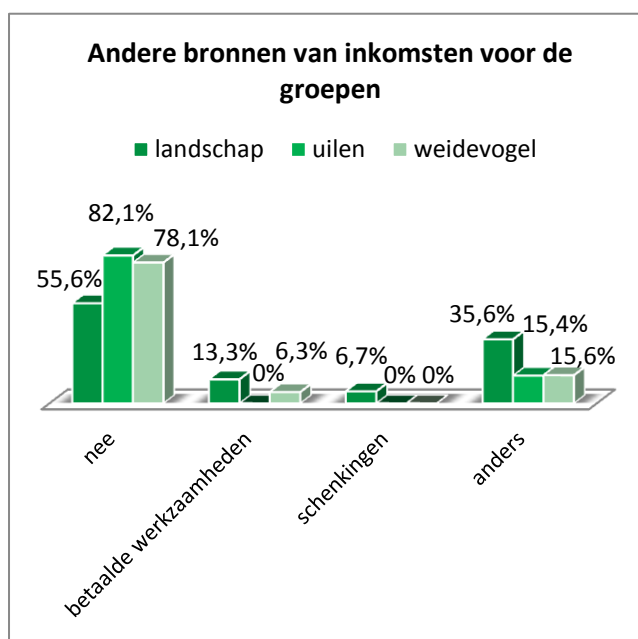
Onder overig vallen onder andere de WLNb, Convenanten, VNM, Sponsoring door derden, Altenatuur, Deltaplan landschap, Waterschap, Contributie van leden, natuur en landschapsvereniging Gilze Rijen en plaatselijke werkgroepen.

Grafiek 3.4.3.4

Ongeveer de helft van de landschapsbeheergroepen geven aan andere bronnen van inkomsten te hebben (grafiek 3.4.3.5). Dit zijn vooral betaalde werkzaamheden, schenkingen en geld dat komt van contributie van leden, subsidies van plaatselijke natuurwerkgroepen, in natura, de verkoop van open haardhout, donaties, groen en doen, rondleidingen en financiële ondersteuning gemeente en provincie.

De andere groepen hebben minder andere bronnen van inkomsten een aantal van deze bronnen zijn subsidies IVN, zelf sponsoring, ondersteuning van de NLGF bij lezingen en uilen, kleine bijdrage publieke excursies, verkoop nestkasten, contributie, geld voor lezingen, adverteerders ZLTO, ANBI en ondersteuning plaatselijke natuurverenigingen.

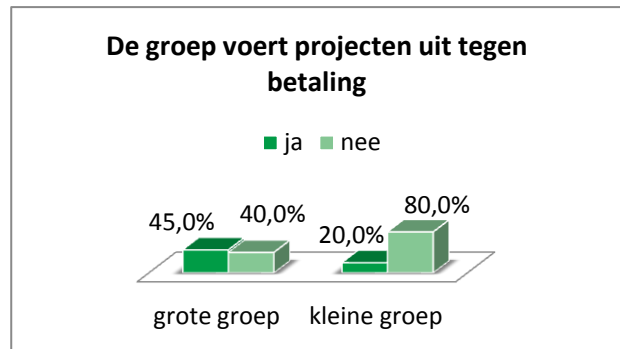

Grafiek 3.4.3.5

3.4.4 Verschillen tussen de verschillende grootte van de groepen

Landschapsbeheergroepen

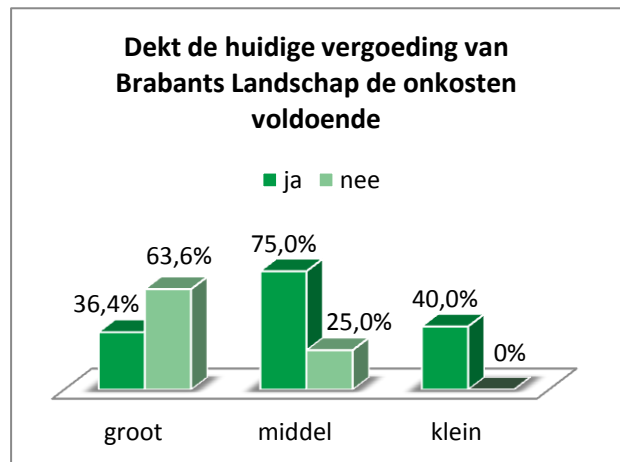
De grote groepen geven aan vaker projecten uit te voeren tegen betaling (grafiek 3.4.4.1).

Grafiek 3.4.4.1

Weidevogelgroepen

Van de weidevogelgroepen die gereageerd hebben op deze vraag geven de grote groepen vaker aan dat de vergoeding van Brabants Landschap de onkosten niet dekt. De middelgrote groepen geven dit minder aan en de kleine groepen helemaal niet (grafiek 3.4.4.2).

Grafiek 3.4.4.2

Interviews

In de interviews is naar voren gekomen dat geen van de geïnterviewde groepen een vergoeding ontvangt. Wel is het zo dat één van de groepen materialen kan declareren bij Brabants Landschap.

3.5 Waardering

In deze paragraaf wordt beschreven wat Brabants landschap doet als blijk van waardering voor de vrijwilligersgroepen die ze ondersteunen.

3.5.1 Wat doet Brabants Landschap aan ondersteuning

Brabants Landschap organiseert een jaarlijkse avond voor alle vrijwilligers van landschapsbeheer en een andere avond voor de vrijwilligers van de uilenwerkgroepen.

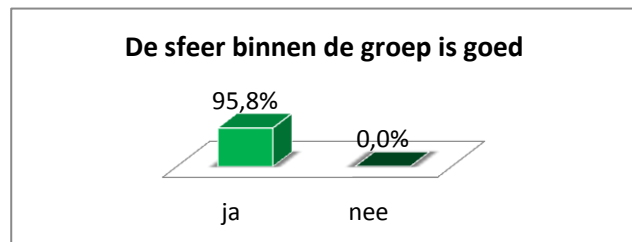
Monitoringvrijwilligers worden nauwelijks beloond. In principe wordt nu alleen na toezending van de gegevens een bedankbrief verstuurd en er wordt in principe jaarlijks een gezellige middag/avond voor alle vrijwilligers georganiseerd.

De beloning verloopt voor de weidevogelgroepen en uilenwerkgroepen via de Coördinator soortenbescherming. Voor het landschapsbeheer is dit de Coördinator Landschapsbeheer.⁶

⁶ Rijken, E., Sloothaak, J., & Haafte, v. E.-J. (2012, december 21). *Medewerkers Brabants Landschap*. Informatie over de ondersteuning die Brabants Landschap de vrijwilligersorganisaties biedt.

3.5.2 Evaluatie door vrijwilligersgroepen

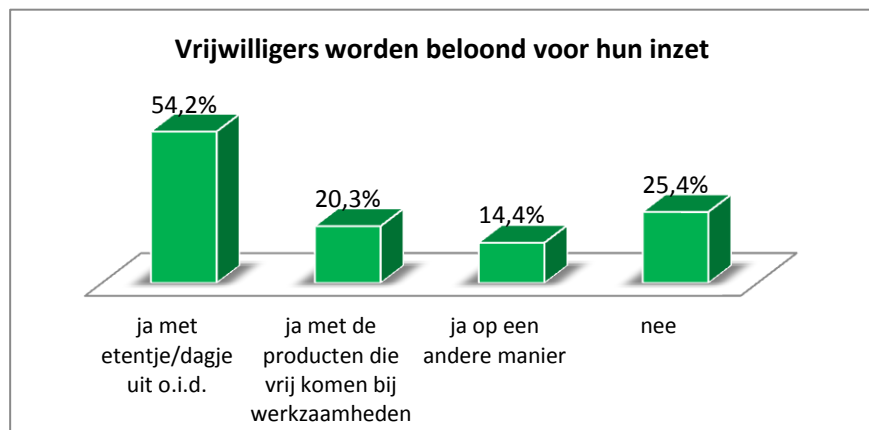
De sfeer binnen de groep wordt bij alle groepen die gereageerd hebben goed bevonden. Geen enkel geval is gegeven waar de sfeer niet goed was (grafiek 3.5.2.1).

Grafiek 3.5.2.1

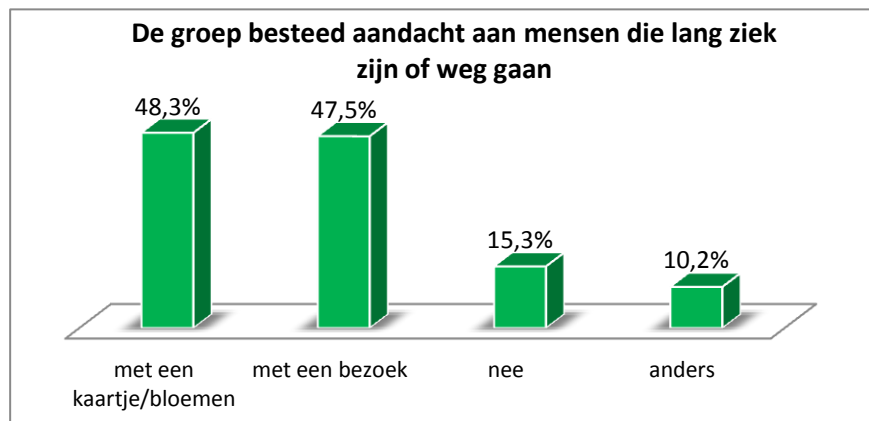
Binnen de groep wordt over het algemeen aandacht besteed aan de vrijwilligers door uit eten te gaan of een dagje weg of iets dergelijks. Ook worden veel van de producten die vrij komen bij werkzaamheden verdeeld onder de vrijwilligers (grafiek 3.5.2.2).

Uit de open vragen blijkt dat vrijwilligersgroepen veel verschillende manieren hebben om hun vrijwilligers te belonen voor hun inzet.

Grafiek 3.5.2.2

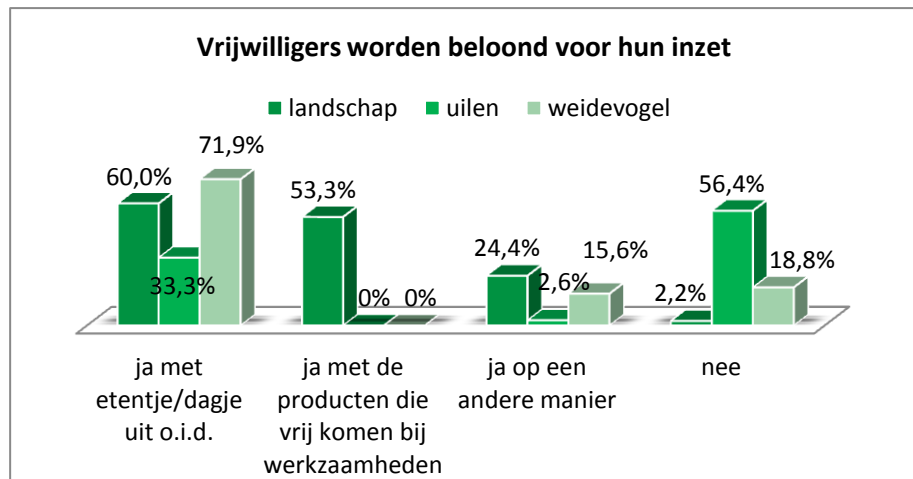
Wanneer een vrijwilliger stopt of lang ziek is, wordt door veel van de groepen aandacht hieraan besteed (grafiek 3.5.2.3). Een aantal groepen geeft aan hier niets aan te doen. Maar de reden hiervoor kan zijn dat deze situatie nog niet eerder is voorgekomen.

Grafiek 3.5.2.3

3.5.3 Verschillen tussen soorten groepen

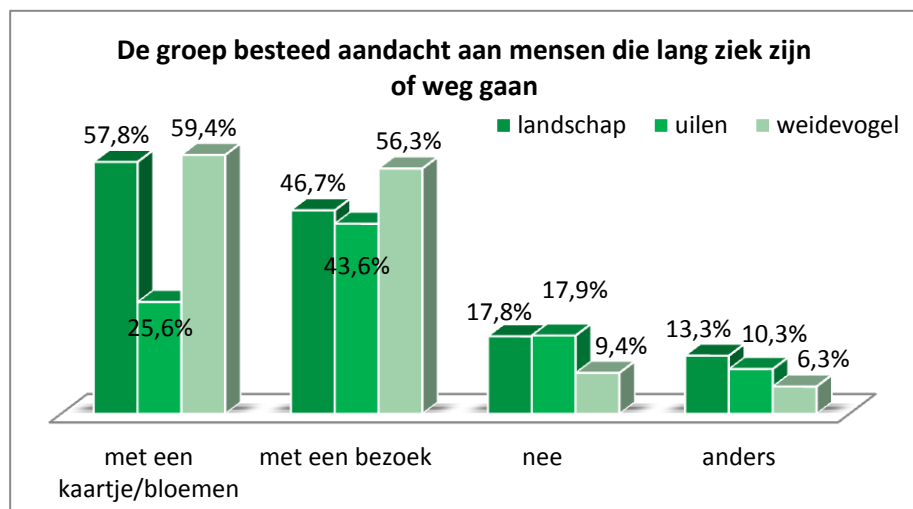
De uilenwerkgroepen belonen de vrijwilligers het minst voor hun inzet (grafiek 3.5.3.1). Dit kan komen doordat er veel uilenwerkgroepen zijn die uit enkele personen of kleine groepjes bestaan. Dit heeft als gevolg dat er geen speciale dingen georganiseerd worden als dank voor de inzet. Dit betekent niet dat de vrijwilligers minder gewaardeerd worden.

Grafiek 3.5.3.1

De landschapsbeheergroepen belonen vrijwilligers vaak met producten die vrijkomen bij de werkzaamheden, zoals kachelhout. Dit wordt alleen bij de landschapsbeheergroepen gedaan omdat zij ook de enige groepen zijn die producten overhouden van de werkzaamheden. Verder worden vrijwilligers op veel verschillende manieren beloond. Bijvoorbeeld door koek met koffie of een extra excursie.

De uilenwerkgroepen besteden ook minder aandacht aan mensen die lang ziek zijn of weggaan. Dit kan ook verklaard worden door wat bij grafiek 3.5.3.1 verteld wordt. Doordat er veel uilenwerkgroepen zijn die uit enkele personen of kleine groepjes bestaan hebben zij niet of nauwelijks te maken met mensen die ziek zijn of weggaan.

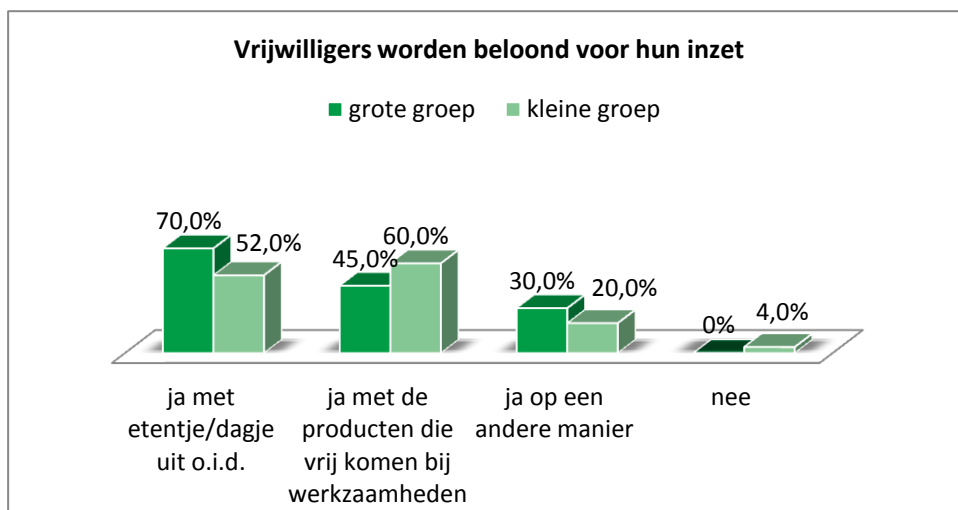
Grafiek 3.5.3.2

De weidevogelgroepen besteden op deze gebieden het meeste aandacht aan hun vrijwilligers (grafiek 3.5.3.2).

3.5.4 Verschillen tussen de verschillende grootte van de groepen

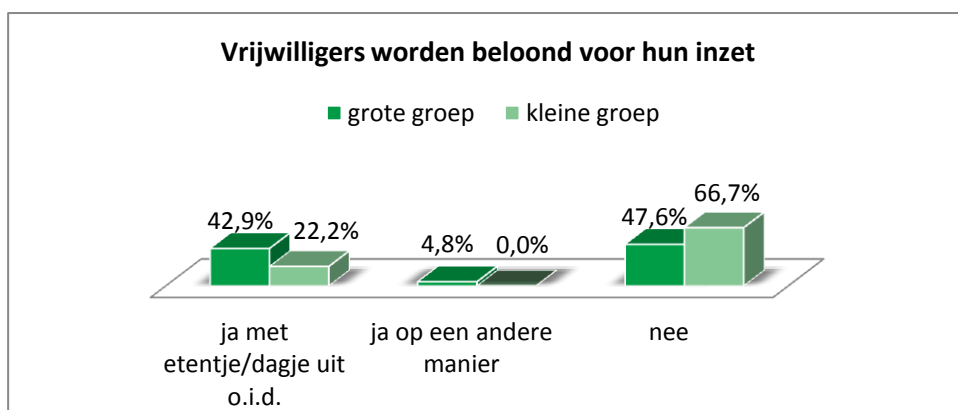
Ook hier zien we dezelfde verschillen als in grafiek 3.5.3.1. Kleinere groepen hebben minder te maken met het belonen van vrijwilligers of met mensen die lang ziek zijn of weggaan. Hierdoor wordt bij er kleine groepen minder aandacht aan besteed als bij grotere groepen. Dit geldt voor alle deelgroepen en is te zien in grafiek 3.5.4.1, 3.5.4.2 en 3.5.4.3.

Landschapsbeheer

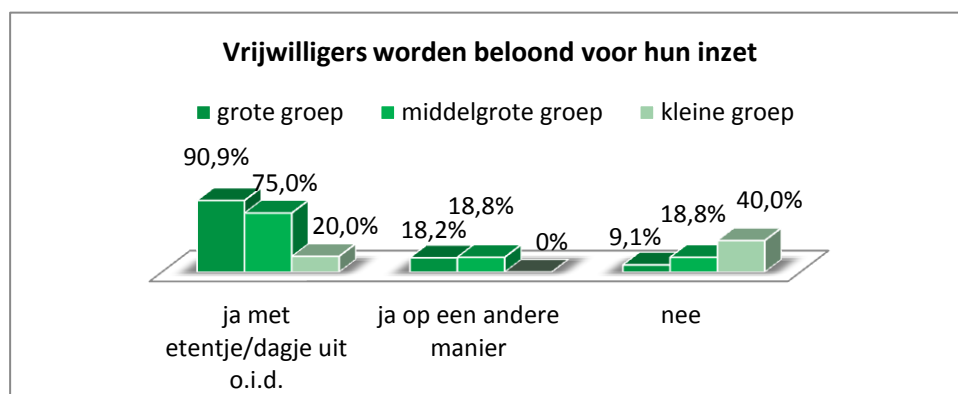
Grafiek 3.5.4.1

Uilenwerkgroepen

Grafiek 3.5.4.2

Weidevogelgroepen

Grafiek 3.5.4.3

3.6 Werving

In deze paragraaf staat beschreven wat Brabants Landschap doet aan ondersteuning bij werving van nieuwe vrijwilligers en wat de vrijwilligersgroepen zelf doen om nieuwe vrijwilligers te trekken.

3.6.1 Wat doet Brabants Landschap aan ondersteuning

Landschapsbeheer

Een aantal landschapsbeheergroepen verzorgen zelf het werven van nieuwe vrijwilligers. Zij plaatsen daarvoor advertenties in lokale huis-aan-huisbladen met de mededeling dat er op een locatie wordt gewerkt en dat men kan aanhaken bij de werkzaamheden. Brabants Landschap heeft standaard formats voor deze berichten. Hier kunnen de groepen een naam en telefoonnummer enzovoorts aan toe voegen om een complete advertentie te maken.

Al een aantal jaren wordt op de eerste zaterdag van november de landelijke natuurwerkdag georganiseerd. Dit geeft de mogelijkheid om als plaatselijke groep meer onder de aandacht te komen en nieuwe vrijwilligers te werven. De groep besluit of ze hier wel of niet aan deel willen nemen. Groepen die hebben deelgenomen krijgen het jaar daarop automatisch van het Coördinatiepunt Landschap (per mail) een verzoek om weer deel te nemen. Voor de natuurwerkdag wordt landelijk een website en persbericht gemaakt, welke zij zelf aanvullen met informatie over de locatie.

Daarnaast biedt Brabants Landschap de landschapsbeheergroepen en vrijwilligersgroepen een eenvoudige cursus aan die in 4 avonden ingaat op diverse onderwerpen, onder andere werven en binden.

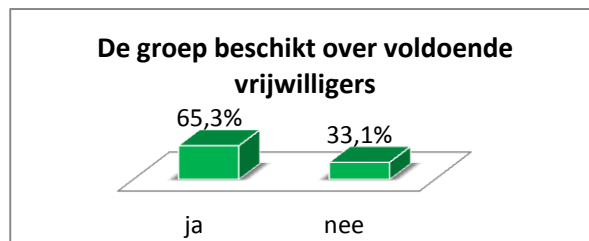
Andere groepen

Het is aan de weidevogelgroepen zelf om te bepalen of zij versterking/uitbreiding van de groep wenselijk vinden. Brabants Landschap bepaald dat niet voor ze. Als dat echter het geval is, wordt vaak een persbericht verzonden naar lokale media. Hiervoor is een standaardformat door Brabants Landschap beschikbaar gesteld aan de groepen.⁷

⁷ Rijken, E., Sloothaak, J., & Haaften, v. E.-J. (2012, december 21). *Medewerkers Brabants Landschap*. Informatie over de ondersteuning die Brabants Landschap de vrijwilligersorganisaties biedt.

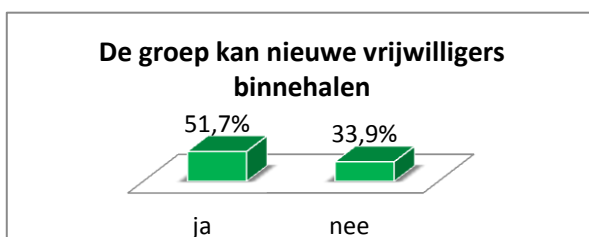
3.6.2 Evaluatie door vrijwilligersgroepen

Meer dan 30 procent van de ondervraagde groepen heeft te weinig vrijwilligers om werkzaamheden correct uit te voeren (grafiek 3.6.2.1).

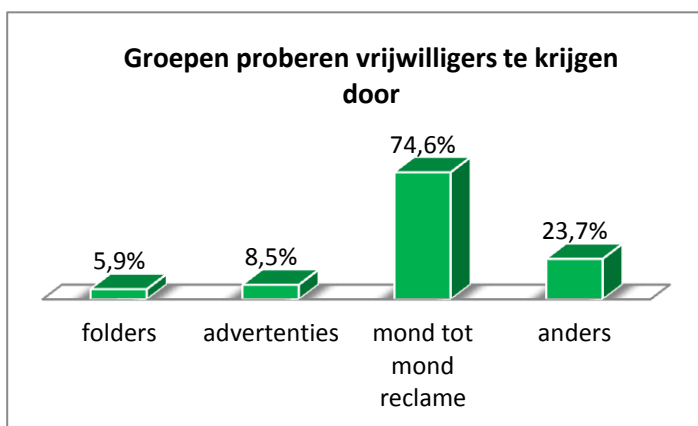
Grafiek 3.6.2.1

Ook lukt het bij meer dan 30 procent van de groepen niet om nieuwe vrijwilligers te werven (grafiek 3.6.2.2).

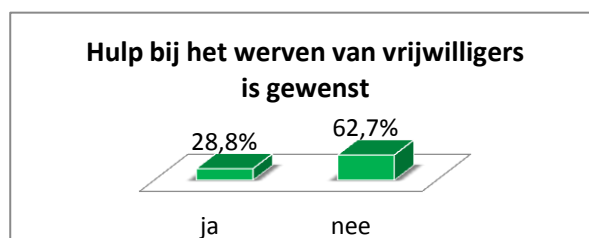
Grafiek 3.6.2.2

Bijna alle groepen gebruiken alleen mond-tot-mondreclame om nieuwe vrijwilligers te werven (grafiek 3.6.2.3).

Grafiek 3.6.2.3

Veel groepen geven aan geen hulp nodig te hebben bij het werven van vrijwilligers. Toch geeft ook meer dan een kwart van de ondervraagden aan dat hulp bij werving van vrijwilligers welkom is (3.6.2.4).

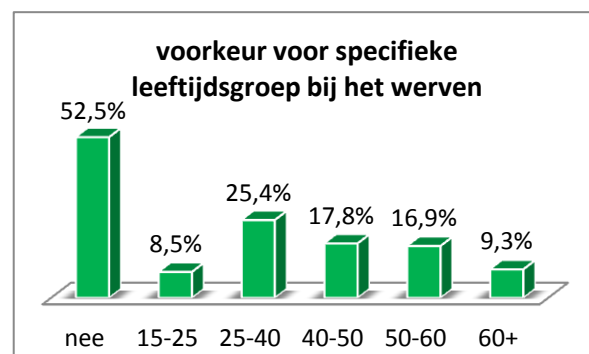

Grafiek 3.6.2.4

De groepen geven vaak aan een aanwas van jongere vrijwilligers in de leeftijd van 25 tot 50 te willen. Ook geven een aantal groepen juist aan oudere vrijwilligers te willen (grafiek 3.6.2.5).

Wanneer groepen specifieke competenties willen geven ze vaak aan dat ze lichamelijke sterke personen willen. Uit de open vragen blijkt dat zij vaak zoeken naar vrouwen, leidinggevende en handige personen. Uilenwerkgroepen zoeken vaak mensen met interesse en kennis van vogels.

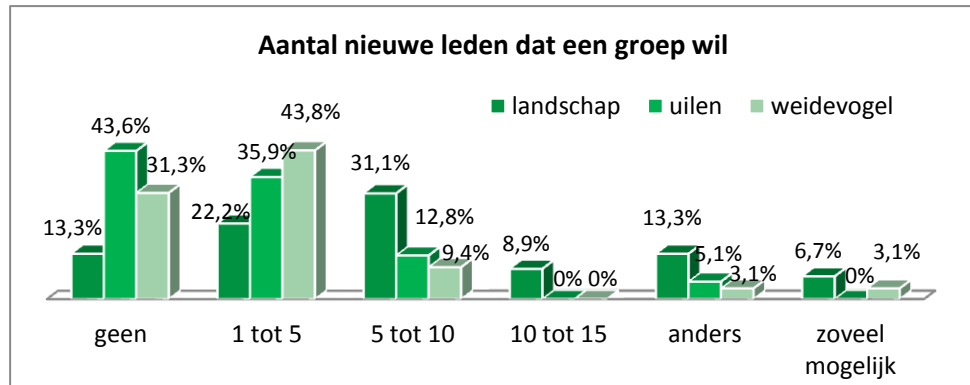
Daarnaast moeten zij sterk zijn en bij voorkeur door de week tijd hebben.

Grafiek 3.6.2.5

3.6.3 Verschillen tussen soorten groepen

Landschapsbeheergroepen geven vaker aan vijf tot tien nieuwe vrijwilligers te willen of ze willen het huidige aantal vrijwilligers in stand houden.

Uilenwerkgroepen

Grafiek 3.6.3.1

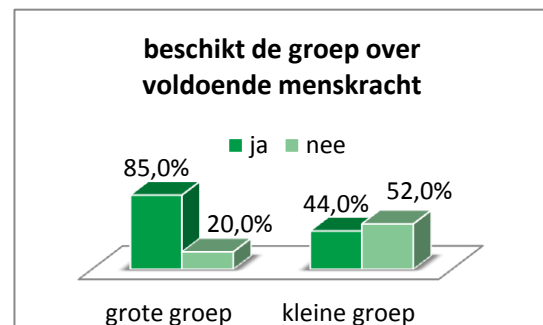
geven vaak aan geen nieuwe vrijwilligers te willen. Dit zou kunnen omdat er veel kleine uilenwerkgroepen zijn die niet zitten te wachten op nieuwe vrijwilligers. Wanneer uilenwerkgroepen wel nieuwe vrijwilligers willen zijn dit vaak één tot vijf nieuwe vrijwilligers.

De weidevogelgroepen geven vaak aan één tot vijf nieuwe vrijwilligers te willen (grafiek 3.6.3.1). Uit de open vragen blijkt dat veel groepen het huidige aantal in stand willen houden.

3.6.4 Verschillen tussen de verschillende grootte van de groepen

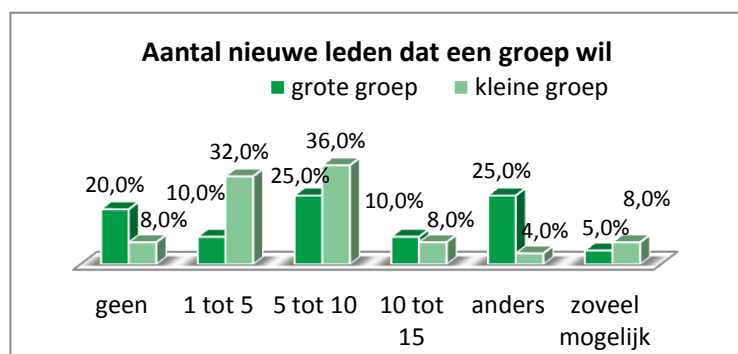
Landschapsbeheergroepen

Grote groepen beschikken vaker over voldoende menskracht om de werkzaamheden uit te voeren (grafiek 3.6.4.1).

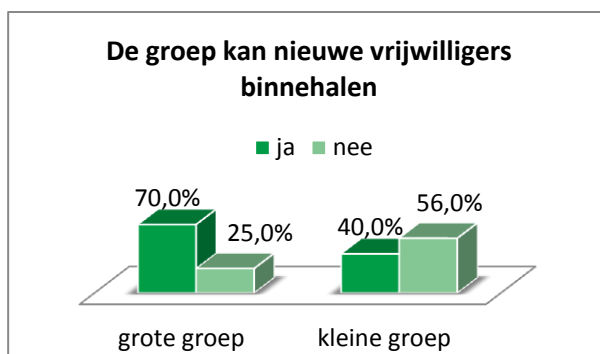
Grafiek 3.6.4.1

Kleine groepen willen iets vaker mensen bij de groep krijgen (3.6.4.2). Grote groepen geven aan dat ze vaak hun huidige aantal willen behouden. De grote groepen hebben vaker behoefte aan mensen die kennis hebben van dingen buiten hun eigenlijke werkzaamheden zoals ICT, communicatie en kennis van beleid. Dit is voor kleine groepen anders zij willen vaak mensen die kennis of vaardigheden hebben binnen hun gebruikelijke werkzaamheden.

Grafiek 3.6.4.2

De grote groepen lukt het vaker om nieuwe vrijwilligers te krijgen (grafiek 3.6.4.3).

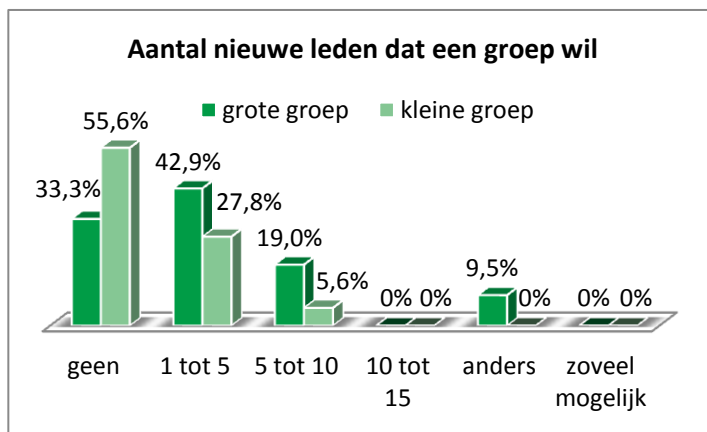

Grafiek 3.6.4.3

Uilenwerkgroepen

De grote groepen geven vaker aan dat ze nieuwe vrijwilligers bij de groep zouden willen. (grafiek 3.6.4.4).

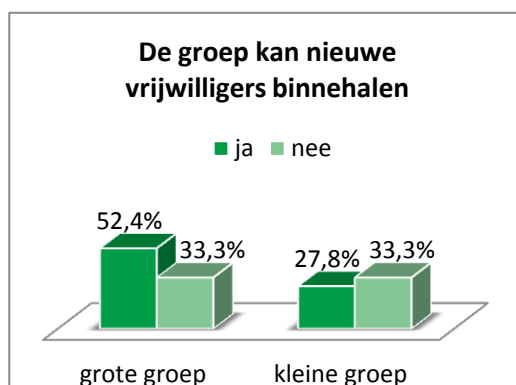
De grote groepen hebben vaker behoefte aan mensen die kennis hebben van dingen buiten hun eigenlijke werkzaamheden zoals ICT, communicatie en beleid. Dit is voor kleine groepen anders zij willen vaak mensen die kennis of vaardigheden hebben binnen hun gebruikelijke werkzaamheden.

Grafiek 3.6.4.4

De grote groepen lukt het vaker om nieuwe mensen binnen te halen (grafiek 3.6.4.5).

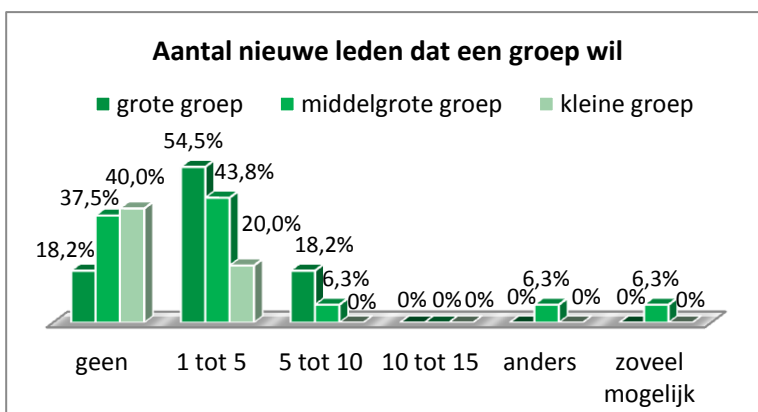
Uit de open vragen blijkt dat vrijwilligersgroepen mensen werven op veel verschillende manieren, zoals de landelijke natuurwerkdag, flyers, oproep in verenigingsblad en door op markten te staan.

Grafiek 3.6.4.5

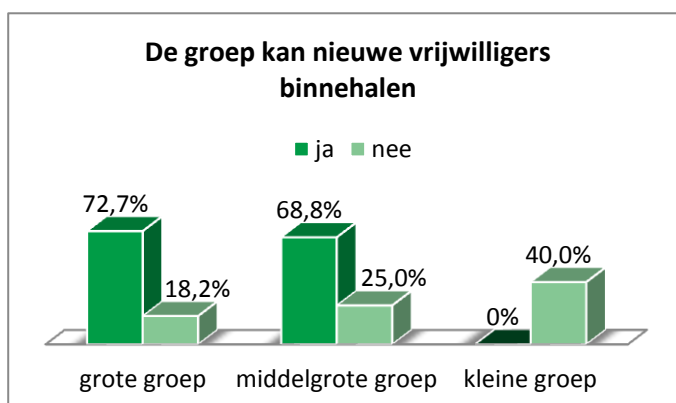
Weidevogelgroepen

Grote groepen geven vaker aan nieuwe vrijwilligers bij de groep te willen. Hierna geldt dit voor de middelgrote groepen en de kleine groepen willen vaker geen nieuwe vrijwilligers (grafiek 3.6.4.6).

Grafiek 3.6.4.6

De grote groepen geven het meest aan nieuwe vrijwilligers binnen te kunnen halen. Van de kleine groepen geeft geen enkele groep aan nieuwe vrijwilligers binnen te kunnen halen (grafiek 3.6.4.7).

Grafiek 3.6.4.7

3.7 Communicatie

In deze paragraaf staat beschreven wat er aan ondersteuning gedaan wordt voor de communicatie bij de vrijwilligersgroepen.

3.7.1 Wat doet Brabants Landschap aan ondersteuning

Elk jaar maakt het Coördinatiepunt een jaarverslag. Dit wordt rond juni naar de groepen gestuurd. Bij dit jaarverslag zit een enquête die door de groepen dient te worden ingevuld. Brabants Landschap verwerkt deze gegevens in het volgende jaarverslag. Indien er in het landschap is gewerkt kan er een (kleine) bijdrage worden toegekend.

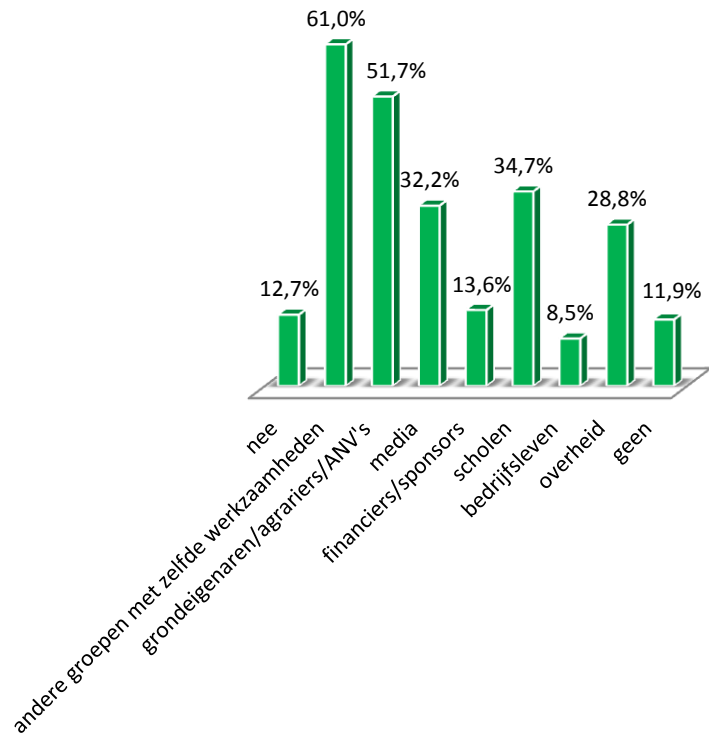
De coördinatoren van de verschillende groepen proberen contact te houden met de vrijwilligersgroepen door bijvoorbeeld langs te gaan of even te bellen. Wanneer groepen vragen hebben kunnen ze altijd contact op nemen met het Brabants Landschap waarna ze doorgestuurd worden naar de juiste persoon.⁸

⁸ Rijken, E., Sloothaak, J., & Haaften, v. E.-J. (2012, december 21). *Medewerkers Brabants Landschap*. Informatie over de ondersteuning die Brabants Landschap de vrijwilligersorganisaties biedt.

3.7.2 Evaluatie door vrijwilligersgroepen

Een groot deel van de groepen heeft contact met andere organisaties. Dit zijn vaak organisaties die zich met dezelfde werkzaamheden bezig houden of grondeigenaren en Agrarische Natuurverenigingen (ANV). Verder staan ook veel media, scholen en overheid in de lijst met contactpersonen (grafiek 3.7.2.1).

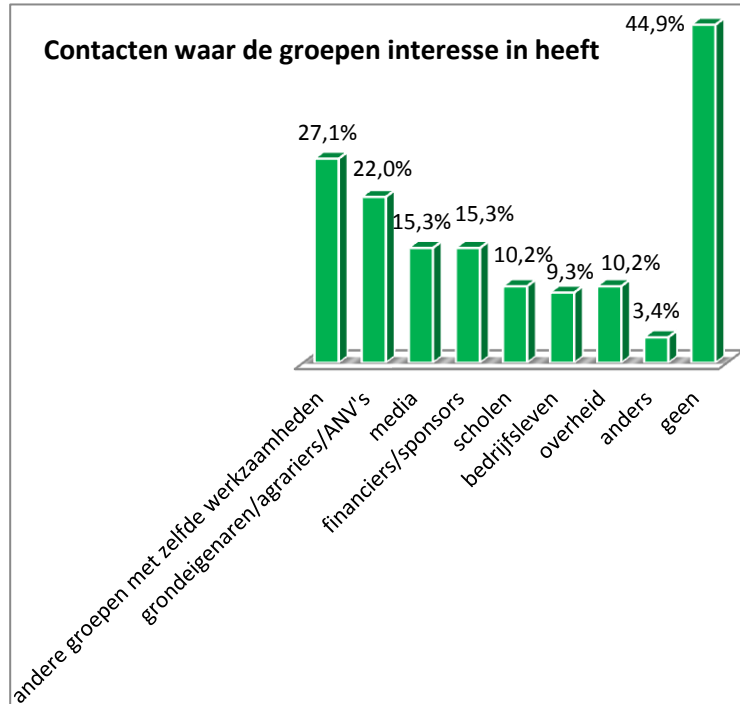
Externe organisaties waar groepen contact mee hebben

Grafiek 3.7.2.1

Wanneer nieuwe contacten gelegd worden zijn veel groepen ook weer geïnteresseerd in andere groepen die zich met dezelfde werkzaamheden bezig houden. Ook grondeigenaren, agrariërs en ANV's worden vaak aangegeven als gewenste contactpersonen (grafiek 3.7.2.2).

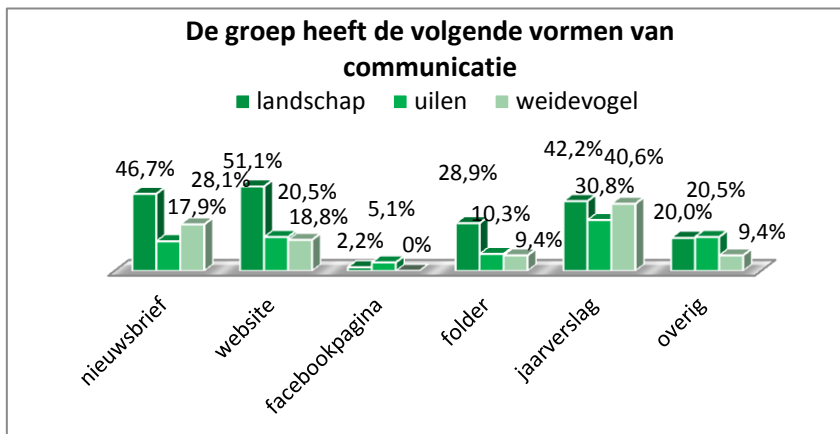
Contacten waar de groepen interesse in heeft

Grafiek 3.7.2.2

3.7.3 Verschillen tussen soorten groepen

De landschapsbeheergroepen hebben over het algemeen wat meer vormen van communicatie (grafiek 3.7.3.1)

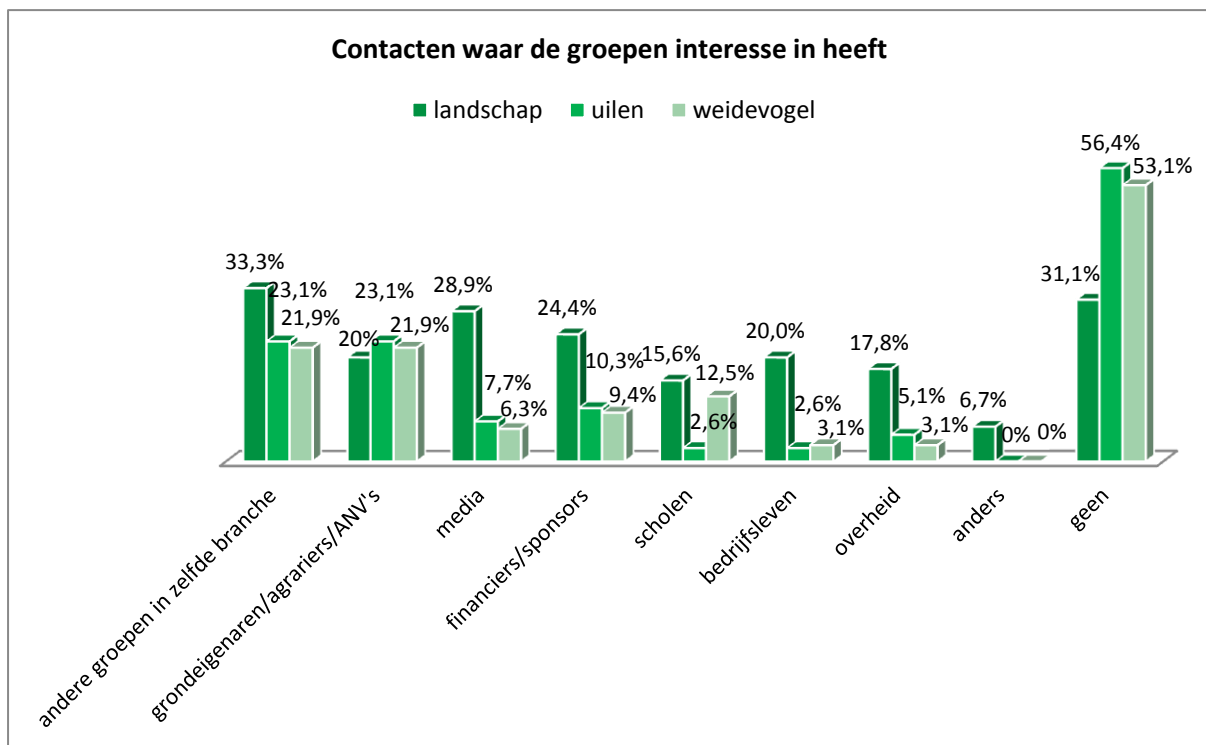

Grafiek 3.7.3.1

Grafiek 3.7.3.2

Landschapsbeheergroepen hebben vaak contact met andere groepen die dezelfde werkzaamheden verrichten, grondeigenaren, agrariërs, ANV's, media, scholen en overheden (grafiek 3.7.3.2). Voor uilenwerkgroepen zijn dit andere groepen die werkzaam zijn in de zelfde branche en grondeigenaren, agrariërs en Agrarische Natuurverenigingen. De weidevogelgroepen hebben net als de uilenwerkgroepen ook vaak contact met andere groepen die werkzaam zijn in dezelfde branche. Ook is er vaak contact met grondeigenaren, agrariërs en Agrarische Natuurverenigingen.

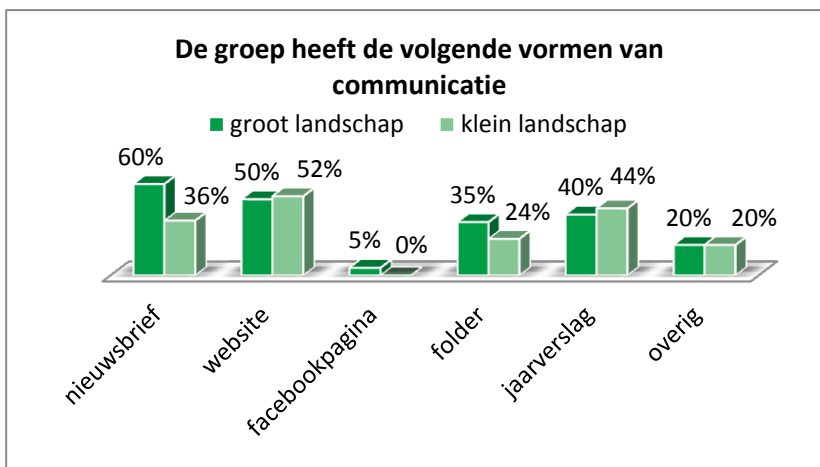
Grafiek 3.7.3.3

Landschapsbeheergroepen geven vaak aan andere groepen in dezelfde branche en media als nieuwe contacten te willen. Voor de uilenwerkgroepen zijn dit ook andere groepen die werkzaam zijn in dezelfde branche en grondeigenaren, agrariërs en ANV's. De weidevogelgroepen willen als nieuwe contacten vaak ook groepen die werkzaam zijn in dezelfde branche en grondeigenaren, agrariërs en ANV's.

3.7.4 Verschillen tussen de verschillende grootte van de groepen

Landschapsbeheergroepen

De grote groepen hebben vaker een nieuwsbrief, een Facebookpagina en een folder. De kleine groepen hebben vaker een website en een jaarverslag (grafiek 3.7.4.1)

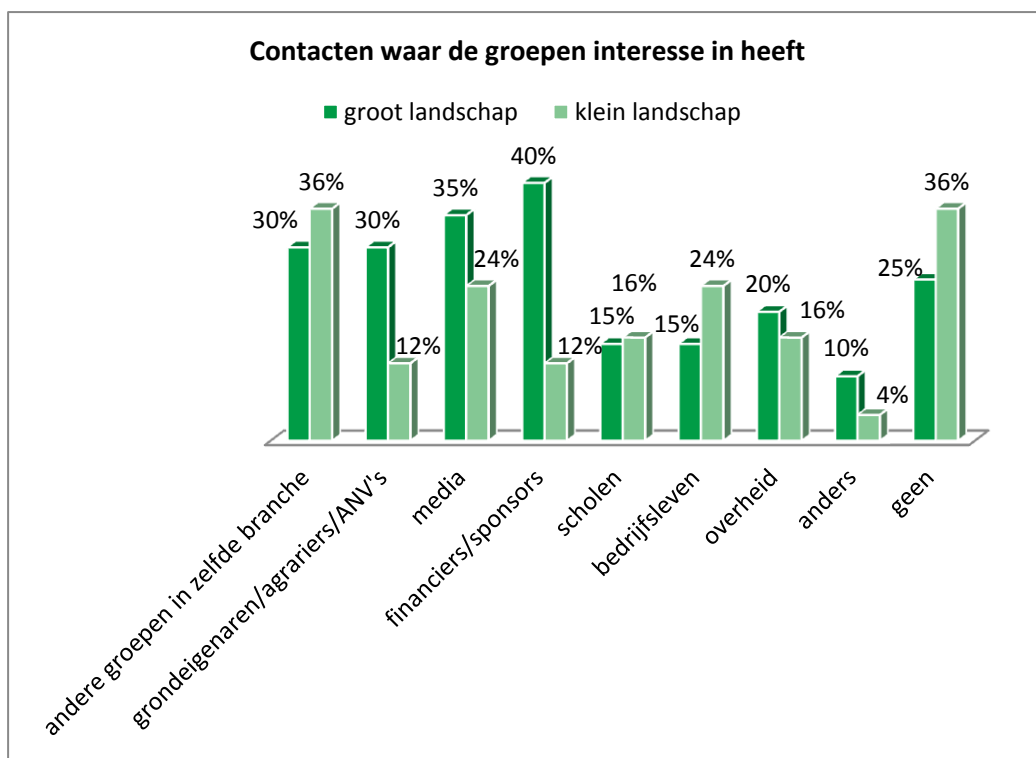

Grafiek 3.7.4.1

Grafiek 3.7.4.2

De grote groepen hebben over het algemeen vaker contact met externe organisaties (grafiek 3.7.4.2).

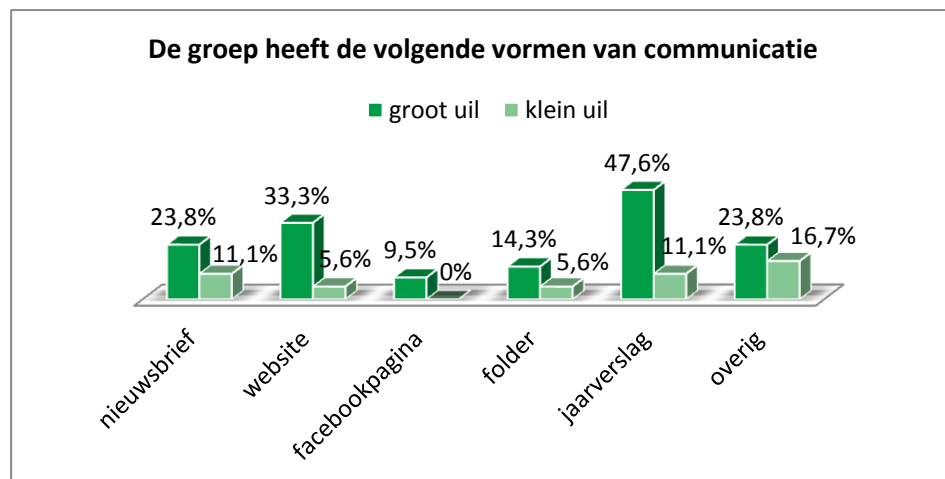

Grafiek 3.7.4.3

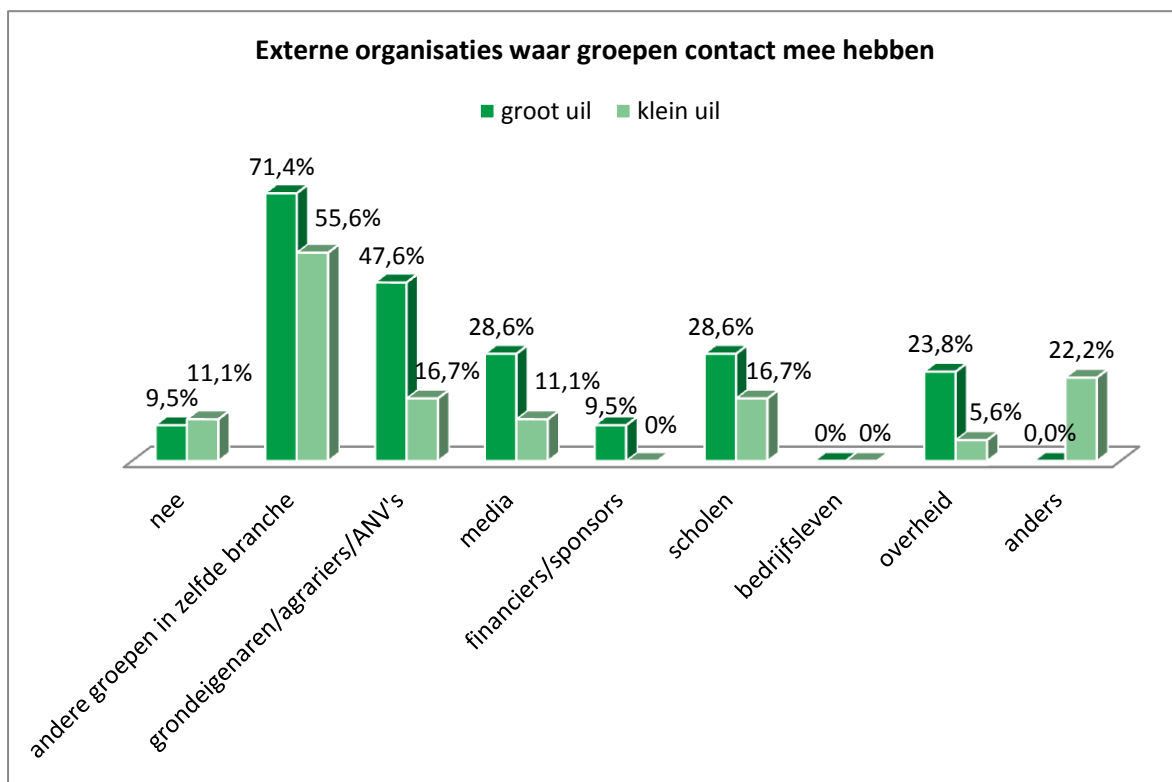
Grote groepen hebben vaak interesse in contact met financiers of sponsors, media, grondeigenaren, agrariërs en ANV's. Kleine groepen hebben vaker interesse in contact met andere groepen die in dezelfde branche werkzaam zijn. Verder willen zij contact met media en het bedrijfsleven (grafiek 3.7.4.3).

Uilenwerkgroepen

De grote groepen hebben over het algemeen vaker vormen van communicatie zoals beschreven in grafiek 3.7.4.4.

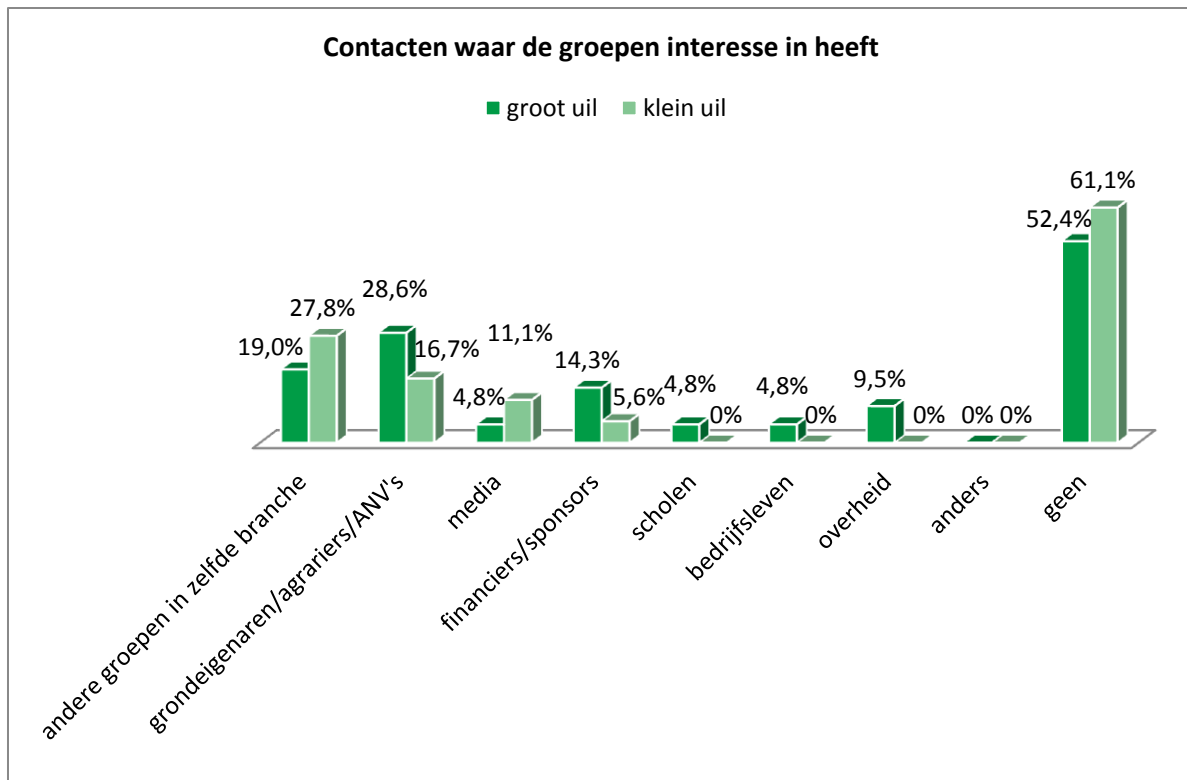

Grafiek 3.7.4.4

Grafiek 3.7.4.5

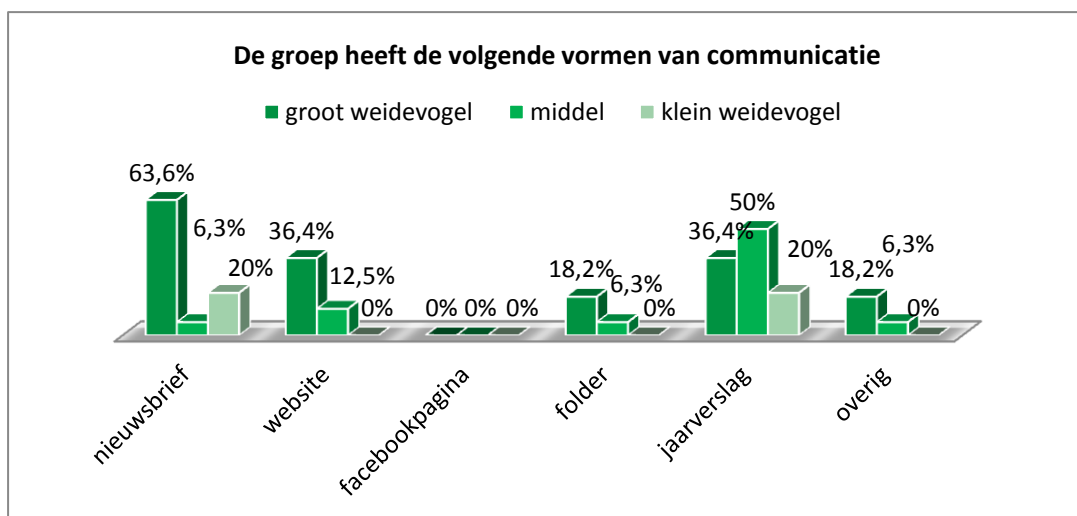
De grote groepen hebben over het algemeen vaker contact met externe organisaties (grafiek 3.7.4.5). Andere groepen waar kleine organisaties contact mee hebben zijn gemeenten, zoogdierenvereniging en plaatselijke natuurverenigingen.

Grafiek 3.7.4.6

Zowel grote als kleine groepen geven aan geïnteresseerd te zijn in contacten met vooral grondeigenaren, agrariërs, ANV's en andere groepen die werkzaam zijn in dezelfde branche (grafiek 3.7.4.6).

Weidevogelgroepen

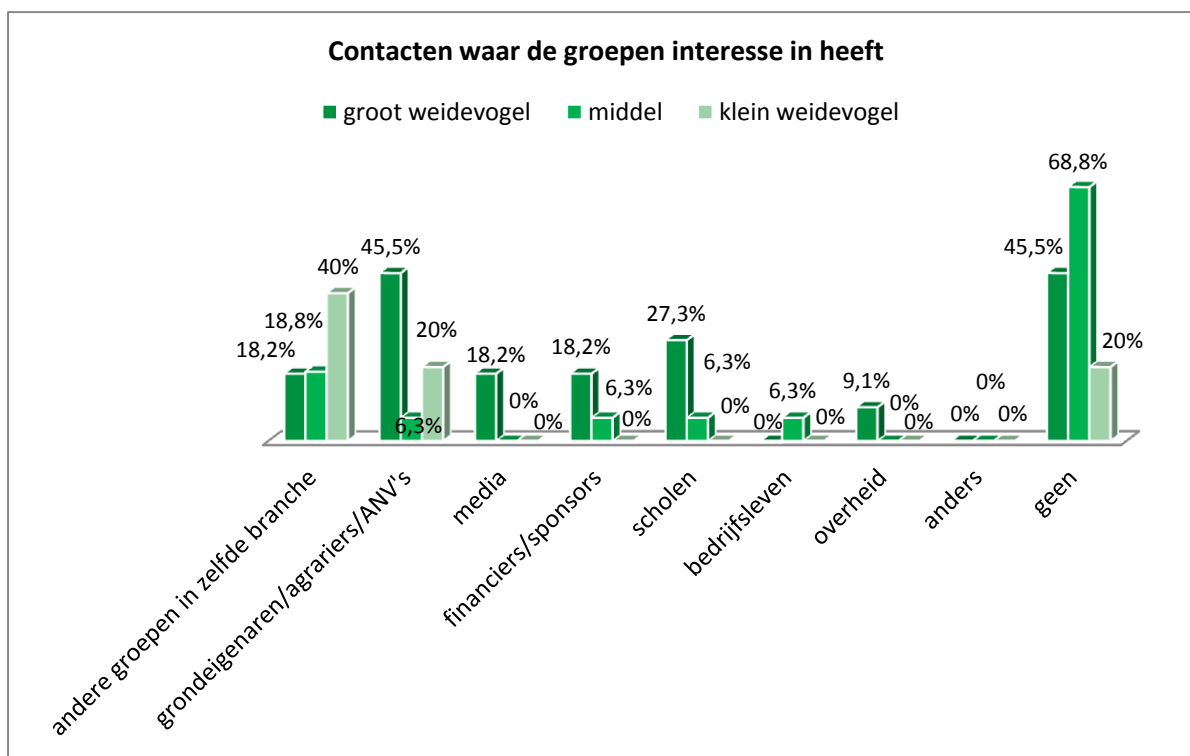
Grafiek 3.7.4.7

De grote groepen geven aan vaker een nieuwsbrief, een website en een jaarverslag te hebben. De middelgrote groepen geven aan vaak een jaarverslag te hebben. De kleine groepen hebben niet vaak een vorm van communicatie, maar wanneer ze deze hebben is het een nieuwsbrief of een jaarverslag (grafiek 3.7.4.7).

Grafiek 3.7.4.8

Grote groepen geven aan vaak contact te hebben met grondeigenaren, agrariërs en ANV's en media. Middelgrote groepen geven aan vaak contact te hebben met grondeigenaren, agrariërs en ANV's en andere groepen die werkzaam zijn binnen dezelfde branche. Kleine groepen hebben het minste contact met externe organisaties. Zij hebben contact met andere groepen die werkzaam zijn binnen dezelfde branche en grondeigenaren, agrariërs en ANV's en scholen (grafiek 3.7.4.8).

Grafiek 3.7.4.9

Grote groepen geven aan vaak interesse te hebben in contact met grondeigenaren, agrariërs, ANV's en scholen. Middelgrote groepen geven dit aan bij andere groepen die werkzaam zijn binnen dezelfde branche, financiers, sponsors en het bedrijfsleven. Kleine groepen geven aan contact te willen met andere groepen binnen die werkzaam zijn binnen de zelfde branche en grondeigenaren, agrariërs en ANV's (grafiek 3.7.4.9).

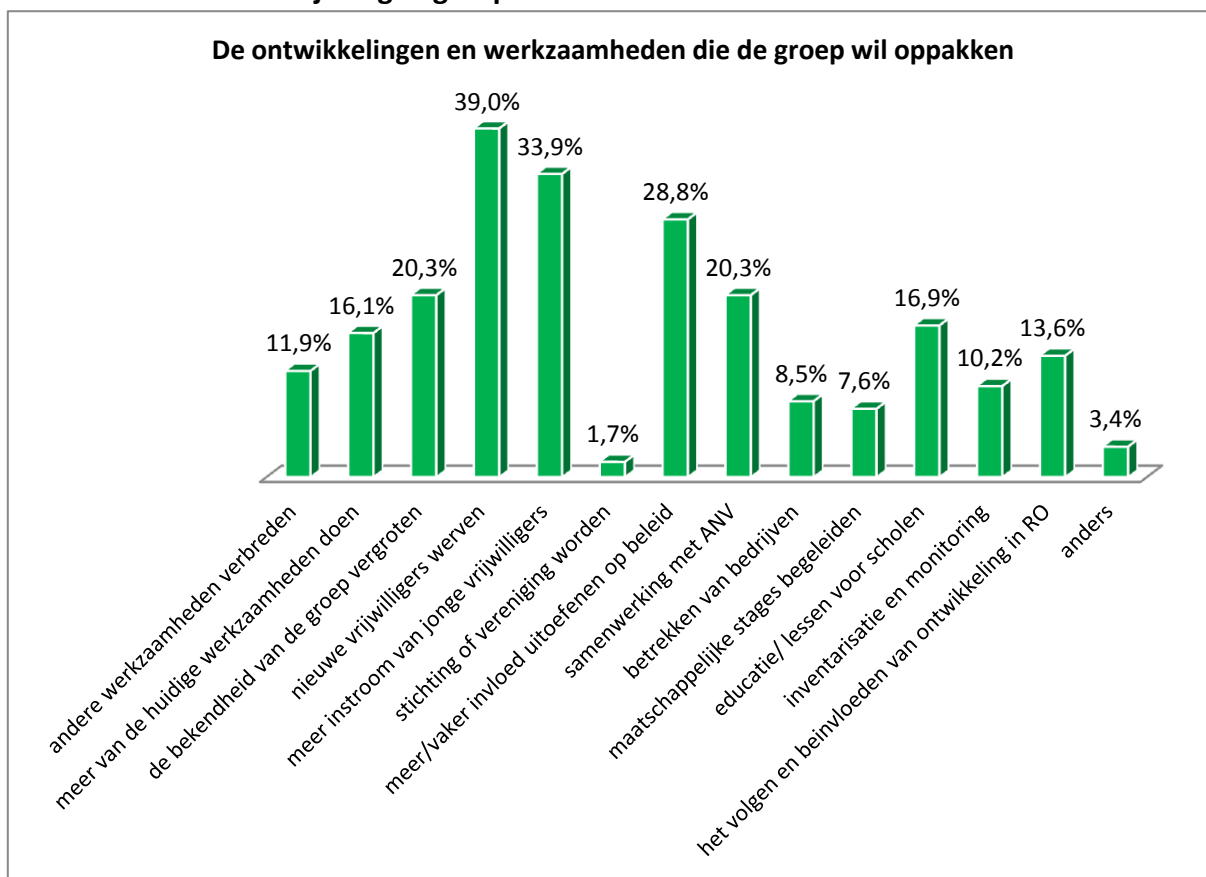
3.8 Wensen/ambities

Deze paragraaf beschrijft wat de wensen en ambities van de vrijwilligersgroep en zijn

3.8.1 Wat doet Brabants Landschap aan ondersteuning

Door middel van dit onderzoek komt Brabants Landschap de vrijwilligersgroepen tegemoet op het gebied van hun verschillende wensen en ambities.

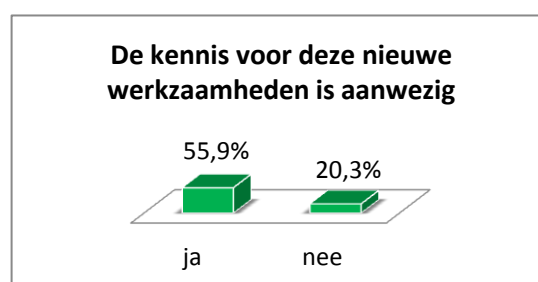
3.8.2 Evaluatie door vrijwilligersgroepen

Grafiek 3.8.2.1

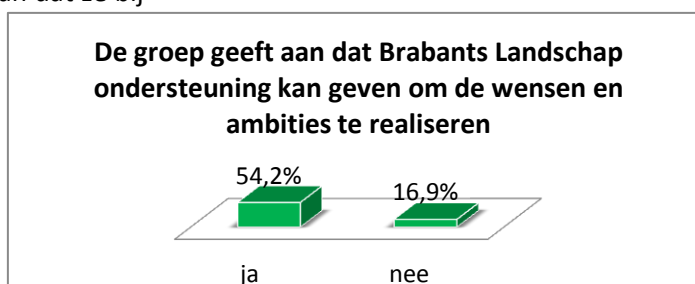
Nieuwe ambities zijn vaak nieuwe vrijwilligers werven of jonge vrijwilligers werven. Daarna komen invloed uitoefenen op het beleid, samen werken met een Agrarische Natuur Vereniging (ANV) en educatie voor scholen verzorgen (grafiek 3.8.2.1).

In de meeste gevallen is de kennis voor deze ambities er. Toch heeft iets minder dan een kwart van de groepen deze kennis niet (grafiek 3.8.2.2).

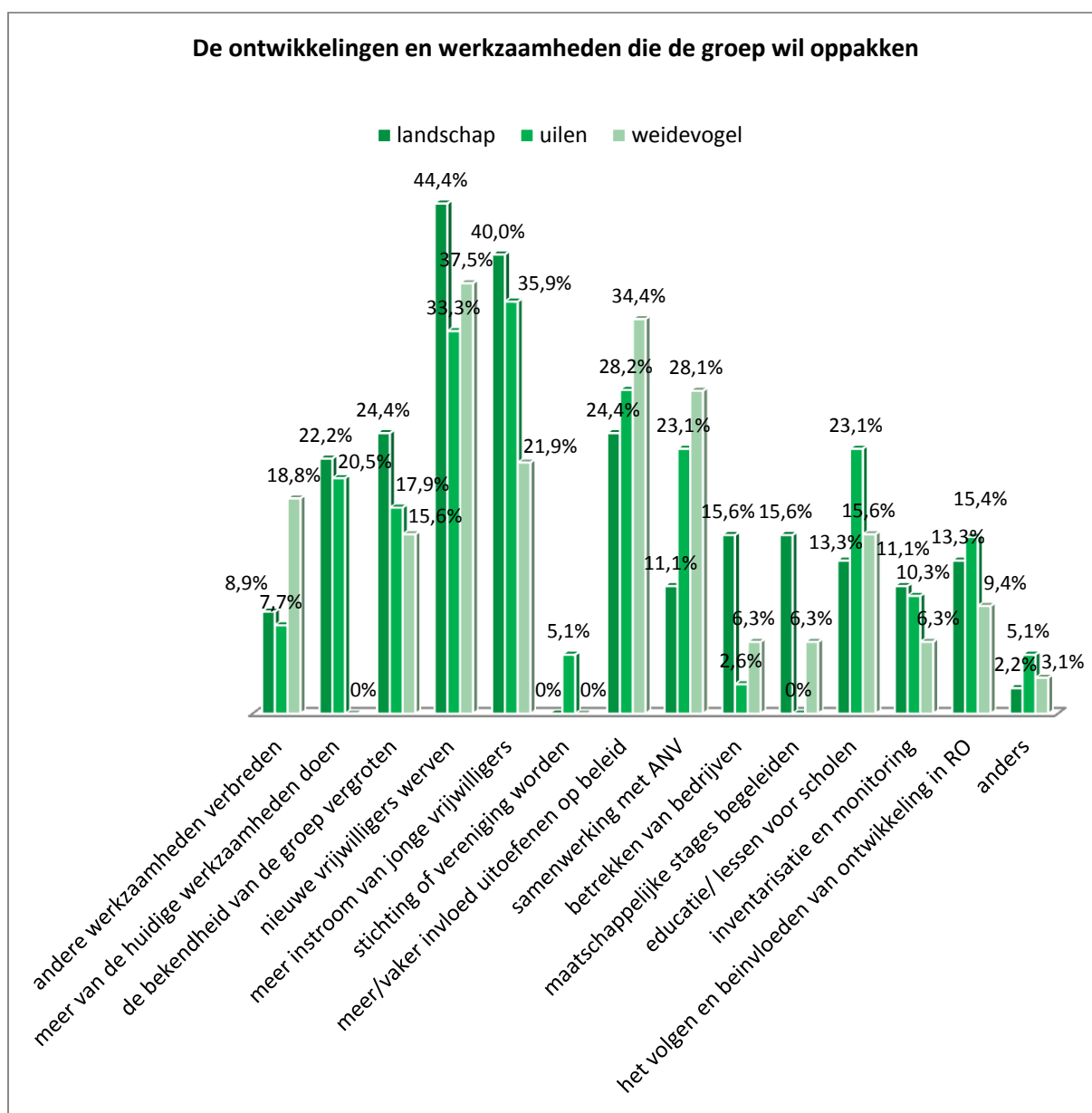
Grafiek 3.8.2.2

Meer dan de helft van de groepen geeft aan dat ze bij deze ambities de hulp van Brabants Landschap kunnen gebruiken (grafiek 3.8.2.3).

Grafiek 3.8.2.3

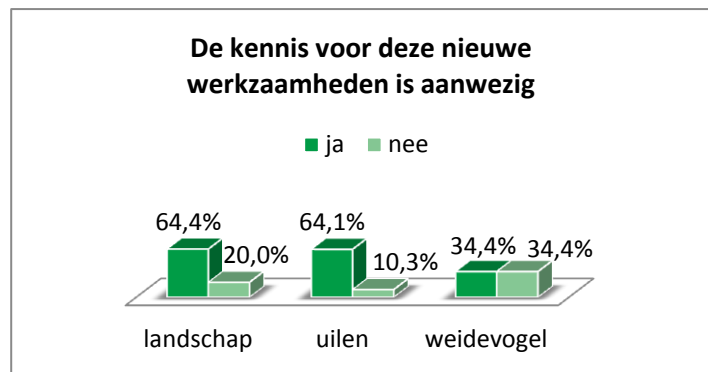
3.8.3 Verschillen tussen soorten groepen

Grafiek 3.8.3.1

De landschapsbeheergroepen hebben vaak als wens nieuwe vrijwilligers te werven en jonge vrijwilligers binnen te halen. Daarnaast willen zij ook vaak de bekendheid van de groep vergroten en meer invloed uitoefenen op beleid. Uilenwerkgroepen willen graag jonge vrijwilligers trekken, invloed uitoefenen op beleid en educatie verzorgen voor scholen. De weidevogelgroepen willen nieuwe vrijwilligers trekken, invloed uitoefenen op beleid en samenwerken met een Agrarische Natuurvereniging (ANV) (grafiek 3.8.3.1).

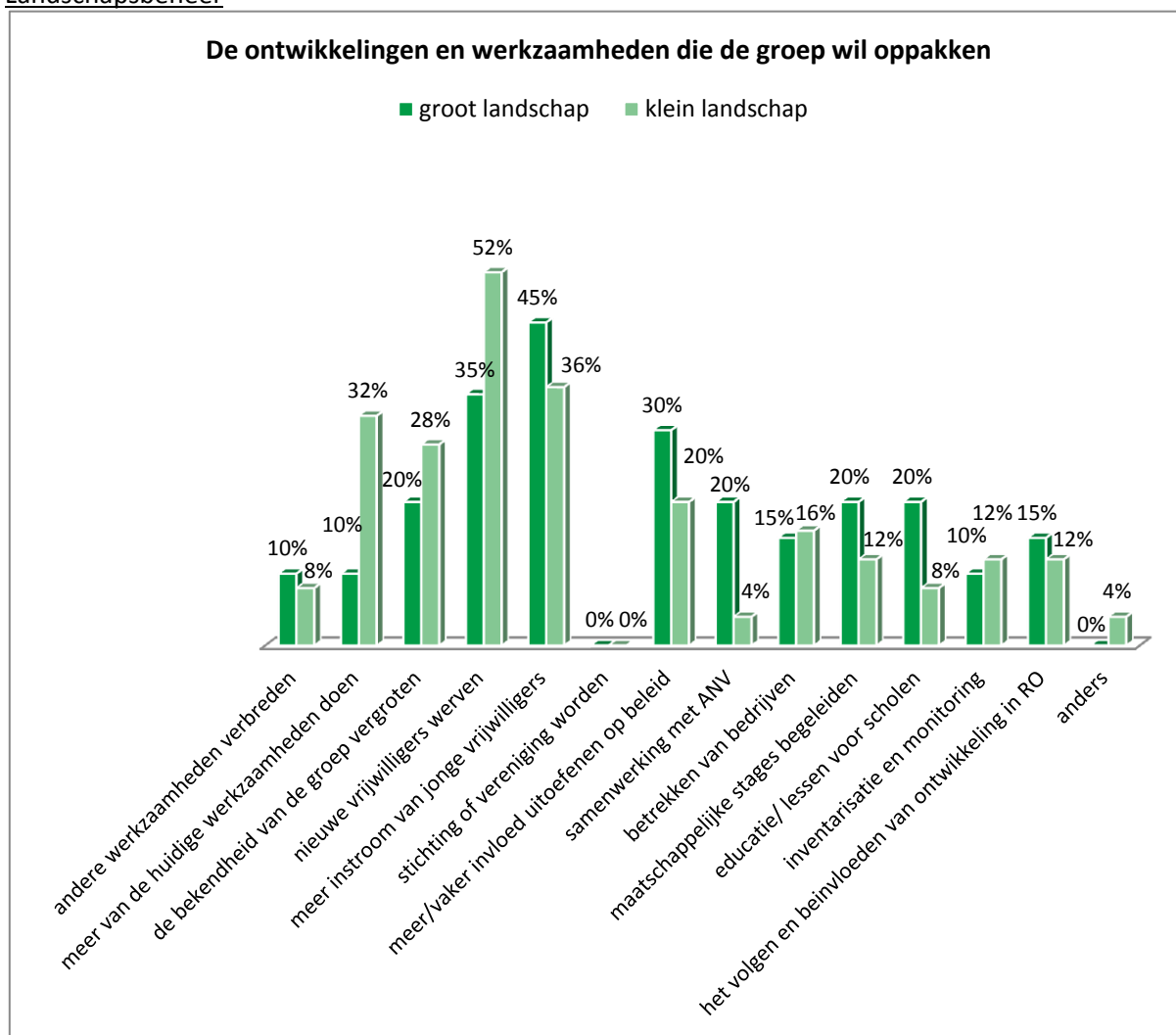
Bij de landschapsbeheergroepen en uilenwerkgroepen geeft meer dan de helft van de groepen aan dat de kennis voor deze nieuwe ontwikkelingen aanwezig is binnen de groep. Bij de weidevogelgroepen is dit beduidend minder (grafiek 3.8.3.2).

Grafiek 3.8.3.2

3.8.4 Verschillen tussen de verschillende grootte van de groepen

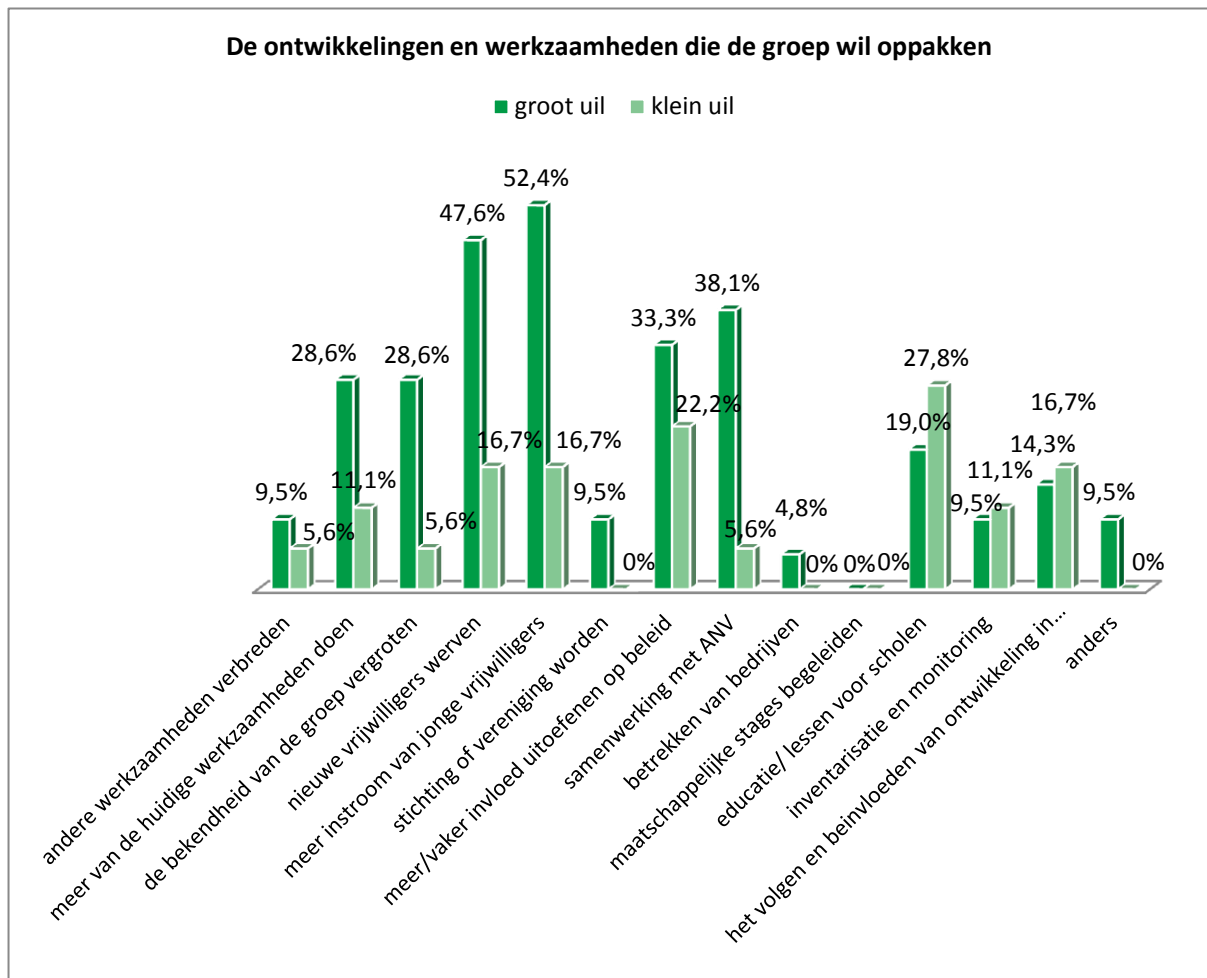
Landschapsbeheer

Grafiek 3.8.4.1

De grote groepen willen vaker jongere vrijwilligers aan hun groep toevoegen terwijl de kleinere groepen gewoon nieuwe vrijwilligers willen ongeacht de leeftijd. De kleinere groepen willen vaker meer van dezelfde werkzaamheden doen en de bekendheid van de groep vergroten. De overige onderwerpen worden vaker door de grote groepen als wens of ambitie aangegeven (grafiek 3.8.4.1).

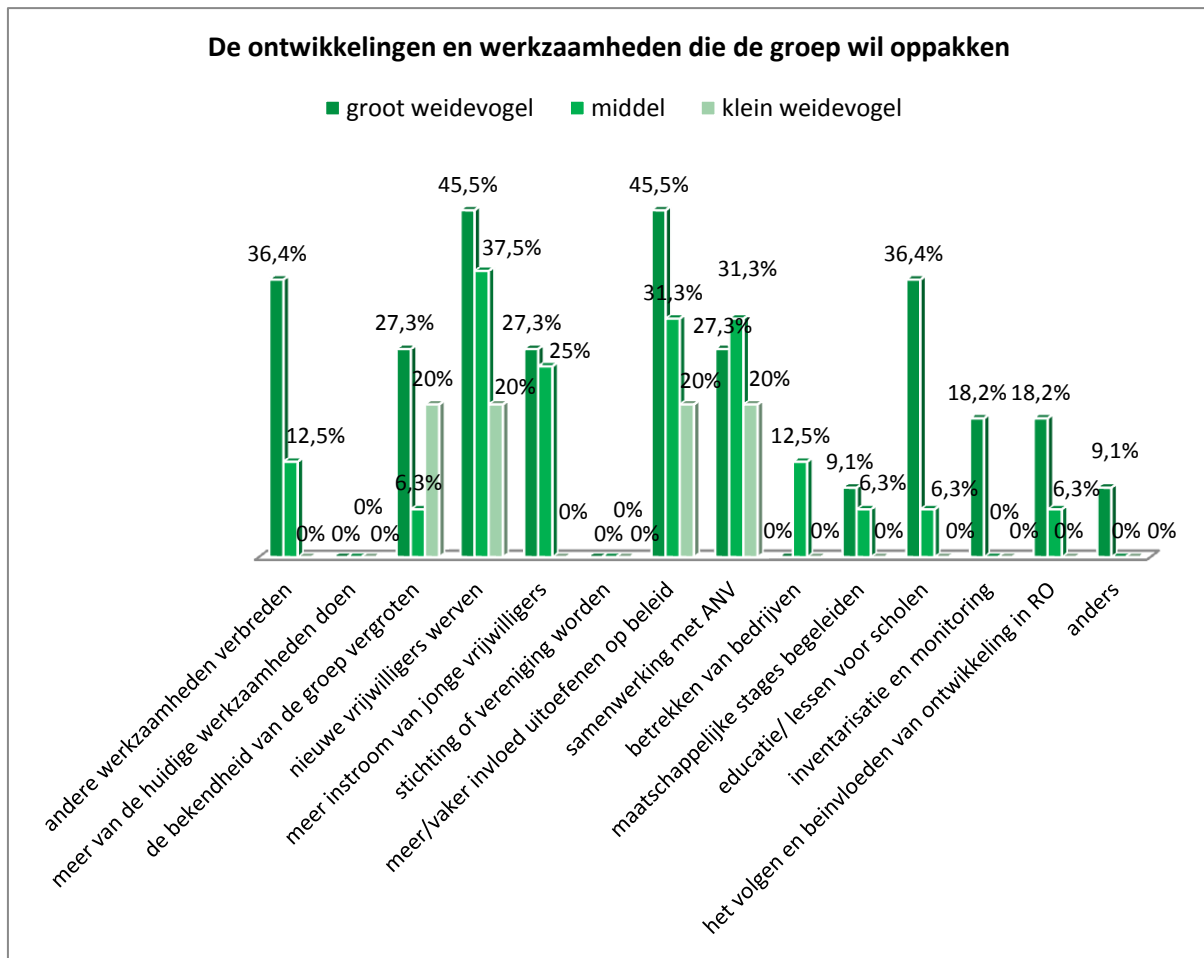
Uilenwerkgroepen

Grafiek 3.8.4.2

De grote groepen hebben over het algemeen meer ambities met bovenaan het werven van jonge vrijwilligers en het werven van vrijwilligers in het algemeen. De kleine groepen geven vaak aan educatie voor scholen te willen verzorgen en invloed uit te willen oefenen op het beleid (grafiek 3.8.4.2).

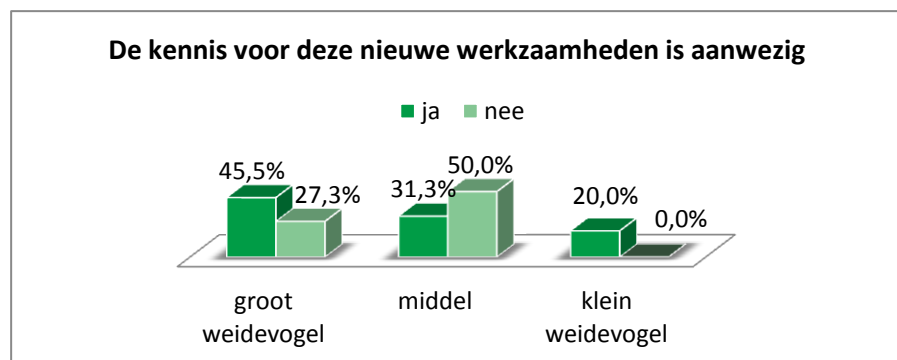
Weidevogelgroepen

Grafiek 3.8.4.3

Ook bij de weidevogelgroepen hebben de grote groepen over het algemeen vaker wensen en ambities voor de toekomst. De grote groepen geven vaak aan dat ze nieuwe vrijwilligers willen werven en vaker invloed willen uitoefenen op beleid. Middelgrote groepen geven ook vaak aan dat ze nieuwe vrijwilligers willen werven en vaker invloed willen uitoefenen op beleid. De kleine groepen geven vaak aan ze de bekendheid van de groep willen vergroten, nieuwe vrijwilligers willen werven, vaker invloed willen uitoefenen op beleid en willen samenwerken met een ANV (grafiek 3.8.4.3).

De grote groepen geven vaker aan dat de kennis om de wensen en ambities uit te voeren aanwezig is binnen de groep. Bij de middelgrote groepen is deze kennis wat minder aanwezig en bij de kleine groepen is deze kennis het minst aanwezig (grafiek 3.8.4.4).

Grafiek 3.8.4.4

Hoofdstuk 4 Conclusie en aanbevelingen

Het volgende hoofdstuk beschrijft de conclusies die uit hoofdstuk 3 getrokken kunnen worden. Ook worden aanbevelingen gedaan voor de getrokken conclusies.

4.1 Algemeen

Intensiever contact

Een hoog percentage vrijwilligersgroepen is tevreden over de diensten die Brabants Landschap levert. Toch zijn er een aantal vrijwilligersgroepen die graag een intensiever contact willen hebben met de medewerkers van Brabants Landschap.

Brabants Landschap kan hierop inspelen door een tweede natuurwerkdag te organiseren, waardoor de werknemers van Brabants Landschap meer tijd hebben om verschillende groepen te bezoeken. Een tweede idee is een stormdag te houden, waarop werknemers van Brabants Landschap naar verschillende vrijwilligersgroepen rijden. Hier maken zij een praatje maken en lossen eventuele problemen op. Op deze dag is het de bedoeling om zo veel mogelijk vrijwilligersgroepen te bezoeken.

NAW-gegevens

Dit zijn Naam Adres en Woonplaats gegevens (NAW). Tijdens het nabellen van de coördinatoren van de vrijwilligersgroepen bleek dat er vaak misverstanden waren betreffende de NAW-gegevens. Dit betekent dat de beschikbare NAW-gegevens bij Brabants Landschap niet op orde zijn. De aanbeveling naar Brabants Landschap toe is om deze gegevens op orde te krijgen.

Wanneer deze gegevens op orde zijn kunnen alle brieven en e-mails bij de juiste persoon worden bezorgd. Bij de vrijwilligersgroepen is de coördinator van de groep hier vaak verantwoordelijk voor.

In de toekomst is het belangrijk om één document te hebben waarin alle NAW-gegevens staan. Dit document moet door één of enkele medewerkers van Brabants landschap bij gehouden worden. Verder is het aan te raden de NAW-gegevens, in ieder geval jaarlijks te controleren om te zorgen dat de lijst actueel blijft.

Verzekering

Het is voor de vrijwilliger van belang dat duidelijk is hoe de vrijwilligers verzekerd zijn. De documenten van de verzekering zouden daarom op de site van Brabants Landschap moeten staan.

Meer duidelijkheid over ondersteuning

Bij een aantal vrijwilligersgroepen heerst onduidelijkheid over de ondersteuning die Brabants Landschap biedt. Voor 10,2% van de vrijwilligersgroepen is niet duidelijk is welke ondersteuning Brabants Landschap levert. Voor 5,6% van de vrijwilligersgroepen is niet duidelijk bij welke medewerker van Brabants Landschap ze terecht kunnen met vragen.

Dit alles laat zien dat bij het grootste gedeelte van de vrijwilligersgroepen duidelijk is wat ze van Brabants Landschap kunnen verwachten, maar dat er nog een klein gedeelte is waarbij dit niet duidelijk is. Het is dus belangrijk dat er een folder, handleiding, webpagina of iets dergelijks komt voor de vrijwilligersgroepen waar in staat wat men van Brabants Landschap kan verwachten en met wie men contact op moet nemen bij bepaalde vragen.

Voor de landschapsbeheergroepen vinden de ondersteuning van Brabants Landschap minder nuttig en minder duidelijk. In reactie hierop zou Brabants Landschap deze groepen wat extra aandacht kunnen geven om de ondersteuning wat duidelijker te maken voor de landschapsbeheergroepen. Op

deze manier zou het kunnen dat de groepen de steun ook als nuttiger gaan ervaren. Hetzelfde geldt voor de kleine uilenwerkgroepen.

Tussen de grootte van de groepen bestaan ook nog verschillen. Zo vinden de grote landschapsbeheergroepen de steun van Brabants Landschap minder nuttig. De reden hiervoor is dat ze zelf alles af kunnen handelen. Hetzelfde geldt voor de kleinere uilenwerkgroepen. Dit betekent dat voor deze groepen geen extra aandacht hoeft te komen.

Activiteiten

Over het algemeen verlopen de activiteiten zoals gewenst. Wanneer dit niet het geval is heeft dat bijvoorbeeld met tegenvallende resultaten of met demotivatatie te maken.

Wanneer gekeken wordt naar de groepssoorten valt op dat de uilenwerkgroepen veel vaker met tegenvallende resultaten en demotivatatie te maken hebben dan de andere groepen. Wanneer gekeken wordt naar de grootte van de weidevogelgroepen valt op dat kleine weidevogelgroepen hier het meest last van hebben, gevolgd door de grote weidevogelgroepen. Een reden hiervoor zou kunnen zijn dat het slecht gaat met de weidevogelpopulatie. Brabants Landschap zou hierop in kunnen spelen door de weidevogelgroepen te motiveren. Verder zou Brabants Landschap, wanneer dit mogelijk is, kunnen zorgen voor meer aandacht voor de weidevogel en een betere bescherming door bijvoorbeeld reclamespotjes of folders.

Bij verschillen in de grootte van de landschapsbeheergroepen valt op dat kleine landschapsbeheergroepen vaker hun werkzaamheden niet uit kunnen voeren. De reden hiervoor is dat ze last hebben van een te zware werkdruk en doordat vrijwilligers ouder worden en geen zware werkzaamheden meer kunnen uitvoeren. Brabants Landschap zou hierbij kunnen helpen door deze groepen te ondersteunen in het zoeken naar meer vrijwilligers zodat de werkzaamheden door meerdere mensen gedaan kunnen worden. Dit maakt het werk lichter.

Seizoensopening

Het grootste deel van de groepen vindt dat de seizoensopeningen door moeten gaan. Tijdens de interviews is naar voren gekomen dat de groepen die niet onder de drie hoofdcategorieën vallen, niet worden uitgenodigd voor de seizoensopening. Dit terwijl zij de seizoensopening wel graag bij zouden willen wonen. Het is daarom belangrijk dat iedereen voor de seizoensopening wordt uitgenodigd.

Brabants Landschap heeft voorgesteld om te onderzoeken of de vrijwilligersgroepen een seizoensopening voor coördinatoren op prijs zouden stellen. 42.4% van de vrijwilligersgroepen reageert hier positief op. Tussen de groepen zijn verschillen te zien. Het grootste deel van de weidevogelgroepen ziet een dergelijke seizoensopening wel zitten, terwijl het grootste deel van de andere groepen juist niet op een seizoensopening voor coördinatoren zit te wachten. Toch blijft het percentage van de groepen dat de seizoensopening voor coördinatoren op prijs stellen nog steeds hoog. Hieruit kan worden opgemaakt dat het nuttig is om een dergelijke seizoensopening door te laten gaan. Tijdens het onderzoek is meerdere malen naar voren gekomen dat het een goed idee is om de seizoensopening voor coördinatoren gescheiden te houden per groep. Dit betekent dat er ook een aparte bijeenkomst komt voor de monitoringsgroepen. Hierdoor kunnen de coördinatoren meer van elkaar leren, omdat ze dezelfde werkzaamheden uitvoeren. Ook kunnen de onderwerpen die worden besproken meer worden toegespitst op de betreffende groep, zodat de bijeenkomst nuttiger is.

Ook zou de seizoensopening voor coördinatoren een andere vorm kunnen krijgen. Het kan ook een bijeenkomst op een ander tijdstip zijn dan in het begin van het seizoen. Dit zorgt voor een betere spreiding van het contact tussen medewerkers van Brabants Landschap en de vrijwilligers. Ook zorgt het voor een betere spreiding van het contact tussen de vrijwilligersgroepen onder elkaar.

4.2 Middelen

Het grootste gedeelte van de vrijwilligersgroepen heeft genoeg materiaal om de werkzaamheden uit te voeren. Toch heeft 14,4% van de vrijwilligersgroepen niet genoeg materiaal om hun werkzaamheden uit te kunnen voeren. Tussen de soorten groepen is te zien dat de weidevogelgroepen vaker voldoende materiaal hebben dan de andere groepen. Ook blijkt dat de kleine landschapsbeheergroepen minder vaak over voldoende materiaal beschikken.

Om hierin tegemoet te komen heeft Brabants Landschap materiaal dat geleend kan worden. Hier maakt dan ook 30,5% van de vrijwilligersgroepen gebruik van. Bij de uilenwerkgroepen is te zien dat de kleine werkgroepen geen gebruik maken van het te lenen materiaal, terwijl de andere grote groepen dit wel doen. Wat opvalt uit de open vragen en de interviews is dat er veel onduidelijkheid is over wat voor materiaal geleend kan worden van Brabants Landschap en of er überhaupt materiaal geleend kan worden. Daarnaast is onduidelijkheid over de plek waar alle materialen gestald staan en wanneer men iets kan lenen.

De aanbeveling naar Brabants Landschap is om een lijst te maken met alle materialen. Daarbij moet vermeld worden wat de plaats is waar de materialen gestald staan. Ook is het goed om een actuele lijst op de website te zetten. Deze zou dan telkens bijgewerkt kunnen worden wanneer iets geleend wordt zodat de vrijwilligersgroepen meteen kunnen zien of iets beschikbaar is. Ook moet er duidelijkheid komen over het leensysteem. Hiermee wordt bedoeld dat duidelijk moet zijn wanneer en voor hoe lang de materialen te leen zijn.

Uit de open vragen blijkt dat de landschapsgroepen veel kleine dingen nodig hebben, zoals werkhandschoenen en een heggenschaar. Daarnaast wordt door zowel de landschapsgroepen als de uilenwerkgroepen opvallend vaak gevraagd om een ladder. Dit terwijl deze beschikbaar zouden moeten zijn volgens Brabants Landschap. Hieruit blijkt ook dat er duidelijkheid moet komen over wat voor materiaal geleend kan worden en waar men dit kan halen.

Uilenwerkgroepen vragen daarnaast om dopsleutels, schroevendraaiers, dokbedekking en steeksleutels. Ook wordt door deze groepen om boormachines en accuzagen gevraagd.

Weidevogelgroepen vragen vaak om GPS-systemen. De GPS-systemen zijn ook beschikbaar bij Brabants Landschap. Hiervoor geldt hetzelfde als bij ladders. Daarnaast vragen een paar groepen om een beamer, vlaggen en brochures. De materialen die gevraagd worden en niet beschikbaar zijn zou Brabants Landschap aan kunnen schaffen en te leen kunnen geven. Al moet hierbij nagegaan worden wat de relevantie is en zeker bij de duurdere materialen of het aan Brabants Landschap is om deze aan te schaffen.

4.3 Informatie

Bijna alle groepen geven aan informatie te krijgen van Brabants Landschap. Het grootste deel van de vrijwilligersgroepen vindt dit voldoende. Toch vindt 5,9% van de vrijwilligersgroepen de informatie die verstrekt wordt niet voldoende. Deze groep bestaat voor het grootste gedeelte uit landschapsbeheergroepen. Landschapsbeheergroepen missen vooral cursussen en presentaties. De uilenwerkgroepen missen vooral presentaties, informatie over veiligheid, informatie van experts en boeken. De weidevogelgroepen missen cursussen, brochures/tijdschriften en presentaties. Vaak komt het voor dat vrijwilligersgroepen niet weten wat er beschikbaar is. Hierdoor komt het voor dat in de enquête aangegeven wordt dat de groep een bepaald soort informatie wenst die al beschikbaar is bij Brabants Landschap. Dit betekent dat het belangrijk is om meer duidelijkheid te creëren omtrent de beschikbare informatie.

Er is een document 'Beschikbaar_voor_vrijwilligers' gemaakt waarop duidelijk is welke cursussen, brochures en boeken aanwezig zijn. Aan te raden is dit document online te plaatsen en te verspreiden onder de vrijwilligers. Daarnaast moet duidelijk zijn welke voorwaarden gelden voor het gebruik van deze middelen. Het is aan te raden de voorwaarden op te nemen in het al bestaande document.

Cursussen

Landschapsbeheergroepen en weidevogelgroepen geven regelmatig aan dat er behoefte is aan extra cursussen. Deze verschillen per groep en zijn hieronder beschreven:

Landschapsbeheergroepen:

- GIS
- Veiligheid
- Onderhoud kleine landschapselementen
- EHBO
- Omgaan met bosmaaier en kettingzaag

Weidevogelgroepen:

- Omgaan met GPS/ICT-middelen voor het invoeren van gegevens.

Het is aan Brabants Landschap om te beslissen welke van deze cursussen relevant zijn en aangeboden kunnen worden aan de vrijwilligersgroepen.

4.4 Financiën

Brabants Landschap keert jaarlijks een vergoeding uit aan de vrijwilligersgroepen. De omvang en de voorwaarden zijn te vinden in paragraaf 3.4.1.

34,7 procent van de vrijwilligersgroepen geeft aan dat deze vergoeding niet hoog genoeg is om alle kosten te dekken. Vooral landschapsbeheergroepen geven aan dat de vergoeding de kosten niet dekt. Dit kan komen doordat deze groepen vaker gebruik maken van verschillende soorten gereedschappen en andere materialen dan de andere groepen. Dit zorgt ervoor dat er ook meer kosten gemaakt worden. Daarentegen doen juist deze groepen meer projecten tegen betaling. Ook krijgen de landschapsbeheergroepen vaker financiële vergoedingen van andere organisaties. Verder genereren de landschapsbeheergroepen ook inkomsten uit contributies en dergelijke. Hieruit valt op te maken, dat alle vrijwilligersgroepen de kosten moeten kunnen dekken van de inkomsten die ze genereren. Dit kan uit de vergoeding van Brabants Landschap zijn of uit andere inkomstenbronnen.

Ondersteuning van andere organisaties

Veel van de vrijwilligersgroepen worden ook door andere organisaties ondersteund. Hierbij krijgen de meeste groepen financiële ondersteuning. De vrijwilligersgroepen worden het meest ondersteund door gemeenten, maar ook het IVN en Staatsbosbeheer steunen vaak vrijwilligersgroepen. Wanneer gekeken wordt naar de verschillen tussen de soorten groepen, is te zien dat de landschapsbeheergroepen vaak worden geholpen door de gemeenten en het IVN. Uilenwerkgroepen worden vaak financieel ondersteund door het IVN en het PGO. De weidevogelgroepen worden meestal ondersteund door het IVN en de gemeenten.

Als Brabants Landschap zekerheid wil over de correcte hoogte van de vergoeding voor de vrijwilligersgroepen, zal een ander onderzoek moeten volgen. Dit omdat tijdens dit onderzoek geen financiële gegevens ingezien zijn van de vrijwilligersgroepen. Hier kan dus geen uitsluitsel worden over gegeven.

Declaratie

Tijdens de interviews komt bij één groep naar voren dat men geen vergoeding krijgt. Wel worden alle materialen die nodig zijn gedeclareerd bij Brabants Landschap. Ook zijn er groepen die helemaal geen vergoeding krijgen. Dit betekent dat er veel verschil is tussen de vergoedingen van de vrijwilligersgroepen, waardoor onvrede kan ontstaan. Om dit te voorkomen is het aan Brabants Landschap om alle vrijwilligersgroepen een vergoeding te geven voor de diensten die ze leveren. Doordat een aantal groepen meer kosten maken dan andere groepen door bijvoorbeeld veel materiaal te gebruiken, is het logisch dat het voor deze groepen mogelijk is om een hogere vergoeding te ontvangen dan voor de groepen die minder kosten maken. Ook is het goed om inzichtelijk te maken voor de vrijwilligersgroepen wanneer zij een subsidie kunnen ontvangen en wat hiervoor gedaan moet worden.

4.5 Waardering

In geen enkel geval geeft een van de ondervraagde vrijwilligersgroepen aan dat de sfeer binnen de groep niet goed is. Het belonen van de vrijwilligers door de groepen zelf wordt over het algemeen gedaan door middel van een etentje of een dagje uit of iets dergelijks. Wanneer een van de vrijwilligers langdurig ziek is of afscheid neemt, wordt hier vaak iets voor gedaan of wordt iets gegeven.

Aangezien dit al goed geregeld is, zou Brabants Landschap hier niets aan hoeven te veranderen. Wat wel gedaan kan worden, is een vast systeem van het belonen van vrijwilligersgroepen te maken. Dit kan door bijvoorbeeld jaarlijks een kerstkaart te sturen naar de vrijwilligersgroepen of door personen die afscheid nemen na een lange periode als vrijwilliger een bos bloemen te geven.

Uitlichten van groepen

In de interviews is genoemd dat groepen graag een keer zouden worden uitgelicht in de nieuwsbrief van Brabants Landschap. Zo kunnen de vrijwilligersgroepen wat meer van elkaar te weten komen.

4.6 Werving

Meer dan 30 procent van de vrijwilligersgroepen geeft aan niet voldoende vrijwilligers te hebben. Meer dan 30 procent heeft moeite met het werven van nieuwe leden en 28,8 procent van de vrijwilligers zegt dat hulp van Brabants Landschap gewenst is. Brabants Landschap zou hierop in kunnen spelen door de verschillende groepen te begeleiden tijdens de werving van nieuwe leden. Groepen proberen voornamelijk vrijwilligers te krijgen door middel van mond-tot-mondreclame. Door andere middelen in te schakelen zou men mogelijk meer vrijwilligers kunnen werven.

Ook kan Brabants Landschap een algemene werving houden, waarna vrijwilligers kunnen kiezen welke werkzaamheden ze willen gaan doen.

Andere ideeën om nieuwe vrijwilligers te werven zijn advertenties plaatsen in plaatselijke bladen en het verspreiden van folders en posters. De nationale natuurwerkdag kan tevens gebruikt worden om meer mensen te trekken. Brabants Landschap zou een cursus/informatieavond kunnen houden over de manieren waarop nieuwe vrijwilligers kunnen worden verworven.

Voorkeur voor specifieke leeftijdsgroepen bij vrijwilliger

Groepen geven aan dat zij graag nieuwe vrijwilligers willen werven met een leeftijd tussen de 25 en 50 jaar. Dit zijn veelal mensen die nog een baan hebben. Daarom is het verstandig via bedrijven en andere werkgevers de potentiële vrijwilligers te benaderen. Brabants Landschap kan de groepen hierop wijzen.

Daarnaast zoeken veel groepen lichamelijke sterke personen. Uilenwerkgroepen geven naast leeftijd aan dat ze graag mensen willen werven die interesse hebben in vogels. Brabants Landschap kan hen adviseren en helpen om in plaatselijke clubs en verenigingen die eenzelfde interesse hebben, te zoeken naar nieuwe vrijwilligers.

Aantal nieuwe leden dat een groep wil werven

Opvallend is dat landschapsbeheergroepen vaak veel leden willen werven, ongeveer vijf tot tien. Weidevogelgroepen willen minder nieuwe leden, ongeveer één tot vijf en uilenwerkgroepen hoeven geen tot weinig vrijwilligers. Hier kan een cursus/informatieavond over 'werving van nieuwe vrijwilligers' tevens een uitkomst bieden.

4.7 Communicatie

Contact waar de groepen interesse in hebben.

Groepen geven aan vaak geïnteresseerd te zijn in nieuwe contacten. Vaak geven ze aan geïnteresseerd te zijn in het leggen van contacten met groepen die zich met dezelfde onderwerpen bezig houden. Brabants Landschap levert een bijdrage aan deze wens door gezamenlijke dagen te organiseren, zoals de seizoensopening. Een tip aan Brabants Landschap is om tijdens deze dagen mensen met dezelfde interesse elkaar te laten ontmoeten.

Brabants Landschap kan groepen stimuleren om contact op te nemen met partijen waar zij in geïnteresseerd zijn. Zij kunnen er voor zorgen dat groepen onderling contact krijgen. Echter, men kan niet van Brabants Landschap verlangen dat zij voor de groepen contacten verbeteren, omdat hier simpelweg te veel tijd in gaat zitten.

Landschapsbeheergroepen

Landschapsbeheergroepen geven aan meer contacten te willen met de media. Brabants Landschap zou hen kunnen stimuleren om meer contact te zoeken met verschillende soorten media in de omgeving.

Kleine groepen hebben vaak minder goede contacten dan grote groepen. Brabants Landschap zou hen kunnen helpen contacten op te doen met elkaar en met andere groepen in de omgeving.

Uilenwerkgroepen

Uilenwerkgroepen geven aan geïnteresseerd te zijn in contacten met agrariërs, Agrarische Natuur Verenigingen (ANV) en grondeigenaren.

Brabants Landschap kan de uilenwerkgroepen stimuleren contact op te nemen met de plaatselijke ANV. Zij kunnen hen vragen om een lijst met contactgegevens van agrariërs die lid zijn. De boeren die lid zijn van een Agrarische Natuurvereniging zijn waarschijnlijk sneller geneigd samen te werken met de uilenwerkgroepen dan boeren die geen lid zijn van een ANV.

Weidevogelgroepen

Brabants Landschap kan ook de weidevogelgroepen stimuleren om contact op te nemen met grondeigenaren, door contact op te nemen met de plaatselijke ANV. Daarnaast kan een cursus worden gegeven in het opnemen van contact met grondeigenaren om zo mensen over te halen mee te werken met de weidevogelgroepen.

Vormen van communicatieverbruik

Algemeen

Brabants Landschap kan de groepen goed helpen met communicatiemiddelen. Verschillende groepen zijn nog niet in het bezit van een website, Facebookpagina of nieuwsbrief. Door een format op te stellen voor deze media kunnen groepen makkelijker een website of nieuwsbrief in elkaar zetten. Daarnaast zou Brabants Landschap op de algemene site voor iedere groep een pagina aan kunnen maken, waarop zij de belangrijkste zaken kwijt kunnen.

4.8 Wensen/ambities

Veel groepen zouden graag nieuwe vrijwilligers werven, waarvan vaak jonge vrijwilligers. Het werven van nieuwe leden kan op verschillende manieren worden toegepast. Wanneer wordt gekeken naar het werven van vrijwilligers in het algemeen kunnen verschillende media worden gebruikt. Men kan via mond-tot-mondreclame werven, maar ook via wijk- en dorpsbladen.

Wanneer men de jongere generatie wil bereiken, zullen de vrijwilligers zich moeten verdiepen in media die deze jongeren meer aanspreken. Via sociale netwerken, zoals Facebook en Twitter, kunnen jonge mensen gemakkelijk bereikt worden.

Vrijwilligers hebben aangegeven de behoefte te hebben om invloed uit te oefenen op het beleid van de gebieden waarin zij werkzaam zijn. Brabants Landschap zou hierop in kunnen spelen door samen met de vrijwilligersgroepen contact op te nemen met gemeenten en politieke partijen. Brabants Landschap heeft meer invloed op gemeenten dan een kleinere groep vrijwilligers. Zo wordt het voor een vrijwilligersgroep eerder mogelijk om invloed uit te oefenen op het beleid.

De samenwerking met agrarische natuurverenigingen kan worden bevorderd door de vrijwilligersgroepen te stimuleren hier zelf achteraan te gaan. Ook is het aan te raden dat Brabants Landschap zorgt voor contact tussen vrijwilligersgroepen en agrarische natuurverenigingen. Hetzelfde geldt voor het verzorgen van educatie voor scholen door vrijwilligersgroepen. Het is soms moeilijk om scholen over te halen tijd te besteden aan dergelijke onderwerpen. Het zou makkelijker zijn als vrijwilligersgroepen zelf op zoek gaan naar contactpersonen binnen een scholengemeenschap.

Landschapsbeheergroepen

Wanneer specifiek naar de landschapsbeheergroepen wordt gekeken, schijnt de Nationale Natuurwerkdag een ideaal middel te zijn om nieuwe mensen te trekken. De Nationale Natuurwerkdag wordt ieder jaar gehouden. Bij deze gelegenheid worden mensen uit de omgeving gevraagd samen de handen uit de mouwen te steken. Dit is effectief bij werving, omdat men zo kan laten zien wat een landschapsbeheergroep zoal doet. Brabants Landschap kan hierop inspelen door reclame te maken voor deze dag.

Landschapsbeheergroepen hebben aangegeven dat zij de bekendheid van hun groep willen vergroten. Een idee hiervoor zou zijn om plaatselijke media te vragen aanwezig te zijn bij leuke of spannende gebeurtenissen waarbij de groep betrokken is.

Uilenwerkgroepen

Uilenwerkgroepen zouden mensen kunnen trekken door meeloopdagen te organiseren waarbij mensen kunnen zien wat voor werk ze doen. Dit brengt mensen in aanraking met de activiteiten.

Weidevogelgroepen

Weidevogelgroepen zouden eveneens mensen uit kunnen nodigen om met hen mee te lopen. Zo krijgen mensen een introductie in het vak en zullen zij eerder geneigd zijn om interesse te ontwikkelen voor de werkzaamheden.

De kennis voor nieuwe werkzaamheden

Landschapsbeheergroepen en uilenwerkgroepen geven vaak aan dat er voldoende kennis in huis is om de eerder genoemde wensen en ambities op te pakken.

De weidevogelgroepen geven aan nog veel hulp nodig te hebben van Brabants Landschap. Vooral de middelgrote en kleinere groepen hebben informatie nodig. Brabants Landschap kan contact opnemen met deze groepen en vragen welke ambities zij willen uitvoeren. Hierna kan gekeken worden of zij de groep verder kunnen ondersteunen bij het uitvoeren van de ambities.

Hoofdstuk 5 Hoofdconclusie

In dit hoofdstuk wordt een hoofdconclusie geschreven voor dit rapport. Deze hoofdconclusie concludeert een aantal stukken geschreven in 'hoofdstuk 4 conclusies en aanbevelingen'. In dit laatste hoofdstuk worden de belangrijkste punten beschreven zodat een plan van aanpak gemaakt kan worden door Brabants Landschap.

Hoofdvraag

De hoofdvraag van het onderzoek was: 'Hoe kan de begeleiding van de vrijwilligersgroepen door Brabants Landschap in de toekomst zo optimaal verlopen?' Een van de belangrijkste conclusies uit het onderzoek is dat de vrijwilligers die ondersteund worden door Brabants Landschap erg tevreden zijn over de hulp van Brabants Landschap. Dit betekent dat de begeleiding van vrijwilligersgroepen door Brabant Landschap al goed verloopt. Maar er is nog ruimte voor verbetering. Hier onder zijn de punten beschreven die verbeterd moeten worden om een betere begeleiding te kunnen bieden aan vrijwilligersorganisaties.

Contact

Een aantal van de vrijwilligersgroepen zou graag intensiever contact willen met Brabants Landschap.

Brabants Landschap zou hierop in kunnen spelen door meer contact op te nemen met de verschillende organisaties. Men zou bijvoorbeeld een tweede natuurwerkdag kunnen organiseren. Zo hebben de werknemers van Brabants Landschap meer tijd om verschillende groepen te bezoeken. Een tweede idee is een stormdag te houden. Op een stormdag rijden werknemers van Brabants landschap naar verschillende vrijwilligersgroepen waar zij even een praatje maken en eventuele zaken regelen. Op deze dag is het de bedoeling om zo veel mogelijk vrijwilligersgroepen te bezoeken.

NAW-gegevens

Tijdens het nabellen van de coördinatoren van de vrijwilligersgroepen bleek dat er vaak misverstanden waren betreffende de NAW-gegevens. Dit betekent dat de beschikbare NAW-gegevens bij Brabants Landschap niet op orde zijn.

De aanbeveling naar Brabants Landschap toe is om dit goed aan te pakken. Dit kan door ervoor te zorgen dat alle adressen, telefoonnummers, e-mailadressen en dergelijke gegevens kloppen. Ook dienen alle brieven en e-mails bij de juiste persoon bezorgd te worden. Bij de vrijwilligersgroepen is de coördinator van de groep hier vaak verantwoordelijk voor.

In de toekomst is het belangrijk om één document te hebben waarin alle NAW-gegevens staan. Dit document moet door één of enkele medewerkers van Brabants landschap bij gehouden worden. Verder is het aan te raden de NAW-gegevens, in ieder geval jaarlijks te controleren om te zorgen dat de lijst actueel blijft.

Duidelijkheid over diensten en middelen van Brabants landschap

Veel van de diensten en middelen die Brabants Landschap levert zijn niet duidelijk voor de vrijwilligersgroepen. Ze weten vaak niet wat het inhoud of hoe ze hier gebruik van kunnen maken.

Dit betekent dat Brabants Landschap moet werken aan het inzichtelijk maken van de mogelijke diensten en middelen die Brabants Landschap kan leveren.

Het gaat hierbij om de volgende punten:

- De verzekering waar de vrijwilligersgroepen aanspraak op kunnen maken
- Materialen die bij Brabants Landschap geleend kunnen worden
- Informatie die beschikbaar is vanuit Brabants Landschap
- De vergoedingen die verkrijgbaar zijn bij Brabants Landschap

Verzekering

Het is voor de vrijwilliger van belang dat duidelijk is hoe de vrijwilligers verzekerd zijn. Op dit moment is dit nog onduidelijk.

Materialen

Wat opvalt uit de open vragen en de interviews is dat er veel onduidelijkheid is over wat voor materiaal geleend kan worden van Brabants Landschap en of er überhaupt materiaal geleend kan worden. Daarnaast is onduidelijkheid over de plek waar alles gestald staan en wanneer men iets kan lenen.

Informatie

Vaak komt het voor dat vrijwilligersgroepen niet weten wat er beschikbaar is aan informatie. Hierdoor komt het voor dat in de enquête aangegeven wordt dat de groep een bepaald soort informatie wenst terwijl die al beschikbaar is bij Brabants Landschap.

Vergoedingen

Er is veel verschil tussen de vergoedingen van de vrijwilligersgroepen. De ene groep krijgt een vergoeding, een andere groep kan dingen declareren en sommige groepen krijgen geen vergoeding.

Oplossing

Om duidelijkheid te scheppen over al deze punten is het belangrijk ze inzichtelijk te maken. Er moet een document komen voor zowel vrijwilligersgroepen als medewerkers van Brabants Landschap. Dit document kan op de website komen te staan en onder de vrijwilligersgroepen en medewerkers van Brabants Landschap uitgedeeld worden.

In dit document moeten de documenten van de verzekering staan. Dit moet beschrijven wanneer men aanspraak maakt op de verzekering en wat men hiervoor moet doen.

Verder moet het document een lijst met materialen bevatten die beschikbaar zijn vanuit Brabants Landschap. Hier moet worden vermeld op welke plaats de materialen worden gestald en een actuele lijst van de materialen moet op de website worden gezet. Deze zou dan telkens bijgewerkt kunnen worden wanneer iets geleend wordt. Zo kunnen de vrijwilligersgroepen meteen zien of iets beschikbaar is. Ook moet er een beschrijving komen van het leensysteem. Hiermee wordt bedoeld dat duidelijk moet zijn wanneer en voor hoe lang de materialen te leen zijn.

Het document moet ook een lijst bevatten met de beschikbare informatie bij Brabants Landschap. Er is een document 'Beschikbaar_voor_vrijwilligers' gemaakt waarop duidelijk is welke cursussen, brochures, boeken enzovoorts. aanwezig zijn. Aan te raden is dit document te gebruiken en ook

online te plaatsen. Daarnaast moet duidelijk aangegeven worden welke voorwaarden gelden voor het gebruik van deze middelen.

Het document moet ook inzichtelijk maken wanneer vrijwilligersgroepen een subsidie kunnen ontvangen en wat hiervoor gedaan moet worden. verder moet bij alle punten ook bekend zijn met wie de vrijwilliger of werknemer van Brabants landschap contact op moet nemen om bepaalde middelen te krijgen.

Bijeenkomsten

Het grootste deel van de groepen geeft aan de seizoensopening te waarderen. Hieruit kan opgemaakt worden dat deze door moet gaan. Tijdens de interviews is naar voren gekomen dat de groepen die niet onder de drie hoofdcategorieën vallen, niet worden uitgenodigd voor de seizoensopening. Dit terwijl zij de seizoensopening wel graag bij zouden willen wonen. Het is daarom belangrijk dat iedereen voor de seizoensopening uitgenodigd wordt.

De bijeenkomst voor Coördinatoren wordt ook gewaardeerd. Hieruit kan worden opgemaakt dat het nuttig is om een dergelijke bijeenkomst door te laten gaan. Tijdens het onderzoek is een meerdere malen naar voren gekomen dat het misschien een goed idee is om de seizoensopening voor coördinatoren per groep gescheiden te houden. Dit betekent dat er zeven verschillende bijeenkomsten georganiseerd moeten worden.

Door dit te doen kunnen de coördinatoren meer van elkaar leren omdat ze dezelfde werkzaamheden uitvoeren en kunnen de onderwerpen die worden besproken meer worden toegespitst op de betreffende groep zodat de bijeenkomst nuttiger is.

Ook zou het gewoon een avond kunnen zijn in plaats van een dag rond de seizoensopening. Hierdoor kan deze bijeenkomst op een ander tijdstip gehouden worden als de seizoensopening. Dit zorgt voor een betere spreiding van het contact tussen medewerkers van Brabants Landschap en de vrijwilligers. Ook zorgt dit voor een betere spreiding van het contact tussen de vrijwilligersgroepen onder elkaar.

Materialen en informatie

Het komt voor dat vrijwilligersgroepen materialen of informatie missen om hun werk uit te voeren. De materialen en informatie die gevraagd worden en niet beschikbaar zijn zou Brabants Landschap aan kunnen schaffen en te leen kunnen geven. Al moet hierbij nagegaan worden wat de relevantie is. Zeker bij de financiering van de duurdere materialen en informatie middelen zoals cursussen moet de relevantie goed bekeken worden. De keus hiervoor ligt altijd bij Brabants Landschap.

Werven van nieuwe vrijwilligers

Een flink gedeelte van de vrijwilligersgroepen beweert niet voldoende vrijwilligers te hebben om al hun werkzaamheden uit te voeren. Vaak lukt het ze ook niet om nieuwe vrijwilligers te werven. Veel van de vrijwilligersgroepen geven aan dat hulp van Brabants Landschap bij het werven van vrijwilligers gewenst is.

Dit is vrij alarmerend en Brabants Landschap zou hierop in kunnen spelen door de verschillende groepen te begeleiden tijdens de werving van nieuwe leden. Groepen proberen voornamelijk vrijwilligers te krijgen door middel van mond-tot-mond reclame. Door andere middelen in te schakelen zou men mogelijk meer vrijwilligers kunnen werven.

Ideeën zijn om te adverteren in plaatselijke bladen. Maar ook door folders en posters te verspreiden kunnen mensen worden geworven. De nationale natuurwerkdag kan tevens gebruikt worden om meer mensen te trekken. Brabants Landschap zou een cursus/ informatieavond kunnen houden over de manieren waarop nieuwe vrijwilligers kunnen worden verworven.

Hoofdstuk 6 Discussie

Percentages

Het kan voorkomen dat de percentages bij elkaar niet op 100% uitkomen. Dit kan een aantal oorzaken hebben. Groepen kunnen bijvoorbeeld meerdere antwoorden gegeven hebben of ze kunnen de vraag niet beantwoord hebben waardoor het totale percentage hoger of lager uitkomt.

Soms zijn vragen maar door een paar vrijwilligersgroepen beantwoord wanneer deze worden opgedeeld in de grootte van de groepen (2 tot 5 vrijwilligersgroepen). Hierdoor kunnen de percentages niet in alle gevallen representatief zijn voor alle vrijwilligersgroepen van die grootte.

Informatie van Brabants Landschap

De informatie die afkomstig is van Brabants Landschap heeft niet altijd betrekking op de informatie die gekomen is uit de enquêtes en de interviews. Hierdoor zijn deze gegevens niet in elk hoofdstuk van de conclusies en aanbevelingen gebruikt. De reden dat ze toch in het verslag zijn gebleven is dat het belangrijke informatie is voor Brabants Landschap. Dit omdat het voor de werknemers van Brabants Landschap soms niet duidelijk is welke diensten zij precies leveren aan de vrijwilligersgroepen. Dit rapport kan op deze manier duidelijkheid geven voor deze medewerkers.

Enquête

Er is besloten gebruik te maken van een papieren enquête. Gekozen is dit niet digitaal te doen omdat veel leden wat ouder zijn en we van mening waren dat zij een papieren versie prefereren. Op deze manier werd verwacht dat eerder antwoord gegeven zou worden.

Omdat de enquêtes niet per vrijwilligersgroep apart geturfd zijn, is niet terug te zien welk specifiek antwoord een groep heeft gegeven. Hierdoor kan we niet met zekerheid gezegd worden of bepaalde groepen dezelfde keuzes maakten.

Gekozen is het programma Excel te gebruiken voor het verwerken van gegevens. Een tweede optie zou het programma SPSS geweest zijn. Helaas zijn geen van de projectmedewerkers in staat om met dit programma om te gaan. Het leren werken met dit programma zou zodanig veel tijd in beslag nemen dat dit niet in de planning past. Wanneer er gekozen zou zijn voor het programma SPSS zouden er meer verbanden tussen de antwoorden kunnen worden gelegd.

Interviews

Omdat een aantal vrijwilligersgroepen buiten de hoofdcategorieën van de vrijwilligersgroepen van Brabants Landschap vallen, is gekozen deze groepen op een andere manier te bevragen. Het gaat hier om monitoringsgroepen en medewerkers van het informatiecentrum. Deze vrijwilligersgroepen hebben zeer variërende werkzaamheden, waardoor het afnemen van dezelfde enquête niet zinvol is. Door het kleine aantal groepen was het mogelijk om interviews te houden.

De vrijwilligers die aan terreinbeheer doen zijn niet meegenomen in de interviews, omdat hier geen contactgegevens beschikbaar van waren.

Bronnenlijst

Brabants Landschap. (sd). *Campagnesite voor het trekken van donoren en nieuwe vrijwilligers*.
Opgeroepen op december 11, 2012, van <http://www.brabantslandschap.nl/campagnesite/>

Microsoft Office Excel. (2007). *Excel*. Microsoft.

Microsoft Office Word. (2010). *Word*. Microsoft.

Rijken, E., Sloothaak, J., & Haften, v. E.-J. (2012, december 21). *Medewerkers Brabants Landschap*.
Informatie over de ondersteuning die Brabants Landschap de vrijwilligersorganisaties biedt.

Evaluatie bronnen

Dit rapport bevat weinig bronnen. De reden hiervoor is dat alle informatie die gebruikt is voor dit rapport komt van de enquête en van de medewerkers van Brabants Landschap. De overige twee bronnen zijn gebruikt voor het verwerken van de informatie. Hierdoor was het niet nodig meerdere informatiebronnen te gebruiken.

De teksten die afkomstig zijn van de site van Brabants Landschap zijn door de organisatie zelf geschreven. De site wordt als reclame gebruikt voor Brabants Landschap om meer donateurs en vrijwilligers te betrekken bij hun projecten. Omdat de organisatie duidelijk en open is kan men ervan uitgaan dat de bron betrouwbaar is.

De laatste bron zijn medewerkers van Brabants Landschap. Zij hebben hun medewerking verleend aan het project. De informatie die zij geleverd hebben is op basis van hun kennis en werkervaring. Hierdoor kan men ervan uitgaan dat de bron betrouwbaar is. Deze informatie was erg nuttig maar moeilijk te gebruiken in het rapport. Dit omdat het niet altijd betrekking had op de gegevens die uit de enquête zijn gekomen.

Bijlagen

Bijlage 1. Enquête

Deel 1: Gezamenlijke enquête

Naam vrijwilligersgroep:.....

Lijst ingevuld door:

1.
2.
3.

Vraag 1: Welke werkzaamheden voert de groep uit?

.....

Vraag 2: Uit hoeveel leden bestaat de groep?

.....

Vraag 3: Worden de coördinerende werkzaamheden voldoende verdeeld over de groepsleden?

- ☐ Ja
- ☐ Nee

Ondersteuning Brabants Landschap

In dit onderdeel worden algemene zaken over de ondersteuning van het Brabants Landschap gevraagd. Op deze manier proberen we een beter beeld te krijgen van de huidige stand van zaken.

Vraag 4: Is de ondersteuning die Brabants Landschap levert nuttig?

- ☐ Ja, omdat

.....
.....
.....

- ☐ Nee, waarom niet?

- ☐ Groep kan alles zelf afhandelen.
- ☐ Groep wordt niet op de juiste manier ondersteund en heeft een ander type ondersteuning nodig. Namelijk,.....

.....
.....
...

- ☐ Overig namelijk,.....

.....
.....
.....

Vraag 5: Is het duidelijk welke ondersteuning Brabants Landschap levert?

- ☐ Ja
- ☐ Nee

Vraag 6: Is het duidelijk welke medewerker van Brabants Landschap de groep kan aanspreken bij vragen?

- ☐ Ja
- ☐ Nee

Vraag 7a: Worden leden van de groep ingezet in de werkzaamheden waar zij het meeste kennis en/of interesse in hebben?

- ☐ Ja
- ☐ Is onduidelijk
- ☐ Nee

Vraag 7b: Zou hulp bij het plaatsen van personen op de juiste werkzaamheden van pas komen?

- ☐ Ja
- ☐ Nee

Vraag 8: Verlopen de activiteiten van de groep zoals gewenst?

- ☐ Ja
- ☐ Nee, vanwege:
 - ☐ Tegenvallende resultaten
 - ☐ Onvoldoende interne communicatie over werkzaamheden
 - ☐ Onvoldoende communicatie met externen
 - ☐ Te zware 'werkdruk'
 - ☐ Te veel regels en procedures
 - ☐ Demotivatie
 - ☐ Overig namelijk,.....

Vraag 9: Brabants Landschap organiseert jaarlijks een seizoensopening. Moet dit worden voortgezet?

- ☐ Ja, omdat:
.....
.....
- ☐ Nee, omdat:
.....
.....

Vraag 10: Stelt de groep het op prijs als er naast een seizoensopening ook een coördinatoren bijeenkomst wordt georganiseerd?

- ☐ Ja, omdat:
.....
.....
.....
- ☐ Nee omdat,
.....
.....
.....

[illegible]

Middelen

In dit onderdeel wordt gevraagd naar het gebruik en nut van de middelen die door Brabants Landschap beschikbaar wordt gesteld.

Materialen

Vraag 12: Beschikt de groep over voldoende materiaal om het werk goed uit te voeren?

- ☐ Ja
- ☐ Nee:
Maakt de groep gebruik van de mogelijkheid om materiaal te lenen bij Brabants Landschap?
 - ☐ Nee
 - ☐ Ja:

Zijn alle benodigde materialen te lenen bij Brabants Landschap?

- ☐ Ja
- ☐ Nee:

Welke materialen die niet te leen zijn bij het Brabants Landschap mist u?

- ☐ Gereedschap,
zoals.....
.....
.....
- ☐ Machines/ Apparatuur,
zoals.....
.....
.....
- ☐ Overig
.....
.....
.....

Informatie

Vraag 13: Welke informatieve middelen krijgt de groep aangereikt vanuit het Brabants Landschap?

Meerdere antwoorden zijn mogelijk

- ☐ Cursussen
- ☐ Brochures en/ of tijdschriften
- ☐ Nieuwsbrief
- ☐ Films
- ☐ Presentatie (Powerpoint Presentatie)
- ☐ Overig namelijk,.....

Vraag 14a: Is de informatie die de groep krijgt van het Brabants Landschap voldoende?

- ☐ Ja
- ☐ Nee:

Vraag 14b: Welke informatie is nog extra nodig om het werk uit te voeren?

Meerdere antwoorden zijn mogelijk

- ☐ Cursusaanbod, namelijk,.....
.....
- ☐ Boeken
- ☐ Brochures en tijdschriften
- ☐ Nieuwsbrieven
- ☐ Films
- ☐ Presentatie(Powerpoint Presentatie)
- ☐ Overig namelijk,.....

Financiën

Vraag 15: Dekt de huidige vergoeding van Brabants Landschap de onkosten voldoende?

- ☐ Ja
- ☐ Nee, omdat:
.....
.....

Vraag 16: Voert de groep projecten uit tegen betaling?

- ☐ Ja
- ☐ Nee

Vraag 17a: Ontvangt de groep naast ondersteuning door Brabants Landschap ondersteuning van andere organisaties?

- ☐ Nee
- ☐ Ja, in de vorm van
 - ☐ Financiën
 - ☐ Materialen
 - ☐ Educatie
 - ☐ Overig namelijk,.....

Vraag 17b: Van welke organisatie ontvangt de groep ondersteuning?

Meerdere antwoorden mogelijk

- ☐ IVN
- ☐ Staatsbosbeheer
- ☐ Gemeente
- ☐ Natuurmonumenten
- ☐ Agrarische Natuurvereniging (ANV)
- ☐ PGO (Sovon, Ravon, Zoogdiervereniging, Vlinderstichting, etc)

Vraag 18: Heeft de groep andere bronnen van inkomsten?

Meerdere antwoorden mogelijk

- ☐ Nee
- ☐ Betaalde werkzaamheden
- ☐ Schenkingen
- ☐ Overig, namelijk,.....

Waardering

Vraag 19: Is de sfeer binnen de groep goed?

- ☐ Ja
- ☐ Nee omdat,

.....
.....

Vraag 20: Worden vrijwilligers in de groep beloond voor hun inzet?

Meerdere antwoorden mogelijk

- ☐ Ja, in de vorm van een:
 - ☐ Barbeque
 - ☐ Feest
 - ☐ Dagje uit
 - ☐ Anders namelijk,.....
.....
.....
- ☐ Ja, met producten die gemaakt worden door de organisatie of die vrij komen bij de werkzaamheden (zoals haardhout enz.)
- ☐ Ja anders namelijk,.....
.....
.....
- ☐ nee

Vraag 21: Wordt door de groep aandacht besteed aan vrijwilligers die langdurig ziek zijn of afscheid nemen?

Meerdere antwoorden mogelijk

- ☐ Ja, een kaartje en/of bloemen
- ☐ Ja, met een bezoek
- ☐ Nee
- ☐ Anders namelijk,.....
.....
.....

Werving

De komende vragen gaan over de werving van vrijwilligers.

Vraag 22: Beschikt de groep over voldoende menskracht om het werk goed uit te voeren?

- ☐ Ja
- ☐ Nee

Vraag 23: Hoeveel nieuwe leden zou de groep willen werven?

- ☐ geen
- ☐ 1 tot 5 leden
- ☐ 5 tot 10 leden
- ☐ 10 tot 15 leden
- ☐ Anders namelijk,.....
- ☐ Zo veel mogelijk

Vraag 24a: Lukt het om nieuwe vrijwilligers binnen te halen?

- ☐ Ja
- ☐ Nee

Vraag 24b: Hoe wordt dit aangepakt?

Meerdere antwoorden mogelijk

- ☐ D.m.v. folders
- ☐ D.m.v. advertenties
- ☐ Mond tot mond reclame
- ☐ Anders namelijk,.....

Vraag 24c: Is hulp van Brabants Landschap bij het werven van nieuwe vrijwilligers gewenst?

- ☐ Ja
- ☐ Nee

Vraag 25: Is er een voorkeur voor een specifieke leeftijdsgroep bij het werven van nieuwe vrijwilligers?

Meerdere antwoorden mogelijk

- ☐ Nee, geen voorkeur.
- ☐ 15-25
- ☐ 25-40
- ☐ 40-50
- ☐ 50-60
- ☐ 60 en ouder

Vraag 26: Is de groep op zoek naar mensen met specifieke kennis en ervaring?

Meerdere antwoorden mogelijk

- ICT (computer deskundigen voor website)
- Social media (Facebook/ twitter)
- Communicatie (contacten onderhouden)
- Beleid/regelgeving (bv. Bestemmingsplannen, vergunningen, ontheffingen)
- Technisch (reparatie, gereedschappen)
- Taalkundig (voor het schrijven van nieuwsbrieven of persberichten)
- Specifieke kennis (over bijvoorbeeld natuurbeheer of soortenkennis)
- Lichamelijk sterk (voor het werken aan zware klussen)
- Overig namelijk,.....

.....

.....

Communicatie

Vraag 27: Heeft de groep een eigen:

Meerdere antwoorden mogelijk

- ☐ Nieuwsbrief
- ☐ Website
- ☐ Facebookpagina
- ☐ Eigen folder
- ☐ Jaarverslag
- ☐ Overige namelijk,.....

.....
.....

Vraag 28: Heeft de groep contact met externe organisaties?

Meerdere antwoorden zijn mogelijk

- ☐ Nee
- ☐ Andere groepen en organisaties die zich met natuur en landschap bezig houden (beheer, bescherming, educatie, etc.)
- ☐ Grondeigenaren/agrariërs/Agrarische Natuur Verenigingen (ANV)
- ☐ Media (publiciteit)
- ☐ Financiers/sponsors
- ☐ Scholen (Begeleiden van maatschappelijke stage)
- ☐ Bedrijfsleven (maatschappelijk ondernemen en adoptie van stukken natuur)
- ☐ Overheid
- ☐ Anders namelijk,.....

.....

Vraag 29: Heeft de groep interesse in externe contacten?

Meerdere antwoorden zijn mogelijk.

- ☐ Ja, namelijk
 - ☐ Andere groepen en organisaties die zich met natuur en landschap bezig houden (beheer, bescherming, educatie, etc.)
 - ☐ Grondeigenaren/agrariërs/ Agrarische Natuur Verenigingen (ANV)
 - ☐ Media (publiciteit)
 - ☐ Financiers/sponsors
 - ☐ Scholen (Maatschappelijke Stage)
 - ☐ Bedrijfsleven (maatschappelijk ondernemen en adoptie van stukken natuur)
 - ☐ Overheid

- Anders namelijk,
.....
- Nee

Wensen/ ambities van de groep

In dit gedeelte van de enquête wordt uw mening gevraagd over wensen en ambities die u in de toekomst zou willen uitvoeren binnen de vrijwilligersgroep.

Vraag 30: Welke van de onderstaande ontwikkelingen en werkzaamheden zou de groep graag oppakken?

Meerdere antwoorden zijn mogelijk

- Andere werkzaamheden verbreden
- Meer van de huidige werkzaamheden uitvoeren / meer werkdagen organiseren
- De bekendheid van (de werkzaamheden van) onze groep vergroten door persberichten / website / social media (zoals Twitter, Facebook, Hyves)
- Nieuwe vrijwilligers werven
- Meer instroom van specifiek jonge (25-40) vrijwilligers
- Een officiële status krijgen als groep door er een vereniging of stichting van te maken.
- Meer/ vaker invloed uitoefenen op het beleid van gemeente/ waterschap/ terrein beherende organisaties
- Samenwerking met Agrarische Natuur Vereniging

“Nieuwe” ontwikkelingen:

- Betrekken van bedrijven
- Maatschappelijke stages begeleiden
- Educatie/ lessen voor scholen
- Inventarisatie en monitoring, bijvoorbeeld van EVZ's
- Het volgen en beïnvloeden van ontwikkelingen op het gebied van ruimtelijke ordening
- Anders namelijk,.....
.....
.....

Vraag 31a: Is de kennis voor de (nieuwe) werkzaamheden en ontwikkelingen aanwezig?

- Ja
- Nee:

Vraag 31b: Zou Brabants Landschap hierbij kunnen helpen?

- Ja
- Nee

Bijlage 2. Tabellen met resultaten uit de enquête

Deze gegevens worden in een apart Excel bestand meegestuurd. Dit heeft als reden dat de tabellen moeilijk te verwerken zijn in een Word document.

Bijlage 3. Resultaten open vragen uit de enquête

De belangrijkste uitkomsten van de open vragen van de enquête

Vraag 4a. Is de ondersteuning die Brabants Landschap levert nuttig.

Ja, steun in de vorm van:

Landschapsbeheergroepen en algemeen

- Advies
- Algemene ondersteuning
- Aanleveren van kennis
- Goed contact
- Uitleg en tips/ ideeën
- Contact met andere groepen
- Voor een beter inzicht in de organisatie
- Verzekering/ ARBO
- Inspiratie
- Bespreking over de werkzaamheden
- Netwerk

Landschapsgroepen specifiek

- Natuurwerkdag opstand
- Financiële bijdrage
- Gebruik/ lenen van gereedschap
- Aanleveren van kaartmateriaal

Uilenwerkgroepen

- Jaarverslagen
- Nestkasten beschikbaar gesteld
- Informatie over nestkasten
- Informatie- bijeenkomsten

Algemeen/ Uilenwerkgroepen:

- Contact en advies
- Documentatie
- Om te zorgen dat de werkgroep niet weg gaat of verwaterd.

Weidevogelsgroepen:

- Ondersteuning invullen formulieren
- Educatief materiaal
- Regelgeving
- Subsidies
- Inbreng deskundigheid
- Motivatie

- Kennisoverdracht dmv cursussen
- Folders, standmateriaal en DVD's
- Beginnerscursussen en coördinatoren cursussen.
- Praktische veldbegeleiding

Niet goed ondersteund namelijk,

- Lezingen en cursussen zouden welkom zijn
- Communicatie kan beter
- Meer behoefte aan kennisoverdracht.
- Verschillende groepen zijn gestopt.

Overig namelijk,

- Weinig contact
- Veiligheidsaspect kan beter zoals cursussen van motorzagen en bosmaaiers.
- Ze geven tijdig de verrichte werkzaamheden op.
- Wij zijn een zelfstandige groep zonder hulp van BL

Vraag 8. Verlopen de activiteiten van de groep zoals gewenst?

- Meerdere mensen zeggen dat ze ouder worden en dat leeftijd een rol speelt. Jonge mensen aantrekken is moeilijk.
- Belangstelling is een moeilijk onderwerp.

Vraag 9. Brabants Landschap organiseert jaarlijks een seizoensopening, moet dit worden voortgezet?

Ja, omdat

Landschapsbeheergroepen:

- Het werkt stimulerend
- Het werkt contact verhogend
- Leuk om mensen te ontmoeten met dezelfde interesse
- Contacten andere mensen
- Uitje groep
- Opdoen van informatie
- Netwerken

Uilenwerkgroepen:

- Presentatie broedresultaten
- Ontwikkelingen
- Nieuws
- Jaarverslagen ontvangen
- Lezingen
- Op de hoogte blijven

Nee omdat

- Hoeft niet jaarlijks, kan ook een maal per twee jaar.
- (niet veel mensen zeggen nee maar degene die dat doen vinden het over het algemeen te veel tijd kosten of niet strikt noodzakelijk)

Weidevogelgroepen:

- Voor weidevogels is het voorjaar het belangrijkste seizoen.

Vraag 10a: Stelt de groep het op prijs als er naast een seizoensopening ook een coördinatorenbijeenkomst wordt georganiseerd?**Ja omdat:**Landschapsbeheergroepen:

- Informatievoorziening
- Van elkaar leren
- Afstemmen werkwijze.
- Directere benadering voor een kleinere groep
- Nieuw leven voor misschien mvb.
- Vaak zijn het de coördinatoren die al naar de bijeenkomst gaan.
- Behoeft aan instructie/ tips
- Gerichtte plannen maken en totaaloverzicht

Uilenwerkgroepen:

- Organisatorische zaken bespreken
- Behoeft om te weten hoe je er meer mensen bij kunt betrekken.

Nee, omdat,

- Te veel vergaderingen
- Niet direct nuttig
- Het loopt goed
- Schriftelijke communicatie is voldoende
- Men regelt dingen zelf
- Neemt te veel tijd in beslag

Uilenwerkgroepen:

- Voldoende capaciteit aanwezig
- Coördinatoren niet meer privileges moeten krijgen
- Tijd is kostbaar → meerdere mensen zijn dit van mening.

Weidevogelgroepen:

- Verwarring met andere avond → vinden dat dit al gebeurt.
- Schijnen te denken dat deze er al een is in Made.
- Geen meerwaarde
- Overdaad

Vraag 11. Zijn er nog overige opmerkingen over de ondersteuning van Brabants Landschap?

Landschapsbeheergroepen:

1	Nee er is een goede relatie opgebouwd die ervoor zorgt dat er geen problemen zijn.
1	
	Wij doen niet zo veel voor Brabants Landschap. Staatbosbeheer heeft veel grond in Schijndel, en daar verzetten we veel werk voor.
	Welke ondersteuning?
	Wij hebben de ondersteuning en samenwerking van het Brabants Landschap als zeer positief ervaren en nog steeds. Enthousiaste medewerkers met kennis van zaken veel educatieve uitleg en bv. Viering van het 80 jaar bestaan van het Brabants Landschap in Altena. Er wordt veel gedaan voor het onderling contact van de natuurorganisaties.
	Nee, het loopt prima
	Graag belangstelling bij werk in het veld.
	Graag tijdelijke afstemming van acties BL met coördinator.
	Seizoen opening: Catering dit jaar liet de wensen over, uitgifte koffie soep liep niet goed. Inhoudelijk verder prima
	graag meer educatie. T.b.v. "netwerk".
	BL is noodzakelijk om de continuïteit en de kwaliteit van het vrijwilligersonderhoud kleine landschapselementen te borgen, verder is het financiële aspect belangrijk.
	Overleg en evaluatie van activiteiten in het veld!
	Door beter te communiceren met elkaar zou ondersteuning veel effectiever kunnen zijn.
	Is bij onze groep goed geregeld.
	Misschien is het iets om als er iets groots aangepakt moet worden om eens samen te werken. Een idee is om dit als afsluiting te doen, veel mensen groot resultaat en dan als afsluiting borrel, soort natuurwerk dag voor werkgroepen
	Financiering kleine projectjes.
	Opmerking: in de 30 jaar dat onze groep met beheer van kleine landschapselementen bezig is , is nog geen enkele keer een medewerker van Brabants Landschap langs geweest om de praktijk te bekijken. Dit is een gemis. Verder wordt er steeds meer op ARBO wijze gewerkt. Dit houdt wel in dat er gecertificeerd gewerkt moet worden. Onze groep heeft graag ondersteuning. Bv. cursus kettingzaag, bosmaaier. NM gemeente Heusden
	Behoeft aan materiele ondersteuning. Handgereedschap, handschoenen etc.
	Meer diversiteit in planten, minder eik i.v.m. processierups
	Het blad landschapsbeheer digitaliseren of er een soort nieuwsbrief van maken zodat het bij alle leden komt.
	Wellicht is het werven van nieuwe leden voor de werkgroepen. Brabants landschap kan op een bredere wijze het publiek bereiken dan een individuele werkgroep.
	wel behoefte aan knotbeleid (John Vermeer) (wanneer wel/niet, wel niet bij boeren, wel niet bij burgers
	Misschien het aanbieden van specifieke cursussen zoals monitorings methodiek of inventariseren met GIS Systemen.

	Meer inzicht in wat Brabants Landschap beschikbaar heeft om te lenen
	cursus kleine landschapselementen gebruik gereedschap. Kennis van bomen en struiken, kennis en in ziekte in behandeling van dit algemene standpunt mbt bosbeheer

Belangrijkste punten:

- Werving
- Materialen
- Meer belangstelling voor werken in het veld
- Financiële ondersteuning
- Cursussen
- Meer overzicht over de materialen enz. die BL beschikbaar stelt om te lenen
- Veel mensen erg tevreden.

Uilenwerkgroepen:

Contact zijn prima verstrekking nestkasten is goed geregeld, jaarlijkse bijeenkomst uilenwerkgroepen zinvol.
Geen problemen
Een deel van onze werkgroep is zeer actief met de vogels. Bijv: Diverse nestkastprojecten. Indien mogelijk steunt Dhr. J. Sloothaak ook activiteiten. Die buiten de S4werkgroep omgaan door beschikbaar stellen dan wel financieel helpen bij aanschaf benodigdheden. Zonder deze steun waren veel projecten onmogelijk.
Nee de situatie bl duidelijk als het nodig is kun je de contactpersoon bereiken.
Zie vrlo
Er zijn boodschappen bv. Advieswijzigingen die niet aanhoren) Mirjan geeft broedgegevens door die niet terug te vinden zijn in de overzichten. Mijn adreswijziging is 2x doorgegeven aan BL en komt nog op het oude adres. (Ad van opstal)
Prima, ondersteuning, heb veel contact, met SBB en andere landschappen maar BL is naar mening de beste.
Het gaat prima
Mogelijkheden tot subsidies - projecten kenbaar maken via publicaties in periodes.
Prima, zoals het nu gaat
Te weinig bekend mee
Contactpersoon voldoende bekend
Om gezette tijden de "veiligheidskursus" herhalen
Meer onderzoek naar ransuilen
De administratie verwerken v/d gegevens is omvangrijk en kost veel tijd.

Weidevogelgroepen

We voelen ons goed ondersteund door Brabants Landschap. Zowel financieel als kennisoverdracht.
Het is goed zoals het nu loopt, Zo doorgaan
Prima, ga zo door.
Naar onze mening moet er meer aandacht komen voor het tellen van broedparen (als monitor voor de populatie (toename/ afname) weidevogels)
1) Graag plattegronden aanleveren (evt. Digitale) waarop de vrijwilligers de nesten kunnen aangeven i.v.m. het verwerken van de seizoen resultaten.
2) uitleg over de website waarop de loop gegevens worden ingevuld.
Voor onze activiteiten voldoende ondersteuning.

Graag nog eens kijken naar ons "Reddingsplan" zie bijlage (werkgroep weidevogelbescherming Reusel de Mierden)
Vooraf doorgaan met projecten ondersteunen die dicht bij de mensen in het veld liggen.
I.h.a. zeer goed. Op het gebied van foldermateriaal. E.d. zou het wat beter mogen. (WWb zuidoost Brabant)
Prima contact.
Wat ons betreft is de ondersteuning voldoende, ook het contact met diverse personen loopt goed.
Alleen maar lof!
Enquête zou ook goed digitaal op internet afgenomen kunnen worden.
Ja, dat wel! Want nu is bij IVN. Oirschot soms op diverse adressen post te verwachten. Fout: het oude secretariaat adres en persoon wordt steeds gebruikt (vwg ivn oirschot) terwijl de nieuwe in tijd bestaat. Dezelfde stukken ontvang ik ook als coördinator vogelwerkgroep. Een betere verdeling van psot aan je vrijwilligers.
Als je met nieuwe ideeën komt werken ze dat goed uit en als ze er achter staan pakken ze het goed op en voeren het uit. Super eigenlijk.

Belangrijkste punten:

- plattegronden aanleveren
- uitleg website
- meer foldermateriaal
- adreswijzigingen

Vraag 12. Beschikt de groep over voldoende materiaal om het werk goed uit te voeren.

Landschapsbeheergroepen

- Soms is het niet bekend dat men kan lenen bij BL
- Ze hebben veel kleine dingen nodig, zoals heggenchaar, werkhandschoenen enz.
- Verder zijn er een paar grotere werktuigen als bosmaaier enz. Lieslaarzen, freez.
- Veel groepen vragen om een ladder
- Sommige groepen vragen om extreem grote dingen als een kraan of een grote snipperaar.

Uilenwerkgroep:

- Veel mensen vragen om ladders.
- Verder kleine dingen als dopsleutels, schroevendraaiers, dokbedekking, steeksleutels,
- Sommige vragen om boormachines, en accuzagen.

Weidevogelgroepen:

- Veel mensen vragen om GPS systemen.
- Vlaggen en brochures.
- Een paar groepen vragen om een beamer.

Vraag 13. Welke informatie middelen krijgt de groep aangereikt vanuit het Brabants Landschap?

Landschapsbeheergroepen:

- Onduidelijk
- ARBO richtlijnen
- Ruimte in het informatiecentrum

Uilenwerkgroepen:

- Jaarverslag
- Jaaravond

Weidevogelgroepen:

- Stand materiaal en stokken

Vraag 14b. Welke informatie is extra nodig om het werk uit te voeren?

Landschapsgroepen:

- Hier wordt veel naar cursussen verwezen zoals zaagcursussen.
- Monitoringsmethodiek

Cursussen:

- GIS
- Veiligheid
- Onderhoud kleine landschapselementen
- Gereedschap en EHBO
- Omgaan met bosmaaier en kettingzaag/ snoeicursus
- Motormaaier

Uilenwerkgroepen:

- Cursus muizenonderzoek
- Niet bekend wat aanwezig is.
- Meer informatie van experts.
- Veiligheid

Weidevogelgroepen:

- Hulp bij open dagen/ folders.
- Voorlichting materiaal
- Omgaan met kettingzaag??? Waarom?
- Omgaan met GPS/ ICT middelen voor het invoeren van gegevens.

Vraag 15. Dekt de vergoeding van Brabants Landschap de onkosten voldoende?

Landschapsgroepen:

- Cursussen zijn duur
- Kosten van onderhoud en aanschaf gereedschap hoog
- Er niets bekend van een vergoeding. Dit komt vaak voor. → waar ligt hier het misverstand.
- Gereedschap en brandstof is duur.
- Veel mensen vinden de kosten hoger dan de vergoeding.
- Gemeentelijke subsidies helpen.

Uilenwerkgroepen:

- Maken hier geen gebruik van.
- Legitimatie naar burgers
- Reiskosten worden niet vergoed, maar worden klaarblijkelijk wel gemaakt.
- Tevens onbekend met financiële vergoeding.

Weidevogelgroepen:

- Er wordt geen vergoeding gegeven?
- Er veel meer wordt gedaan.
- Reiskosten
- Veel onduidelijkheid over de vergoeding.
- Redelijk veel tijd naar PR
- Financiën vloeien door naar ANV!

Vraag 17a. Ontvangt de groep naast ondersteuning van Brabants Landschap ook ondersteuning van andere groepen?

Weidevogelgroepen:

- Convenant
- Begeleiding op gebied van natuurmonumenten
- Wij zijn een werkgroep van VNM Hilvarenbeek
- Vergoeding ANV
- Sponsoring voor predatieonderzoek.

Uilenwerkgroepen:

- Braakbalonderzoek
- Vanuit de WNLB
- Van altenatuur
- Advies
- INV afdeling
- Plaatselijke vogelwerkgroep
- Staatbosbeheer

Landschapsgroepen:

- IVN
- Gemeente
- Cursussen
- Kleding
- Hulp bij verwijderen zware bomen
- Beschikbaar stellen werkterrein
- Vergoeding werkzaamheden
- Meewerken aan de werkzaamheden van de WLNB
- Olie en benzine van de gemeente.
- Begeleiding
- Staatbosbeheer

Vraag 17b. Van welke organisatie ontvangt de groep ondersteuning?

Overig, namelijk:

Landschapsgroepen en weidevogelgroepen:

- Deltaplan landschap
- Betalen zelf
- Waterschap
- Contributie van leden.
- Via vriendenclub

Uilenwerkgroepen:

- Van eigen vereniging VNM vereniging
- Natuur en landschapsvereniging Gilze rijen.

Vraag 18. Heeft de groep andere bronnen van inkomsten?

Landschapsgroepen:

- Subsidie van VNM
- Incidentele subsidie aanvragen
- In natura bijv. handschoenen
- Contributie leden 2
- Snoeihout en open hardhout verkopen 3
- Donaties
- Maken deel uit van alg. natuurvereniging
- Groen en doen
- Financiële ondersteuning gemeente en provincie
- Vrijwilligersfeest betaald door INMH
- Prijs kern with pit. Daarvan kostendekking
- Brandstof
- Verkoop wilgentakken
- Rondleidingen 2
- Contributie 2

Uilenwerkgroepen:

- Subsidie IVN
- Sponsoren zelf
- Ondersteuning van de NLGF bij lezingen en uilen
- kleine bijdrage publieke excursies. + soms verkoop nestkasten.
- Contributie
- Geld voor lezingen
- Adverteerders
- Ondersteuning VNM hilvarenbeek

Weidevogelgroepen:

- Subsidie IVN
- VNM Hilvarenbeek
- Gemeente reusel- de mierden
- ZLTO
- Anbi
- Contributie

Vraag 19. Is de sfeer binnen de groep goed?

- Contacten worden steeds minder

Vraag 20. Worden vrijwilligers uit de groep beloont voor hun inzet?

anders namelijk	
excursies, stand.	1
alleen coördinator en 1 lid dagje uit met BL	1
Koffie/ koek enz.	7
Kerststol	1
excursies afsluitmiddag met koffie gebak en soms lunch betalen deels zelf de onkosten	1
een gezellig avondje, maar geheel op eigen kosten! En de jaaravonden BL (provincie-niveau). De steenuil- kerkuilavond de weidevogelavondn. Dagje altenna.)	1
ijsje, kopje koffie op terras	1
afsluiting met een drankje en hapje	1
Bodywarmers	1
Dag wandeling met lunch	1
Excursie	3
Afsluitavond met koffie/ thee gebak en een klein drankje	1
Vogelexcursie	1
Evaluatie op het terras 1x. + zomeractiviteit	1
Kopje soep	2
Etentje	3
Krijgen geen uitnodiging binnen gericht aan onze groep. Wij vallen in de Vught!	1
Werkgroep avond met meerdere werkgroepen	1
Wij zouden graag een dagje uit naar een ander vogelgebied met een busje maar dat is te	1

duur	
Ja, anders namelijk,	
Nee, maar gezelligheid en bijeenkomsten zijn belangrijk onderdeel	1
Goede werkgeest en complimenten	1
diverse mogelijkheden die per werkgroep worden gekozen, bedrag per groep beschikbaar	1
eindcyclus/ kunst pakket	1
erwtensoup (tussen de middag) / natuurwandeling/ excursies	1
Eten	1
actieve vrijwilliger dag	1
niet structureel	1
snert eten bij de sluiting seizoen	1
Cadeaubon	1
bescheiden feestje ivm 35 jr. bestaan	1
Kachelhout	2
we hebben een traktatie door groepslid	1
kerstverrassing, , kaartje en bezoek.	1
chenezen op het einde van het seizoen	1
abbonement op 'intern'	1
mogelijkheden, sursus volgen tegen meer leeg..... Jaarlijkse vrijwilligersoverleg/ lunch/	1
Ja, anders namelijk,	

Vraag 21. Wordt door de groep aandacht besteed aan vrijwilligers die afscheid nemen of langdurig ziek zijn?

via de mail	3
contact blijven houden	1
Binnen de vrijwilligersgroep waren deelnemers vrij zijn om te komen	1
te weinig	2
kaartje/ bezoek	1
regelmatig telefonisch contact	3
Niet van toepassing	6
Ze blijven gewoon een onderdeel van de werkgroep en worden van alles op de hoogte gehouden, erbij betrokken	1
telefonisch contact	3
heb zelf boek aangeboden van weidevogels aan alle leden (2010) i.v.m. werkzaamheden welke zij verrichten	1
aangevuld met eigen gemaakte chocolade met logo weidevogelbescherming	1

Vraag 23. Hoeveel nieuwe leden zou de groep willen werven?

- Genoeg/ huidige aantal behouden
- Zo veel mogelijk
- dames
- Bestuursleden
- Iedereen is welkom als ze geïnteresseerd zijn.
- Jonge leden! Vaak genoemd

Vraag 24b. Hoe wordt dit (werving) aangepakt?

zou meer willen groep groet heel langzaam, ze doen aan nieuwsbrief en clubblad, en doen aan algemene reclame met verwijzing naar de actieve clubs.	1
via NM, Vrijwilligersorganisatie Gemeente	1
vrijblijvend een keer meedoen voor een kennis/ vriend etc.	1
artikelen in lokale pers en nat. natuurwerkdag.	1
IVN speciale PR groep.	1
nieuwsbrief en via natuurgroep Gestel	1
allerlei manieren bv. Op markten	1
flyers/ PR commissie	1
via landelijke natuurdag	2
tijdens leningen en excursies	1
Buurtkrantartikel	1
via de vogelwerkgroep	1
oproep in verenigingsblad	2
gewoon een liefhebber van vogels en natuur vragen	1
publicatie huis aan huis blad	1
rechtstreeks vragen	1
mensen die af en toe een handje mee willen helpen, en bij interesse zich aansluiten	1
ivn site	1
via vogelwerkgroep	1
I.v.m vele regels worden wervingen moeilijker en dit schrikt vrijwilligers af	1
bemannen van stands op markten	1
via info paneel tijdens evenementen	1
thema- avonden bij IVN	1
Cursus	1
via het ivn	1
stukje in het plaatselijke weekblad met oproep voor nieuwe vrijwilligers	1
artikel in regionaal blad over ons werk	2
regionale boerendag 2014	1

Vraag 26. Is de groep op zoek naar mensen met specifieke kennis en ervaring.

Landschapsbeheergroepen:

- Motivatie en belangstellend
- Leidinggevend
- Handig

Uilenwerkgroepen:

- Interesse/ kennis vogels
- Doeners
- Sterk
- Die door de week tijd heeft.
- Ondersteuning bij specifieke problemen
- Zonder hoogtevrees

Weidevogelgroepen:

- voor het afsluiten van contracten en nesten van grasbroeders opzoeken.

27: Heeft de groep een eigen....?

Weidevogelgroepen:

- via mail elkaar controleren
- via internet leden informeren
- maandblad INV

Uilenwerkgroepen:

verslag van uilenwerkdagen voor de vogelwerkgroep en het IVM waar wij bij zijn aangesloten	1
jaarverslag VWG maakt onderdeel uit van jaarverslag WNLB	1
ik communiceer met mijn collega's alles	1
correspondentie via mail	1
wekelijks contact wij de 2 leden doen samen allerlei vogel ivn - wandelingen etc zodat communicatie geen probleem is.	1
zetten verslagje in plaatselijk maandblad	1
maandelijks bijeenkomst met verslag	
stickers met naam van oproep en telefoon nks.	1
info via mail	1
artikelen en de lokale krantjes 3x per jaar	1
Boekje	1

Landschapsbeheer:

Mail	1
bescheiden via l. mail gezamenlijke site met heemtuin Ruphen. Niet in geprinte versie	1
kan gebruik maken van een nieuwsbrief van de afdeling	1
achtergrondinformatie wordt jaarlijks geëvalueerd	1
website als onderdeel natuurgroep gestel	1
wij staan op de site van IVN Best	1
tijdens seizoen wekelijks uitnodiging met info en wel en wee.	1
weblogs, email	1
Altenatuur	1
Verenigingsblad	2
Begroting	1

Vraag 28. Heeft de groep contact met externe organisaties?

Landschapsgroepen:

- Waterschap
- Natuur jeugd wacht
- Scholen t.b.v. educatie
- Bosgroep het zuiden
- Via het vrijwilligersinformatiepunt
- Groenontwikkelaar, ecooloog, natuurbeheer, ontwikkelaar

Uilenwerkgroepen:

- Zoogdierenvereniging
- Gemeente
- Plaatselijke VNM Hilvarenbeek
- Voorlichting op verschillende scholen

Weidevogelgroepen:

- Buurtvereniging
- Natuurvereniging
- Broedverslag
- Sovon
- We geven lezingen
- IVN
- Loonwerken

Vraag 29. Heeft de groep interesse in externe contacten?

Rijkswaterstaat is erg onduidelijk in hun communicatiestructuur. (VWG Oirschot)

Vraag 30. Welke van de onderstaande ontwikkelingen en werkzaamheden zou de groep graag oppakken?

willen ons wel aanpassen aan wijzigende omstandigheden en mogelijkheden van ons gebied	1
bioptoop ven betekende maatregelen voor akker en weidevogels, anders is er over een paar jaar niet meer te doen, voor ons	1
inrichten van akkerranden en bloemrijke percelen	1
waterstand Helv. Broek omhoog; beheer plannen	1
gemeentelijke politiek erbij te betrekken	1
Landschapsbeheer	2
bioptoopverbeteren, lezingen, ransuilen	1
als er genoeg mensen zijn voor onze milieuvereniging weer vrijwilligerswerk te doen zoals in het veleden (milieuvereniging bladel)	1
meer natuurwerk (behalve knotten)	1
Paddenpoel	1

Bijlage 4. Verzekering via Coördinatiepunt Brabants Landschap

Document is na deze pagina ingevoegd

Bijlage 5. Arbo- Checklist

Document is na deze pagina ingevoegd

Bijlage 6. Aanmelding nieuwe groep

Haaren, 13 februari 2009

Aan

Hierbij enige informatie over het oprichten van een nieuwe vrijwilligersgroep landschapsbeheer, en de ondersteuning die wij als Coördinatiepunt Landschapsbeheer (CL) kunnen geven.

- Aanmelding.
- Verzekering.
- Jaarlijkse enquête en jaarverslag .
- Cursus landschapsbeheer.
- Ondersteuning bij projecten.
- Gereedschap.
- ARBO.
- Opening van het vrijwilligersseizoen.
- Jaarlijkse natuurwerkdag.
- Soortenbeheer.
- Nieuwsbrief 'Landschapsbeheer dicht bij huis'.
- Website Brabants Landschap
- Website natuurwerk.nl
- Landschapsbeheer Nederland.

- **aanmelding**

Het Coördinatiepunt landschapsbeheer van het Brabants Landschap kan groepen adviseren in hun activiteiten op het gebied van landschapsbeheer. Zodra men er van de diensten van het CL gebruik wil maken kan dit worden doorgegeven en wordt de naam van de groep en de contactpersoon op een lijst geplaatst. Er bestaat geen formele verbintenis.

- **verzekering**

Alle groepen die op de lijst voorkomen zijn voor WA en ongevallen via het Brabants Landschap collectief verzekerd. Als er iets is voorgevallen dient dit direct (schriftelijk) aan het kantoor van het Brabants Landschap te worden doorgegeven. Als bijlage is een informatieblad over de verzekering bijgesloten.

- **jaarlijkse enquête en jaarverslag**

Elk jaar maakt het Coördinatiepunt een jaarverslag. Dit wordt ongeveer in juni naar de groepen toegestuurd. Bij dit jaarverslag zit een enquête die door de groepen dient te worden ingevuld. Wij kunnen dan die gegevens in het volgende jaarverslag verwerken. Indien er in het landschap is gewerkt kan er een (kleine) bijdrage worden toegekend. De in de enquête genoemde activiteiten worden altijd bij de volgende enquête beloond. Hier zit dus een jaar tussen. Als voor de eerste keer de enquête wordt ingevuld staat hier dus nog niets tegen over. Als een paar jaar op rij geen enquête wordt terugontvangen wordt er vanuit gegaan dat de groep niet meer actief is en kan de groep (na telefonisch overleg) van de lijst wordt gehaald.

- **cursus landschapsbeheer**

Op verzoek kan er over het vrijwillig landschapsbeheer een cursus worden verzorgd door het CL. Deze cursus kan zowel een theoretisch als praktisch zijn gericht. Een cursusprogramma wordt in overleg met de groep opgesteld. Er wordt altijd gekeken of de cursus gegeven kan worden voor meerdere groepen tegelijk in een bepaalde regio. Dit is geen noodzaak maar wel prettig.

- **ondersteuning bij projecten**

Het coördinatiepunt gaat er vanuit dat groepen zelfstandig kunnen functioneren. Bij de opstartfase kan er natuurlijk meer tijd worden gestoken in de begeleiding. Zo kan er – samen met de groep – in het veld gekeken worden wat voor activiteiten er kunnen worden ontplooid. Ook bij het benaderen van eigenaar kan – weer samen met personen van de groep – in eerste instantie worden ondersteund (indien nodig natuurlijk).

- **gereedschap**

Startende groepen kunnen bij het CL eenvoudig handgereedschap lenen (schoppen, zagen etc.). Wij gaan er vanuit dat de groep in de loop van tijd zelf – via gemeente of subsidiepotjes) gereedschap bijeen vergaard.

- **ARBO**

De Arbeidsomstandighedenwet (ARBO) is een wet waar ook vrijwilligersgroepen rekening mee moeten houden. Het spreekt vanzelf dat er veilig moet worden gewerkt. Eveneens is het van belang dat hetgeen met aan veiligheidsmaatregelen treft, aantoonbaar maakt. Je moet dus behalve in de praktijk, ook op papier laten blijken dat de ARBO serieus neemt. Belangrijk hulpmiddel daarbij is het ARBO-checkblad dat wij als CL hebben vervaardigd en per werkdag dient te worden ingevuld.

(Bijna)ongelukken dienen in de jaarlijkse enquête te worden vermeld. Het CL kan behulpzaam zijn bij het opstellen van een risico-inventarisatie & -evaluatie.

- **opening van het vrijwilligersseizoen**

Jaarlijks wordt in de maand oktober een dag voor de vrijwilligersgroepen georganiseerd in het kader van de officiële opening van het seizoen. Op een bepaalde locatie in de provincie worden de groepen uitgenodigd om hieraan deel te nemen. Vaak vaardigt de groep hier voor het kader (3 a 4 personen) af. Per jaar wordt een locatie gekozen relatie tot het thema landschapsbeheer. Op deze dag wordt het nuttige met het aangename verenigd (mededelingen, inleiding, wandeling).

- **jaarlijkse natuurwerkdag**

Al een aantal jaar wordt op de 1^e zaterdag van november de landelijke natuurwerkdag georganiseerd. Dit geeft de mogelijkheid om als plaatselijke groep meer onder de aandacht te komen en nieuwe vrijwilligers te werven. De groep besluit of ze hier wel of niet aan deel willen nemen. Groepen die hebben deelgenomen krijgen het jaar daarop automatisch van het CL (per mail) een verzoek om weer deel te nemen.

- **soortenbeheer.**

Het CL houdt zich ook bezig met het beheer van soorten die zich met name in het agrarische cultuurlandschap ophouden, zoals weidevogels, kerk- en steenuilen. Activiteiten op dit gebied kunnen door het CL worden ondersteund. Dit kan gebeuren door de coördinatoren en veldmedewerkers van het landschapsbeheer maar ook – met name als het specifieke vragen betreft – door de medewerker soorten, Ernst-Jan van Haften.

- **nieuwsbrief 'Landschapsbeheer dicht bij huis'.**

Tweemaal per jaar verschijnt er een nieuwsbrief. Hierin staan wetenswaardigheden over het landschapsbeheer. Belangrijkste doelgroepen zijn de vrijwilligers en de gemeenten. Elke groep krijgt de gelegenheid om (ongeveer) tien personen op te geven die de nieuwsbrief (gratis) willen ontvangen.

Wij zijn blij met artikelen en foto's die door groepen worden aangeleverd.

- **Website**

Brabants Landschap heeft een website: www.brabantslandschap.nl

Op deze pagina vind je onder Landschapsbeheer en Soorten, nieuws over deze onderwerpen.

- **Website natuurwerk.nl**

Samenwerkingsverband tussen IVN-consulentschap, BMF, Brabants Landschap, NM en SBB voor het werven van nieuwe vrijwilligers.

Er kunnen op deze site vacatures worden geplaatst. Informatie pakketten verkrijgbaar bij IVN-consulentschap (0411-614111)

- **Landschapsbeheer Nederland.**

Het CL is met de 11 andere provincies aangesloten bij Landschapsbeheer Nederland. Meer informatie hierover: www.landschapsbeheer.nl

- **Voor meer informatie**

Emiel Rijken
Coördinatiepunt Landschapsbeheer
Brabants Landschap
Kasteellaan 4
Postbus 80
5076 ZH Haaren
0411-622775
e-mail: erijken@brabantslandschap.nl